SLOVENSKI ALPINIZEM 2008

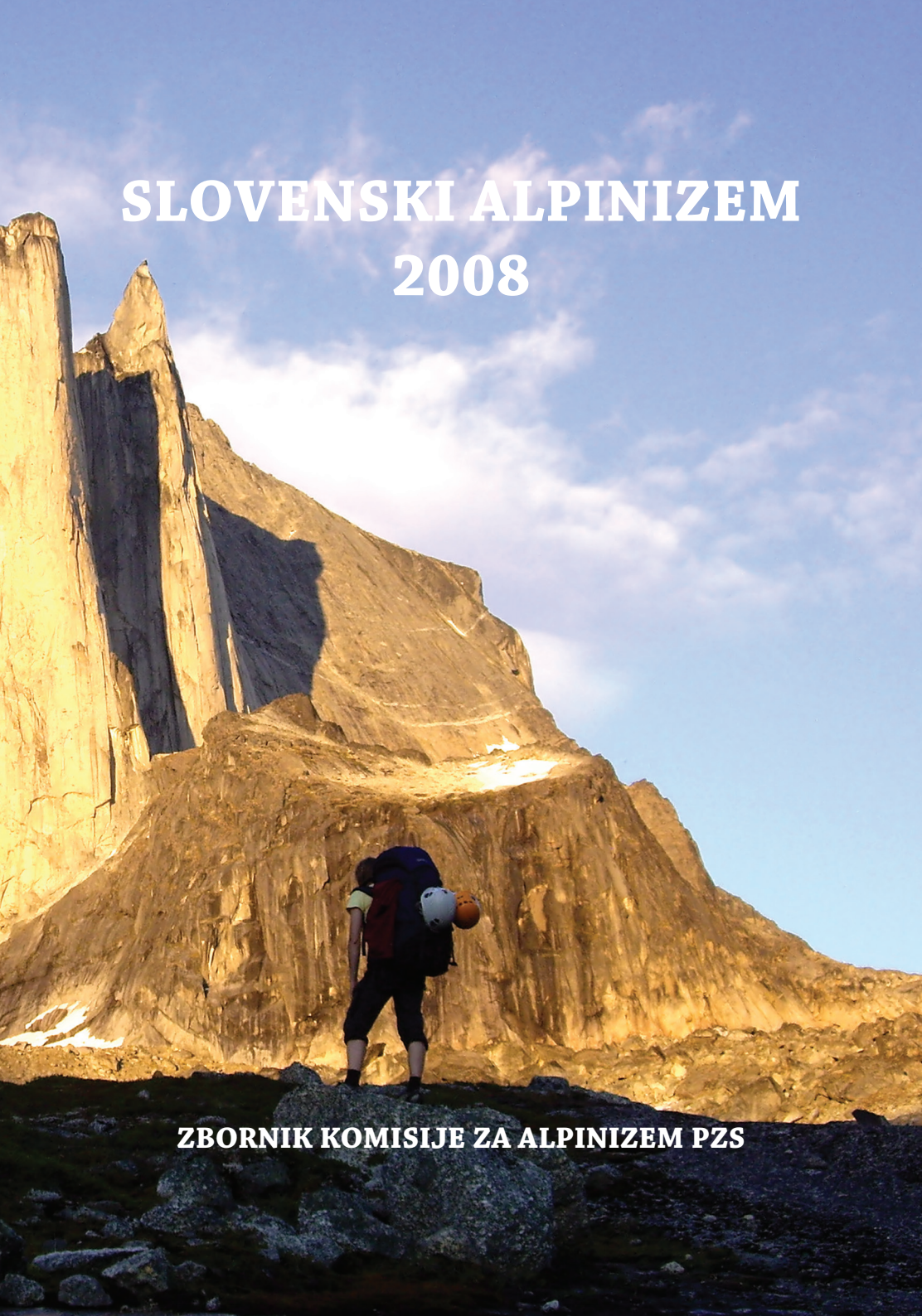

ZBORNIK KOMISIJE ZA ALPINIZEM PZS

Slovenski alpinizem 2008

Zbornik
Komisije za alpinizem

Planinska založba Slovenije

Slovenski alpinizem 2008
Zbornik komisije za alpinizem

Glavna in odgovorna urednica:	Anja Peternelj
Skice:	Urban Ažman
Slikovno gradivo:	Anja Peternelj
Lektoriranje:	Matevž Kersnik
Oblikovanje in prelom:	Anja Peternelj
Tisk:	Tiskarna Ravnikar, Domžale
Izdala in založila:	Planinska zveza Slovenije, Ljubljana, 2010; zap. št. zal. 329
Za založbo:	Božidar Lavrič
Naklada:	1100 izvodov
Fotografija na naslovnici:	Nalumasortoq, foto: Andrej Grmovšek
Avtorji člankov:	Peter Mežnar Aljaž Anderle Dejan Miškovič Nejc Česen Andrej Grmovšek Bor Šumrada

ISSN 1408-0230

VSEBINA

Peter Mežnar: Ocena alpinistične sezone 8

Aljaž Anderle: Vrnitev k izviru 11

Dejan Miškovič: Muztagh Tower - ledeni stolp in Izgubljena magija 20

Nejc Česen: V odličnem granitu Pakistana 27

Andrej Grmovšek: Zeleno-belo - Grenlandija 33

Bor Šumrada: V iskanju Nebeškega gorovja 40

ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA

Kamniško Savinjske Alpe: Prvenstveni vzponi 48

Kamniško Savinjske Alpe: Pomembnejše ponovitve 53

Julijske Alpe: Prvenstveni vzponi 55

Julijske Alpe: Pomembnejše ponovitve 81

Alpinistično smučanje: Prvenstveni spusti 82

Alpinistično smučanje: Pomembnejše ponovitve 87

ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA

Avstrija 90

Francija 90

Grenlandija 94

Hrvaška 96

Italija 96

Norveška 99

Švica 100

Wales 100

ALPINISTIČNI VZPONI - SVET

Severna Amerika

Aljaska 101

Kanada 106

ZDA 108

Južna Amerika

Argentina 111

Peru 112

Azija

Himalaja 116

Kirgizija 122

Oman 128

Pakistan 130

Izbor najuspešnejših alpinistov 2008 135

V spomin 140

Slovenian Mountaineering and Climbing 145

Dejan Miškovič med sestopom, ko še vidi bazo, pod njim pa razbit ledenik

foto: Dejan Miškovič

2008

Ocena alpinistične sezone 2008

Peter Mežnar

Za letošnje leto lahko rečemo, da gre v zgodovino kot leto, ki ga velja čim prej pozabiti. Ne samo zaradi tragičnih dogodkov, ampak ker se je letos prvič pokazala jasna slika alpinistične realnosti tega trenutka. Podobno kot mnogi drugi »odmevni, nacionalni, komercialni« športi je tudi alpinizem omejen na uspehe posameznikov. V bodoče lahko v nedogled pritiskamo na te izredne posameznike ali pa sprejmemo, da vedno pač ne gre in da smo vsi samo ljudje. Upam, da bodo to sliko kmalu zagledali tudi na odsekih in bolj sistematično pristopili k vzgoji vrhunskih alpinistov, saj perspektivni mladi kadri vse prevečkrat končajo v raznih ljubiteljskih gorniških druščinah širom Slovenije. Čas je že, da alpinizem znova dobi pravo – prvo mesto v vseh alpinističnih sredinah. Najbolj od vsega pa razveseljuje izredna aktivnost mladih, ki so preplezali številne zahtevne smeri in jih od najboljših loči le še majhen korak. Prav ti mladi so največji obet slovenskega alpinizma.

V letu 2008 je začel veljati nov sistem kategorizacije, ki je precej spremenil način doseganja mednarodnega in perspektivnega razreda. Pri izpitih za alpiniste se je uvedla izpitna tura, ki je bila kljub hudim začetnim odporom na koncu lepo sprejeta.

Če smo v preteklih letih izbirali med vzponi najvišjega svetovnega razreda, je potrebno tokrat priznati, da je izbor potekal stopnico nižje. Vzponi seveda niso slabi, prav nasprotno, gre za izredne dosežke, v marsikaterem pogledu neponovljive in tudi v očeh svetovne javnosti odlično vrednotene. Toda v primerjavi z leti poprej manjka plezalskih in idejnih presežkov.

Stalnica mednarodnih sodelovanj sta postala srečanje BMC ter mednarodno srečanje lednih plezalcev v Furnelu. Novost je organiziranje izmenjave s poljskimi alpinisti, ki so v letu 2008 prišli k nam, v letu 2009 pa gredo slovenski alpinisti v poljske Tatre. Kljub obilnim snežnim padavinam tik pred taborom je bilo opravljeno zavidljivo število odličnih zimskih vzponov. Tabor za mlade alpiniste v Chamonixu je bil ponovno izveden in je ena najbolje sprejetih akcij KA. Slovenski alpinisti so močno zaznamovali dogajanje nad Chamonixem takoj po novem letu. Najprej druga prosta ponovitev Severnega ozebnika (VI, 6+, M8, 700 m) v Druju (Andrej Grmovšek-Marko Lukić), nato pa še tretja prosta ponovitev tokrat mešane

naveze (Tina Di Batista-Tomaž Jakofčič). Ta smer verjetno še dolgo ne bo doživela ženske proste ponovitve. Sledijo prva prosta ponovitev *Late to say I'm sorry* ter ponovitve drugih težkih kombiniranih smeri. Pri nas ob številnih dobrih vzponih izstopa zimska ponovitev Švicarske smeri (Luka Lindič-David Debeljak). Veseli nas ugotovitev, da je bilo leto 2008 verjetno prelomno za razmah pravega kombiniranega plezanja v gorah pozimi.

Če smo bili pretekla leta v Sloveniji vajeni enega ali dveh izjemnih vzponov, pa smo bili v letu 2008 priča seriji odličnih vzponov mladih alpinistov. Izstopata sicer prosti ponovitvi Obraza Sfinge (IX) v Triglavu (Miha Valič, Martina Čufar, Luka Krajnc), a sledi še serija vzponov s težavami do VIII+/-IX.

Podobno velja za Dolomite. Težko bi rekli, da so ponovitve Švicarske smeri (VIII+/-IX), Paolo VI (VIII+/-IX) ter Via Dibone (VIII+/-IX) slabi vzponi, zlasti če govorimo o mladih alpinistih, a navajeni smo na več. Edina res temna lisa so letni vzponi v Alpah, saj bi težko izpostavil katerega.

Kot vsako leto pa so si alpinisti za glavni cilj sezone postavili dosežke na odpravah. Od bližnjih izstopata prosti ponovitvi smeri *War and Poetry* ter *Left Pillar* na Grenlandiji v enem zamahu (Andrej Grmovšek). Odljudno območje in občutek osamljenosti potencirata alpinistove občutke, zato je dosežek IX. stopnje vrhunsko dejanje. Za piko na i sta alpinista dodala še dva prvenstvena vzpona.

Tudi podobno blizu polarnega kroga, na Aljaski, so naši alpinisti opravili kar nekaj lepih vzponov. Najprej je bila opravljena prva ponovitev *Season of the Sun* (VI, 5+, M6+, 1500 m; Tina Di Batista in Tomaž Jakofčič) v Mt. Bradleyu. Sledila je ponovitev legendarne smeri *Deprivation* (AG 6/6, M6, 1500 m) v Mt. Hunterju (Matej Kladnik in Urban Novak). Izstopa še ponovitev Francoske smeri v isti gori, ki je bila preplezana do glavnega vrha.

Himalaja je letos precej razočarala. Irena Mrak je neuspešno poskušala z vzponom v alpskem slogu na Nanga Parbat. Zaradi močnih vetrov so mladi alpinisti na taboru UIAA pod Tukuche Peakom s težavo dosegli vrh in tako dobili osnovni vpogled v dogajanja na takih odpravah.

Odprava pod Makalu (Marko Prezelj) je iz enakega razloga – močnih severnih vetrov – opustila glavni cilj – zahodno steno Makaluja, a so njeni člani pred tem za aklimatizacijo preplezali novo smer *Anderson-Prezelj* v sosednjem Kanchungtseju (Makalu II).

Ekipa mladih alpinistov je dojela, da je včasih bolje ponoviti odmevno smer kot na silo preplezati novo. Ponovitev smeri *Anderson-House-Prezelj* v zahodnem vrhu K7 je vrhunsko dejanje mladih in perspektivnih alpinistov.

Še kakšen dodaten vzpon jim je preprečilo žalostno dogajanje na Muztagh Towerju. Po preplezani novi smeri *Slovenska smer – Izgubljena magija* v deviški severni steni se je zgodila tragična nesreča, ki je slovenskim alpinistom za vedno vzela predvsem prijatelja in kolega, pa tudi enega najboljših slovenskih alpinistov zlate generacije. Pavle Kozjek je bil tako z odličnimi vzponi kot z neprisiljeno, predvsem pa nenapihnjeno medijsko komunikacijo, vedno prisoten in je predstavljal zgled mnogim mladim alpinistom, pravzaprav številnim generacijam alpinistov.

Nismo še dobro dojeli tragedije na Muztagh Towerju, ko nas je doletela nova tragična vest, da nas je pod vrhom Cho Oyu za vedno zapustil Miha Valič. Zaradi tragičnih usod dveh vrhunskih alpinistov je pisanje o tem, kaj pomeni leto 2008, polno mešanih občutkov. Vsi vemo, da je alpinizem nevaren, a obenem vsi v isti sapi govorimo, da je ob upoštevanju pravil in ustrezni pripravi ta nevarnost zmanjšana na minimum. Ob nesrečah tako vrhunskih posameznikov pa ostanemo brez besed, pogosto pomislimo na božji prst, usodo ... In kakor koli obrnemo, v veselje nam je lahko, da smo poznali Miho in Pavleta, ki sta znala slediti ciljem in živeti polno. Mogoče prav zato njun nasmeh ostaja skrivnosten in hkrati iskren.

Vrnitev k izviru

Aljaž Anderle

Sprva ji je kar dobro kazalo. Majavi štirici levo zgoraj. Stomatološka lepila delajo čudeže. Vsaj na papirju. Po vseh pripetljajih s supertrdo površino sezamove ploščice in hudo lepljivim korpusom treh zgnetenih medvedkov Haribo je bila moja štirica levo zgoraj vse prej kot v stabilnem stanju. Zato sem zelo previdno požvečil kosilo na airbusu družbe Air Canada, nakar sem se prepustil drugim tokovom misli.

S Klemenom ponovno letiva proti Calgaryju, deset let po najini prvi odpravi v Skalno gorovje, ko sva prvič popolnoma izživela lastne sanje in dokazala sebi in drugim, da znava plezati po ledu. Bog ve kaj vse se je od takrat spremenilo. Že stevardese izgledajo starejše, leteti je manj enostavno in precej dražje, midva pa sva oba očeta v nastajanju, šarmantno osivela in malo razmajana. Kot tale petnajst let star avion. In nikomur več ni treba ničesar dokazovati.

Z vrha jokajoče stene (Weeping wall) se odpira pogled vzdolž Icefields parkway proti prelazu Sunwapta.

foto: Klemen Premrl

V Kanado sem šel vedno rad. Prostorna in prijazna je. Od tam sem odnašal lepe spomine in pozitivne vtise. Tudi letošnji sprejem je topel, skorajda domač. Na letališču nihče ne teži zaradi salame v sendvičih, avto naju že

čaka. Tako zelo domače se počutim, da začnem na slepo ubirati bližnjice proti zahodu. Veselo odkrižariva po severnih predmestjih Calgaryja, kot da natanko veva, kam hočeva. To nama seveda ne prihrani ne časa ne kilometrov. Ko končno privijugava nazaj na pravi azimut, je pred nama še 130 kilometrov avtoceste Transcanada West in umirajoč dan. Na zahodu se riše dolga nazobčana črta. Skalno gorovje. Tam nekje bova spala. Za sabo pustiva 10.000 preletenih kilometrov, olimpijske skakalnice in z rumeno travo porasle prerijske griče.

Skalno gorovje je še vedno takšno, kot je bilo pred milijoni let. Gorato. Divje. In deležno takšnih zim, da jih človek ne more spregledati. Spominjaš se jih po kratkih dnevih, mrzlih jutrih, dolgih dostopih, zgovorni tišini, globokem snegu in strmih ledenih slapovih. Letos je zima nekoliko specifična. Snega ni namedlo dosti več kot meter, temperatura pa je ravno prišla z dopusta na Havajih, kar prepoznam po tem, da canmorske luže čez noč ne zmrzujejo preveč zagnano.

Med prijatelji

V Canmorju živijo čisto vsi, ki jih v Kanadi sploh poznava, z izjemo Guya Lacella, Audrey Gariepy in Brocka Maya. Okej, skoraj vsi. Najprej poiščeva Janeza, ki je tu že četrto leto. Zelo vesel je obiska in slovenske družbe, midva pa tudi. Za nekaj dni naju vzame pod streho, kljub temu da se mora iz stanovanja na »pobudo« svojega sostanovalca še sam nemudoma izseliti. Izkoristimo dejstvo, da je pobudnik službeno odsoten in s Klemenom brez slabe vesti zasedeva njegovo posteljo in kavč.

S prijatelji je tako, da računaš na njihovo pomoč glede prenočišč, logistike, opreme, avta, hrane ali žene. Preden odpotuješ, vsem sporočiš, da prihajaš, in nato prideš. Ponavadi to deluje prav fino, razen če vmes ne poseže višja sila. In potem se pojavi nastanitveni vakuum. Točno to je letos doletelo naju. Vsi, ki sva jih poznala, so bili ali polomljeni, prezaposleni in polni otrok ali pa preprosto odsotni. K sreči je bil tam Janez, nato sva srečala še Louisa ...

»Fanta, tule imata ključe hiše in garaže. Pridita, kadar želita, kuhajta, počnita, kar vama paše. Geslo za internet je 12 x F, pivo je spravljeno tamle, če pa potrebujeta še kaj opreme, pobrskajta po garaži. Aja, avto imata, sicer bi vama dal svoj kombi.« Z Louisom se poznamo eno uro.

Ker je Kanada dežela priseljencev, se v stanovanjskem vakuumu hitro najde

kakšna odprta duša s stare celine, ki ji je povsem vseeno, da ima v hiši polno otrok in še pisarno povrhu in da se še poznamo ne. Dobiš ključe bajte in prost dostop do zalog piva.

Midva nisva imela nič proti. Življenje najde pot.

Lahko pa pride tudi dan, ko se ti življenje postavi na glavo. Recimo, da te na božič med smučanjem preseneti plaz. Potem se dva meseca valjaš v bolnišnici ves zakrpan, zdravniki pa ti povedo, da bo tvoj desni biceps ostal neuporaben in s tem tudi tvoja roka. Roka, ki je pomagala spisati tolikšen del tvoje osebne zgodovine. To se je letos zgodilo Benu Firthu, ki ga je na božič v gozdu snel plaz. Fant, ki je preplezal smeri *Musashi* in *The Game* (pa še kaj hujšega), je kar naenkrat soočen s sunkovitim obratom usode. Takoj po prihodu sva ga obiskala v bolnišnici, kjer okreva. Drživa pesti, da si bodo poškodovani živci v njegovi rami opomogli in da bo njegov biceps prišel k sebi.

Vsi pa nimajo niti take sreče. Nek drug plaz je vzel življenje mladi Suzie, ki je smučala nad prelazom Vermillon. Zdi se nama, kot da bi nad celo mesto legla otipljiva mrakobnost … Pogreb je bil pred kratkim … Na ulici lahko prepoznam njene prijatelje …

Pumini sledovi

Danes mislim na pume. Hodiva proti steni *Stanley Headwall*, enemu najprivlačnejših ciljev za resno ledno plezanje v Alberti. Dostop je nekoliko žaloben, saj hodiš po požganem gozdu. Ponavadi se ti kakšni dve uri navkreber veselo udira, zato rabiš krplje ali smuči. Brez teh se ob koncu dneva še eno uro prebijaš navzdol in tuhtaš, ali so pumini sledovi, ki si jih ravnokar opazil, popolnoma sveži ali od predvčerajšnjim.

Prvič smo lomastili tja gor z Janezom že drugi dan po prihodu in takrat sem razmišljal o karambolih. Plezat smo šli smer *Nightmare on Wolf Street* (M7+, WI 6). Roko bi dal v ogenj, da gre za ulico Wolf Street v Banffu, kjer sem v preteklosti zakrivil dve prometni nesreči, ki sta mi poleg zgodbic za lahko noč pustila tudi vizitko policista J. R. Fukude in prijazen poziv k sodniku za prekrške. Človek tega ne dobi kar tako. S tole ulico mora biti nekaj narobe, saj očitno povzroča težave tudi drugim. Najbrž bo kak indijanski urok. Precej uročeno je bilo tudi naše plezanje po skoraj 200 metrov visokem navpičnem ledu z nekaj hecnimi detajli. Bili smo počasni in varovali smo več kot običajno. Na Wolf Streetu nikoli ne veš.

Drugič sem razmišljal o plazovih. O vseh mogočih plazovih. Tistih, ki jih pričakuješ, tistih, ki presenetijo, onih hitrih, ki ne dopuščajo veliko časa, in one počasne, ki se jim lahko lagodno umakneš. Aja, pa one na drugi strani doline, ki jih hitro zamenjaš za mimo letečega reaktivca. S Klemenom sva se podala globlje v dolino, pod *Uniform Queen* in *Suffer Machine*, kamor v zadnjem času ni hodil nihče. Takoj ko sva zapustila varljivo varni objem gozda na dnu doline ter zagazila v zasneženo pobočje pod slapom, so se koraki skrajšali in upočasnili. Spomin na lanski norveški tobogan v plazu je bil pri obeh še preveč živ. Klemen, ki mu vse skupaj ni prav nič dišalo, je ostal v zavetju velikega balvana. Poiskal sem najbolj kompaktno podlago na poti preko odprte strmine proti 200 metrov oddaljeni steni. S palicami sem preverjal teren, ki se je spreminjal iz metra v meter, nato pa sem naenkrat padel s krpljami vred do pasu v sneg. Niti levo, niti desno, niti naravnost. Samo nazaj je šlo. Zbrala sva korajžo za še en poskus, predvsem zato, da bi preprečila razraščanje sindroma nepotrebnega obračanja. Nato pa se je pobočje rahlo zatreslo in reklo WUMP! Kar naenkrat se je bilo najlažje na svetu obrniti in odkorakati nazaj v dolino na pollitrsko kavo. Prideva naslednji teden ...

Že tretjič sva pod istim slapom. Tokrat skleneva, da nevarnosti plazov ni več. Kam je šla, ni znano. Lavinsko žolno pustim v avtu in ne mislim več na sneg, ampak na pume. Sledovi so videti sveži. Janez menda za vsak primer nosi čelado kar na glavi in ima v roki pripravljen cepin. Pomagalo sicer ne bi. Naenkrat sem sam sredi gozda. Klemen je ušel naprej, medtem ko se obiram s fotografiranjem. Le na kaj bom mislil četrtič?

Stanley, četrtič

Plezarija v Stanleyu je vse kaj drugega kot dostop do njega. Tako raznovrstna, da kar nočeš, da bi se prekmalu končala. Zato s Klemenom stvari včasih malo zapleteva, da se zavleče. To izgleda tako, da namesto v najbolj logični in najlažji del zavijeva malce proč, v tanjše in občutljivejše predele, kjer ni dovolj samo zabijati cepine in nameščati varovanje, pač pa moraš zraven še razmišljati, kako to sploh narediti. Potem še paziš, da ne usuješ preveč ledu na glavo varujočega, ki stoji natanko pod tabo, ter se zanašaš na izkušnje, zavedajoč se, da klini danes svojega dela ne mislijo opravljati prav posebej vestno. Ponedeljek pač.

Ko začnem iz ust spuščati razne zvočne efekte, stvari postajajo zapletene, nevarne ali težke. Skratka, naletel sem na problem. Tokrat se med temi efekti znajdejo dialogi iz filma *Pulp Fiction* (Šund) in po dolini zaplava:

»OK man, it was a miracle! Can we leave now? ... I'm pretty fuckin' far from okay.« Nama je taka plezarija tako zelo všeč, da se pod steno Mt. Stanley vrneva kar trikrat. *Nightmare on Wolf Street* (WI 6, M7+), *Uniform Queen* (WI 6, M6) in *Clocking* (WI 5–6) so smeri, zaradi kakršnih si človek vzame dopust in pride v Kanado.

Prva ponovitev smeri Clocking je tej dodala dva zahtevna raztežaja.

foto: Klemen Premrl

Nikoli nisi daleč proč

Če v najini začasni rezidenci ni bilo dostopa do interneta, sva se ob praznikih počitka, ki so bili vsak tretji dan, že navsezgodaj priklapljala na pollitrske vanilijeve kave in preobložene »bagelse« (okrogle žemlje) v lokalni instituciji za eksperimentalno »kofetarstvo«, »bageloznanstvo« in »fruštkologijo«, imenovano *Bagels & Co*. Od tam so se posodabljale moje internetne strani in pošiljala najina sporočila. Potem ko so se baterije izpraznile (če nisva ravno imela možnosti sedeti v bližini vtičnic), sva vstala in se poslovila od četrte generacije gostov in nemara celo od druge delovne izmene za šankom

in šla na svetlo pogledat, kam naju bo naplavil preostanek dneva.

Znano je, da lednim plezalcem med počivanjem začne zakrnevati, odmirati, propadati ter zastarevati vse po vrsti, še zlasti pa preciznost, koordinacija, najpomembnejši zamahi (levi odmah, vertikalni protikolenčnik, soročni monoročajnik in orbitoglavni tangentnik (ne zamenjati z obritoglavim!!)). Nadalje še občutki za lepoto, trdoto, temperaturo in naklonino. Zato imajo pri kanadskih domačijah preko celega leta na vrtu zadostne količine primerno grčastih drv in ostrih sekir. Pri Val Pitkerthy ni bilo nič drugače. Posebno motivacijo za razgibavanje nama je dajalo dejstvo, da je bila punca malo preveč varčna pri ogrevanju hiše. Prvo popoldne sva še nekako prečemela v svojih puhovkah, nato pa sva s produkti hlastnega sekanja tako vestno polnila peč, da naju niti enkrat ni več zeblo. Valeriji pa sva v enem tednu pokurila zalogo za pol zime.

Točnost je absolutna, nujnost relativna

Reaktivni zamik, kot se reče *jet-lagu* po slovensko, je treba kar najbolje izkoristiti. Čim prej po prihodu je treba planirati zgodnje ture, ker je takrat vstajanje ob štirih zjutraj krasna stvar. Krizo, ki nastopi nekako ob treh popoldne, potem lahko premagaš s kinkanjem na varovališču, med sestopom ali v avtu. Po tednu dni reaktivni zamik ni več zamaknjen in takrat se pojavijo običajne travme, povezane z zgodnjim vstajanjem, na primer sindrom prekinjenih sanj, kronična zapoznelostna netoleranca, *windshield-cleaning-pre-ignition-finger-frost*, akutna vremenska deluzija in *bageldream*. Midva sva vsak dan staknila vsaj eno ali dve skupaj, kakor je naneslo.

Klemen ima danes zapoznelostno netoleranco in benti nad ljudmi, ki mu kradejo jutranji spanec. Jaz imam *bageldream* s sindromom prekinjenih sanj. Že pol ure čakava Janeza, ki je rekel, da moramo nujno kreniti ob petih zjutraj, če hočemo biti prva naveza v smeri *Curtain Call* (WI 6, 150 m). Naposled morava posredovati sama. Prebudiva ga in razumevajoče sprejmeva dejstvo, da je zatajila kitajska budilka z delikatnimi kazalci, ki zvoni, kakor se ji zahoče, najraje pa kake tri četrt ure prepozno.

Vso dolgo pot do doline reke Athabasca nas je nato strah, koliko plezalcev bo v slapu pred nami. Ko se popoldne vračamo izpod slapu, ki sodi med najslikovitejše kanadske klasike šeste stopnje, smo še vedno edina naveza daleč naokrog.

Slovenski tris po vzponu na Curtain Call - Janez Aleš, Aljaž Anderle in Klemen Premrl (z leve proti desni).

foto: Janez Aleš

Tudi povratek nam povzroča razne skrbi, med katerimi je najmanj pomembna ta, da imamo malo bencina. Tega nam nato uvidevno zmanjka v ravno pravem trenutku. Ob tem se spomnim rezervoarne krize, ki naju je s Klemenom že doletela v teh krajih, rešila pa naju je črpalka Chief Chiniki Village v rezervatu Indijancev plemena Stony. Tako nama je odleglo, da sva si tam privoščila vsak svoj »buffalo burger«. Tista črpalka še stoji in še vedno je treba gorivo plačati vnaprej, da se ne bi kdo slučajno zmotil in pozabil. Tudi pročelje še vedno krasijo zanimiva oznanila. Včasih je pisalo: »We are not a bank, so don't ask for credit.« [1] Danes pa piše: »Thank you for minding the stair!«[2]

Kavelj 39

Naslednji dan se znajdemo v Ghost Riverju. Strmi klanec, že skoraj melišče, ki se spušča v dolino reke Ghost, imava s Klemenom v zelo živem spominu. Po njem sva se komajda upala spustiti z avtom, saj sploh nisva verjela, da bova še kdaj prilezla nazaj gor. Letos naju ogromna Toyota Tundra ne

1 »Nismo banka, zato ne računajte na kredit.«
2 »Hvala, ker pazite na stopnico!«

preseneti več. Janez jo suvereno obvlada, ko se kobaca preko grbin, prebija zamete ali pleza na strme poledenele rečne bregove.

Ustavimo se pred oznako 39, administrativno črto na ovinku reke Ghost, do katere je vožnja dovoljena. Preko reke pa se ne sme več, kar predvsem plezalce spravlja v »šentiment«. Janezov terenec je bil enkrat že gost na lokalnih internetnih forumih pod rubriko »Which asshole drives a grey Tundra?«, zato se mu danes ne ljubi še enkrat prečkati oznake 39. Vsaj sprva ne. Potem pa se za nami pripodi razmajan avto, katerega piloti že na daleč dajejo vedeti, da se hoja začne tam, kjer džip odneha, in mirno zapeljejo čez reko. Takrat si Janez najde novo dnevno povelje, ki vsebuje nekaj na »f« in »marker 39«. To nam dostop pod slapova *Sliver* (WI 6+) in *Burning by Water, Drowning by Flame* (WI 6+), skrajša za štirikrat.

Plezanje po pol metra širokem in zelo tankem ledu ne privablja nobenih drugih plezalcev. Varovanje je že zelo slabo, led pa dovoljuje zgolj zatikanje cepinov. Preveč radosten udarec bi lahko porušil celotno zadevo. Smeri sta kratki, borih sto metrov, počutim pa se, kot bi jih preplezal tristo. V Ghostu je strup v majhnih stekleničkah, hudič v podrobnostih in problem v »markerju 39«.

Ker je vožnja preko reke že ravno prepovedana, Janeza ob povratku prosiva, naj se še enkrat zapelje čeznjo, da to graje vredno dejanje lahko dokumentirava. Kdaj mu bo kdo prerezal gume, je le še vprašanje časa. Z »markerjem 39« ni šale.

Terminator

Zgodbo o boju na vse ali nič sva prihranila za konec. Kaj se je iz nje izcimilo, je stvar razumevanja bistva tega, kar počnemo. Ni naju skrbelo dejstvo, da slapova, ki sva ju želela preplezati, nista bila dovolj zamrznjena. To, da letos še nista doživela vzpona, ni bil merodajen podatek. Merodajno je, da čemeč na majhni ledeni gobici, 30 metrov visoko in tik pod vršajem 150-metrskega ledenega kolosa, ki mi visi nad glavo in mi kaže jezik, ne morem storiti prav nič več. Zelo dober način, da se ne počutiš kot kralj sveta. Iz trme nato poskusiva še v sosednji smeri, *Sea of Vapours*, kjer ima zgodba drugačen obet, podoben zaplet in popolnoma enak zaključek. »Popušila« sva! Tako kot tudi vsi ostali do sedaj, ampak to nama ni v veliko tolažbo. Čas je, da se vrneva in vzameva triurni dostop za šalo. Na isti dan pred desetimi leti sva v tej steni doživela edini svetli trenutek v sicer zelo slabem dnevu. Imenovala sva ga kar dan katastrof. Danes je ravno obratno. Le še malenkosten opravek v

Banffu naju čaka. Zavijem na Wolf Street in počasi peljem do križišča, kjer sem takrat čelno trčil v nasproti vozeči nissan. Tamle mi je policist Fukuda dal svojo vizitko ... in kazen. Na pločniku je Klemen debatiral z lokalnim radovednežem, za katerega se je izkazalo, da je mož ženske, v katero sva se zaletela ... Tokrat petkrat pogledam po povsem prazni cesti, če nasproti prihaja kako presenečnje, pa ni nikogar ... Čez vzvratno ogledalo huškne le senca velikega orla vrh indijanskega totema. Videti je, da je urok Wolfove ulice končno prešel. Splet naključij je dopolnil usodo. Treba bo začeti pisati novo poglavje. Nekje drugje. Gremo domov.

Sončenje v Ice 9. Dan preden se je podrl.

foto: Dejan Koren

Muztagh Tower – ledeni stolp in Izgubljena magija

»Nihče ni rekel, da bo lahko.«

Dejan Miškovič

Baza pod Mustagh Towerjem.

foto: Dejan Miškovič

Kako strniti misli in z besedami opisati lansko dogodivščino?

Vsega je bilo preveč: želja, čustev, garanja, ... Ko sem skupaj s prijateljema načrtoval in treniral za to veliko avanturo, si nisem nikoli predstavljal takega izida ... - Le kdo si ga lahko?

Mogoče se sliši naivno, ko rečem, da sem si želel le plezati in se imeti dobro v družbi prijateljev, kot sta Pavle Kozjek in Grega Kresal. Po drugi strani pa smo si za cilj izbrali eno markantnejših gora v tistem delu sveta. Literatura o Muztaghu pravi marsikaj; vse navedbe o težavnosti izbranega cilja, sestava ekipe in pa moja želja, da se preizkusim v *resnih hribih*, so mojo motivacijo potisnili nekam, kjer prej še ni bila. Obetala se je zares posebna izkušnja in

avantura.

V življenju sem na stran potisnil marsikaj. Nekateri temu pravijo odrekanje, meni pa je to veliko pomenilo, in kar koli bi lahko storil, da bi bil po svojih merilih dobro pripravljen, sem poizkušal storiti. Ker še nikoli nisem bil niti približno tako visoko, sem se odločil, da pri pripravah na odpravo ne bo popuščanja. Cilji na treningih so bili zastavljeni višje kot kadar koli prej in vedno sem imel občutek, da bi moral trenirati še trše. Vsi trije smo se zagnano pripravljali in vsak nasvet obeh mnogo bolj izkušenih soplezalcev sem premislil in večinoma tudi sprejel. Bila sta, vsak z več kot dvajset različnimi odpravami pod pasom, moja psihična opora pri sprejemanju odločitev in prepričan sem, da bi težko našel ekipo, ki bi se mi za nekaj tako resnega bolj dopadla.

Postavitev baze in ekipa (z leve proti desni): Grega, Dejan, Pavle, zvezni oficir Babar, kuhinjski pomočnik Husein 2 ter kuhar Husein 1.

foto: arhiv Dejana Miškoviča

On zee way[1] ...

Po nekaj dneh kolobocij (odplaknjene ceste, vročina, ogromno prahu, večurne *rock&roll* vožnje s terenci, debate z nosači) in »malih« zapletih, ki so del odpravarstva, prispemo v bazo na ledeniku Biafro. Šotore smo prisiljeni

1 Na poti

postaviti na led, saj pod goro ni niti krpe zemlje. Bazni tabor je tako ujet na nekakšni krnici pod velikanskim obeliskom Muztagha. Prepadne stene in strmi grebeni obkrožajo ledenik in toplega poletnega sonca je le za nekaj ur dnevno. Podobo naše okolice dopolnjujejo zvoki podirajočih se serakov, ledenik pod nami se premika in ječi, skalni podori pa so za *intermezzo*. To divjo naravno kuliso moti le spoznanje, da se je Gregovo zdravstveno stanje že na poti neprestano slabšalo, a do sedaj je Grega vztrajal in upali smo na izboljšanje. Aktivnosti pod hribom se začnejo, postavimo tabor ABC na ledeniku Younghusband pod SV steno Muztagh Towerja. Ko prvič zagledamo steno, Pavle zavriska od veselja, s spoštovanjem in navdušenjem gledamo gor v previse, ovite v ledene stalaktite in stalagmite. Nekje vmes pa leden trak, naraven prehod. Kakšna linija čez steno … spominja na velike klasike Centralnih Alp.

Ko se vrnemo v bazo, Husein II, kuhinjski pomočnik z enakim imenom kot kuhar, prinese kokošjo juho z vonjem po razpadajočih truplih. Po nekaj žlicah se vsi strinjamo – tega ne bomo več jedli. Husein II, ki je letos skoraj dva meseca preživel s Slovaki pod K7, dobi povelje: »No more of this soup, OK?« Na to odvrne: »Ja, ja.« potem pa takoj prijavi: »More soup?« V solzah se valjamo po stolih, še Grega se ne more upreti smehu, čeprav ga vse boli. Njegovo zdravstveno stanje se slabša, kljub tridnevnemu počitku je še slabše, takoj mora v bolnišnico. Devetnajstega avgusta ga v dolino odpelje helikopter.

Zamišljeno zazrta v goro.

foto: Pavle Kozjek

Po tem se s Pavletom malce lažje osredotočiva na cilj odprave. Aklimatizacija na pobočjih nasproti severovzhodne stene Muztagha mine brez težav, če odštejem svoje celonočno bruhanje zaradi nekega praška z okusom jagode, ki mojemu želodcu ni bil pogodu.

Ker Grege ni več v ekipi, s Pavletom sestaviva alternativni načrt vzpona, ki vključuje manj opreme in več hitrosti; seveda je zato prostora za napake še manj, pa že prej nismo nameravali vzeti veliko s sabo.

S Pavletom sva na isti valovni dolžini in ni se nama treba veliko pogovarjati, ko se odločava, kaj vzeti s seboj. Oba sva dobro pripravljena, motivirana in predvsem Pavle je zelo izkušen. Odločiva se za *Blitzkrieg* taktiko brez plezalne vrvi, spalnih vreč in ostale težke navlake. Prostora za napake tako ne bo, saj bova solirala celo steno. Zaupava občutku, da bodo prehodi tudi v zgornjem, nepreglednem delu stene in da ne bodo tehnično prezahtevni.

V steni

Po dnevu počitka se oba odlično počutiva; 23. avgusta greva prespat v tabor ABC. Luna svetlo obsije najin cilj, magičnost večera pred odhodom in napetost pred vzponom naju uspavata za tri prekratke ure.

Stena je od šotora oddaljena samo pol ure, po dobri uri kuhanja vstopiva ob pol treh zjutraj. Šeststo metrov više sva še vedno v temi, plezava čez prve tehnične težave, malo pod začetkom drugega snežišča ugasneva naglavni svetilki. Še vedno plezava menjaje se v vodstvu in precej hitro. Enkrat vmes Pavletu malce postokam: »A je vedno treba *tok dihat* takole na višini?« In dodam, ne da bi čakal na odgovor še: »Imam občutek, da sva počasna kot polža, saj samo diham ves čas ...«

Pavle se nasmehne, pogleda na uro in reče: »Ura je šele pol desetih in midva sva že skoraj na 6.000 metrih, časa je še dovolj.« Kar naenkrat se sprijaznim, da je situacija več kot dobra, in s še večjo zagnanostjo plezam dalje.

Ob pol enajstih sva na vrhu drugega snežišča in na začetku tistega »zabavnejšega« dela. Vse skupaj se postavi pokonci, granit rjave barve je po škotsko »covered in rime[2]«. Prehod više omogočajo le ozki trakovi alpskega ledu in prefinjen kombiniran teren. Ogrnejo naju oblaki, ki še stopnjujejo občutek avanture. Prehode iščeva levo od rjavih previsnih skal, plezajoč po kombiniranem terenu napredujeva precej počasneje kot na snežiščih.

2 Prekrit s tanko plastjo ledu.

Splezava do konca enega izmed snežnih žlebov, ki sestavljajo večino zgornje tretjine stene. Pot navzgor zapira previsna stena. Splezava desno na snežni greben in se po vrvi spustiva v sosednji žleb.

Plezanje v zgornjem, težjem delu stene.

foto: Dejan Miškovič

Zadnjih dvesto metrov kopanja rova proti robu stene nama pobere ogromno energije. Še dobro, da sva v oblakih in ne vidiva opasti, ki nama visijo nad glavo. Na robu stene po malce manj kot sedemnajstih urah pogledava na drugo stran. »Res super,« si rečem, »prvič sem tako visoko, vidim pa isto kot v domači Ljubljani vso zimo: meglo.«

Ker nimava spalnih vreč ali šotora, začneva hitro kopati snežno luknjo. Veter nama pomaga, mrazi najine riti in naju sili v hitrejše kopanje. Po dveh urah kuhava v luknji. Težko bi rekel, da nama je udobno, ko zavita v šotorsko platno čakava jutro. Pavle je spal vso noč, vsaj nekdo ...

Zjutraj premražena kuhava čaj, ko Pavle predlaga, da greva nazaj dol. Rečem »OK«, kaj pa naj ... pri toliko izkušnjah že ve, kaj je najbolje. Odločiva se za sestop po Francoski smeri na drugi strani gore.

Še vedno sva v oblakih in močnem vetru, Pavle je pred menoj, ko plezam dol po opasti. S hrbtom obrnjen v smeri sestopa slišim od vetra zadušen krik, ki mi je dal vedeti, da ko se bom obrnil, ne bom videl nič veselega. Hitro se obrnem in – nič. Samo veter, megla in stopinje, ki izginejo na robu opasti. Sam sem!!!! W.T.F.[3]!?? Vpijem: »Pavle!! ... Pavle!!!!« ... Sranje ... Fak ... Fak ... Kako se je pa to zgodilo?!

Sam

Samoohranitveni nagon me zagrabi po nekaj minutah. Mrzlo je! Premikaj se! Kako boš šel dol? ... Misli!! Jezen se odločim, da svoje poti ne bom končal tu.

Situacija ni rožnata, Pavle ima v nahrbtniku ... hm ... vso opremo za sestop. Jaz imam plinsko bombico, zunanji del šotora in satelitski telefon, vse ostalo pa ima on. Kličem Grego v Slovenijo, on je edina oseba na svetu, ki ve, kje sem. Sledi hiter resen pogovor, ki ni za nikogar od naju tisto, kar si želiš slišati ali povedati.

Brez pijače in z nekaj energijskimi geli tavam po z opastmi navešenem grebenu. Po kaki uri kopanja mi je jasno, da lahko končam podobno kot Pavle, in opustim plan prečenja grebena do kakih tisoč metrov zračne razdalje oddaljene ledne vesine. Vrnem se na mesto nesreče; mraz je, moram z grebena. Izberem zajedo zlatega granita naravnost navzdol.

Štiri ure in štiristo metrov naporne in negotove plezarije niže si za trenutek oddahnem in pokličem Grego. Ura je štiri popoldne. Danes bo bolj mrzlo, pa ne samo zaradi pomanjkanja telesne toplote soplezalca in manjkajočega kuhalnika, ki s Pavletom počiva na drugi strani hriba. Samota lahko tako mrazi kot osvobaja, občutki se tudi meni menjajo. Na trenutke sem svoboden med sedem- in osemtisočaki in čutim toploto stvarstva – ali pa je vse skupaj samo vznemirjenje ob nepredvidljivi situaciji. Minuto pozneje se mi mraz zažira v kosti in počasi skupaj s samoto tudi v mojo psiho.

Naslednji dan ponudi nekaj zahtevnega plezanja, veliko dvomljivih prehodov čez ledeniške razpoke in pogled navzdol, ki ne zbuja upanja na

3 Kaj za vraga? What the fuck!

varen prehod čez ledeni slap nad baznim taborom. Okoli pol šestih zaslišim helikopter, ki naj bi odložil tri člane slovenske odprave na K7, če bi mi bilo treba priskočiti na pomoč iz doline. Zvok helikopterja me zdrami iz mojega »filma«, misel na rešitev je tako blizu ... A usoda se spet poigra z menoj, helikopter odleti v sosednjo dolino. Kar nasmejem se, kaj drugega mi niti ne preostane ... Uspelo mi je priti do roba ledenega slapu, od tu dalje bi bilo gibanje še za navezo nevarno, sam pa ... hm ... Odločim se počakati in dati reševalcem možnost, da mi odvržejo vsaj nekaj opreme.

Bivak si uredim na zadnjih skalah pred začetkom ledenega slapu, spanja na ledu imam dovolj. Poskusim počivati. Kmalu začne snežiti in pihati. Sedeč na nahrbtniku in pokrit s šotorskim platnom naslednjih štirideset ur berem navodila za gele, drgetam, razmišljam in se poizkušam greti z napenjanjem mišic. Veter se po nekaj urah okrepi, preselim se pod previsen balvan. Ko tudi tam postane nevzdržno, grem v prikladno ledeniško razpoko – hladilnik. Deset ur v tej razpoki me ohranja podobno kot hrano v hladilniku ... primerno ohlajenega.

There is always the sun[4] ...

... si zapojem, ko peti dan na gori name posije sonce in me pogreje. Do devetih se oblaki razkadijo in pritisk zraste. Končno imam malce fizičnega in psihološkega premora in se lahko sprostim, pogrejem in posušim. Dve uri sedim, kinkam, ležim na balvanu, se grejem in gledam razbiti ledenik pod seboj, vse je belo. Izstopajo le ogromni bloki ledu in globoke razpoke, okolica je s svojo podobo hkrati opojna in omejujoča. Če danes ne pride helikopter in me pobere ali vsaj odvrže nekaj opreme, bo res težko ...

Nekaj minut pozneje zaslišim ropot z dna doline, hitro stečem po opremo v ledeniško razpoko. Ko pritečem ven, si na hitro signaliziramo in pilot usmeri helikopter na hribček snega. Gazim in počepnem, ena sanka se dotakne snega, vrata se odpro ... Zgodbe, ki me je vezala na Muztagh Tower, je konec; fizična vez je pretrgana, ostal je spomin.

Muztagh tower, SV stena: Izgubljena Magija, VI/M5, WI5+/M4, 50°–70°, 1.800 m, alpski slog, vrh ni bil osvojen. Plezala 24. 8. 2008 Pavle Kozjek in Dejan Miškovič.

4 »Tam je vedno sonce«; pesem »Always The Sun« je druga uspešnica z albuma Dreamtime (1986) skupine The Stranglers.

V odličnem granitu Pakistana

Charakusa 2008

Nejc Česen

Po priporočilu, hvaljenju in ogledu fotografij doline Charakusa v Pakistanu, ki sva jih z bratom Alešem dobila od Marka Prezlja, sva se nemudoma odločila, da nama odprava v tiste konce ne uide. Prvič sva dolino obiskala že leta 2006 v okviru ogledne ture, saj nam je na uspešni odpravi v stolpe Trango na koncu ostalo še nekaj časa, ki smo ga izkoristili za skok v Charakuso. Drugič sva jo z resnejšimi cilji obiskala v letu 2008, skupaj s štirimi odličnimi plezalci in prijatelji: Rokom Blagusom, Luko Lindičem, Rokom Šisernikom in Miho Hrasteljem. Zaradi odlične plezarije, ki se ponuja tam, si nismo zadali enega samega cilja. Glavni je bil sicer vzpon na K7, med odpravo pa smo si ogledovali tudi druge gore v okolici baznega tabora. Dolina se razteza v smeri vzhod–zahod, zato jo z južne strani obdajajo odlični vrhovi, ki ponujajo kombinirane smeri, s severne pa vrhovi, ki nudijo suho skalno plezanje po odličnem granitu vse tja do vsaj 5.500 m.

Nasser Brakk in Sulu Peak

Razgled iz Nasser Brakka.

foto: Nejc Česen

Kot vsaka odprava smo se tudi mi takoj po prihodu v bazni tabor začeli aklimatizirati. Zakaj to sploh omenjam? Zato, ker smo si za svoj prvi plezalni aklimatizacijski cilj izbrali prelepo piramido z imenom Nasser Brakk, visoko okoli 5.200 m. Iz baznega tabora je ta gora res videti nenaravna, kot da bi jo zgradila človeška roka. Vsi smo bili enotnih misli, da ta vrh moramo osvojiti. Tako smo po nekaj dneh ob dobri napovedi sklenili, da se popoldne povzpnemo pod vznožje stene, kjer smo prespali in zgodaj naslednje jutro pričeli s plezanjem. Podali smo se v najkrajšo smer, smer prvopristopnikov. Sestavili smo dve navezi s po tremi plezalci in kmalu stali na vrhu ter občudovali čudoviti razgled na bazni tabor in na okoliške šest- in sedemtisočake.

Bolderiranje v okolici baznega tabora, zadaj Nasser Brakk.

foto: Nejc Česen

Naš glavni cilj, K7, je visok skoraj 7.000 m, zato smo pred vzponom nanj načrtovali vsaj še en vzpon na okoli 6.000 m. Prav to nam je ponujal 6.050 m visoki Sulu Peak z zelo lahko pristopnim jugozahodnim ozebnikom. Vendar se ga nismo mogli lotiti takoj, saj se je po vzponu v piramidi Nasser Brakk pričelo krajše obdobje slabega vremena. Vreme se je menjavalo v izmenah, na vsakih osem ur: dež, megla, sonce. In to kar deset dni. Kar je

bilo super za plezanje na bližnjih balvanih, za vse ostalo pa bolj slabo. Vmes me je nekaj začelo zbadati v grlu, mogoče lažji prehlad ali kaj podobnega, in kot nalašč se je ravno takrat vreme za silo izboljšalo, da je omogočalo varen vzpon na Sulu. Zaradi bolezni sem ostal v bazi, ostali pa niso izgubljali zelo dragocenega časa. Tako sta se Rok Šisernik in Miha povzpela do 5.200 m in tam prespala, Aleš, Luka in Rok Blagus pa so splezali na Sulu Peak in si privoščili malo manj udoben bivak tik pod vrhom gore.

Sledila je regeneracija ostalih članov odprave ter raztegovanje udov na balvanih v okolici. Nekaj dni zatem je po telefonu prišla vzpodbudna vremenska napoved, in to kar za več dni. Tako smo po hitrem postopku začeli z načrtovanjem in s pripravo opreme. Glede na okoliščine smo se rahlo pomešali po navezah. Zaradi slabše aklimatizacije sem se pridružil Roku Šiserniku in Mihi, Aleš pa Roku Blagusu in Luki; ker so bili le oni dovolj aklimatizirani za K7, so se odločili za poskus v smeri Anderson-House-Prezelj v zahodnem K7. Mi trije pa smo se odločili, da poskusimo preplezati kakšno prvenstveno smer v južnem ostenju K7. Vsi smo si vzeli še en dan, da smo odšli na ledenik, si z daljnogledom podrobno ogledali steno ter skovali pravo taktiko za uspešen podvig.

K7

Iz baze smo odšli zgodaj zjutraj 20. avgusta. Naša naveza se je podala v srednji steber v južnem ostenju K7, ostali trije pa še nekaj sto metrov naprej v smer Anderson-House-Prezelj. Naša prvenstvena linija nam je na začetku sicer povzročala le zmerne preglavice, za razliko od težav pa nam je zasolila metre. Tako smo se pod domnevno najlepšim delom smeri znašli šele opoldne po 450 metrih plezanja. Tam pa nas je čakalo neprijetno presenečenje. Vse poči so bile kljub precej visoki nadmorski višini (okoli 4.800 m) zaraščene. V upanju na čistejše poči v višjih predelih smo se dobesedno zagrizli v tisti plevel. Iz klina v klin smo napredovali čisto po polžje, saj smo za ta navpični 180 m visoki odsek potrebovali kar štirinajst ur. Zelo utrujeni smo si sredi noči uredili bivak na ozki polički. Naslednji dan smo bili poplačani za ves trud. Težave so se začele zmerno, tako da smo se dodobra ogreli, po nekaj raztežajih pa nas je zopet pričakala malo težja prečka v desno. Zaradi gladkih plošč in majhnih oprimkov smo se je lotili s kladivom in z metulji. Raztežaj višje smo zaplezali v najlepši del smeri – prelepo 45 metrov visoko zajedo, ki je ponujala težavnost do VII+. Nad njo smo spet lahko opazovali živo oranžni sončni zahod. Kljub temu ni bilo tako zelo romantično, saj nas je sonce prehitelo že drugi dan zapored.

Po dveh »oranžnih« in enem »črnem« raztežaju smo našli malo poličko, na kateri smo si za silo uredili bivak. Naslednji dan je šlo vse prosto, večja težava je bilo iskanje optimalnih prehodov na rob stene. Tokrat nas sonce ni prehitelo, saj smo iz vertikale izplezali že zgodaj popoldne. Naš prvotni cilj je bil sicer pristop na predvrh K7, vendar bi morali podaljšati plezanje še za vsaj dva dni, hrane pa nismo imeli več veliko. Kljub temu smo pripeljali smer do roba stene, se naslednji dan po njej spustili do vznožja ter se vrnili v bazni tabor.

Sestopanje po zračni smeri Luna.

foto: Rok Šisernik

V smeri Anderson-House-Prezelj.

foto: Luka Lindič

V tem času je druga trojica napenjala svoje mišice v nekaj sto metrov oddaljenih granitnih počeh in višje zgoraj v ledu. Prvi dan so premagali 700 višinski metrov granita, vse do udobne snežne police. Drugi dan so preplezali prek tisoč metrov snega in ledu, vendar so bili kar malo prehitri, saj so zgrešili mesto bivaka, kjer so si oddahnili prvi plezalci. S plezanjem so tako nadaljevali pozno v noč, v veri, da so pod omenjenim bivakom. Vendar ta del stene ni ponujal primernih mest za bivak. Ravno dober počitek je bil v tisti noči odločilen za uspeh oziroma neuspeh. Na srečo so pozno v noč našli primerno mesto za šotor, kjer so si lahko napolnili baterije za zadnji dan vzpona. Tako so tretji dan brez večjih težav zaključili prav na vrhu zahodnega K7 in tako prvi ponovili do sedaj edino smer na zahodni vrh K7.

Tisti večer so nam v baznem taboru pripravili pravo malo praznovanje. Kuhar nam je pripravil torto, iz soda pa smo izbrskali najboljše kose mesa iz Slovenije, tudi pršut, a kljub vsemu smo dokaj hitro odšli na zasluženi

počitek.

Želje po plezanju so bile še velike, vendar smo naslednji večer po telefonu prejeli tragično vest o sosednji slovenski odpravi na Mustagh Tower. Pavle Kozjek naj bi omahnil v globino, Dejan Miškovič pa brez primerne opreme za sestop ostal sam na gori. Takrat se je naša odprava končala. Miha, Rok Blagus in Aleš so s helikopterji pakistanske vojske odleteli v bazni tabor naših kolegov, da bi Dejanu pomagali po najboljših močeh. Ostali pa smo nemočno čakali, da bi po telefonu prišla kakšna dobra novica.

Preplezane smeri:

Nasser Brakk (5.200 m): Britanska smer (6a+, 200 m), vsi člani odprave

Sulu Peak (6.050 m): JZ ozebnik (60°, 1.000 m), Blagus, Česen A., Lindič

Stolpi v K7 (~5.500 m): Luna (VII+/V, A2, ~1.100 m, dolžina 1.400 m), Česen N., Hrastelj, Šisernik, prvenstvena smer

K7 West (6.858 m): Anderson-House-Prezelj (ED, 6c, M6, 90°, ~2.200 m), Blagus, Česen A., Lindič

Info

Dolina je zelo lepa tudi samo za obisk, zato jo priporočam vsakemu pohodniku, ki se bo znašel v okolici. Izhodišče je mesto Skardu, od koder se s terenskimi vozili odpeljete do zadnje vasi Hushe. Od tod naprej pa lahek treking v osrčje doline, dolg dobrih dvajset kilometrov, zmorete v dveh ali treh dneh. Odlična možnost je tudi povezava trekinga na ledeniku Baltoro prek prelaza Gondogoro La v vas Hushe.

Zeleno-belo – Grenlandija

Alpinistična odprava »na morje«

Andrej Grmovšek

Dostop pod stene kar s čolnom

Divjina, čar severa ter seveda visoke granitne stene so bili glavni razlogi, da je bila Grenlandija že dalj časa ena od vodilnih na spisku mojih in Tanjinih odpravarskih želja. Po raznih potikanjih po azijskih in ameriških gorstvih je bil zares čas za nekaj drugačnega. In vedela sva, da bo Grenlandija prav zagotovo nenavadna.

Mestece Nanortalik, izhodišče za Tasermiut.

foto: Andrej Grmovšek

Tako sva sredi preteklega poletja končno začela uresničevati svojo željo. Že sam pristanek na letališču v Narsarsuaqu na jugu otoka je bil popolno nasprotje ogromnim letališčem, ki te pričakajo drugod po svetu. Predvsem pa v mestecu, pravzaprav vasici s slabimi dvesto prebivalci, ni bilo ne duha ne sluha o vročični gneči, ki vsiljivo buhne vate, takoj ko prestopiš prag letališč v državah manj razvitega sveta.

Še bolj svojevrstna je bila najina pot pod stene. Nobenih razmajanih avtobusov, razpadajočih cest in večdnevnih pohodov do vznožja gora. Skupaj z britanskimi kolegi smo se vkrcali na hitro jahto in v slabem dnevu plovbe smo bili tik pod v nebo štrlečimi visokimi granitnimi stenami v fjordu Tasermiut.

No ja, vse pa le ni bilo tako »dolgočasno«. Vožnja z jahto med ogromnimi ledenimi gorami, predvsem pa prebijanje skozi pasove z ledom povsem prekritega morja, je bila neprimerljivo bolj grozna kot vse vratolomne vožnje nad globokimi himalajskimi prepadi. Ko se jahta z glasnim pokom zaleti v ogromno ledeno ploščo, si ne moreš kaj, da ne bi začel razmišljati o tem, kako dolgo bi ob brodolomu trajal tvoj brezupen boj v ledenem morju.

Lahko, hitro, prosto čez granitne velikane

»Greva naprej. Plezala bova, vse dokler se vreme ne bo povsem pokvarilo,« mrmram Tanji in hkrati prepričujem samega sebe. Vreme res ni nič kaj obetajoče. Že od vstopa v sedemstometrski navpični zid Nalumasortoq rahlo prši. Hitiva. Na srečo je stena tako strma, da skala ostaja pretežno suha in še vedno lahko plezam prosto. Po odličnih počeh s Tanjo sopihava iz raztežaja v raztežaj kot lokomotivi na zobati železnici. Veter je vse močnejši, skoraj prijetne jutranje temperature se vse bolj bližajo ledišču.

Andrej v počeh Nalumasortoqa.

foto: Tanja Grmovšek

Hitro in težko plezanje ter nizke temperature terjajo tudi svoj davek. Moje mišice so vse bolj zatrdele, napadajo jih krči. Čeprav plezava le osem ur, je pod nama že šeststometrska praznina, nad nama pa najtežja raztežaja v smeri. Zakadim se v previsno poč spodnje devete stopnje. Od mene terja prav vse v številnih letih plezanja nabrano znanje o plezanju poči, zadnje vzdihljaje energije, za povrh pa še ukano s prestopom v sosednjo poč v sredini raztežaja. Na predzadnjem varovališču, le sedemdeset metrov pod vrhom stene, sem do konca »navit« in izčrpan. Ampak nad mano je še en zahteven raztežaj. Pravzaprav najtežji v smeri. Ni mi jasno, od kod naj vzamem energijo, da preplezam prosto tudi tega in uresničim svoje tihe sanje.

Stene nad Tasermiut fjordom.

foto: Andrej Grmovšek

Skoraj vsi dosedanji vzponi v stenah nad fjordom Tasermiut so bili opravljeni v slogu »big wall«, tj. s pritrjanjem vrvi in vmesnimi tabori v steni. Takšna taktika v muhastem in vlažnem podnebju južne Grenlandije zagotavlja velike možnosti za izvedbo vzpona. Najin moto – stene preplezati v kratkih obdobjih lepega vremena čim hitreje – pa je seveda povsem v nasprotju s klasičnim »big wall« slogom. Razlikuje se tudi v tem, da je pri hitrem, prostem vzponu, ki poteka v enem poizkusu in enem zamahu vse do vrha, možnost uspeha bistveno manjša ter postavljena pod številne vprašaje.

In prav ti vprašaji so se sedaj, tik pod vrhom smeri, začeli kopičiti en ob drugega! Plezalne težave? Vreme? Krči? Mraz? Moč? Čas? »Pojejva še zadnji »power gel«, vzemi si deset minut počitka. Potem bo šlo, vem, da bo šlo,« me bodri Tanja. Meni pa je jasno, da tudi počitek in hrana ne moreta narediti čudeža. Šlo bo povsem na nož, ali prosto v prvem poizkusu ali pa bom tik pod vrhom stene neuspešno ostal brez moči za prosti vzpon.

Še dobro, da se znam prav v takih trenutkih prepričati, da nimam česa izgubiti, in zmorem vključiti še zadnje »skrite rezerve«. Zapodim se v gladek, odprt kot, ki očitno predstavlja glavne težave. Kmalu me v roki zagrabi krč, a se ga z otresanjem nekako znebim. Plezanje je vse težje, tanka razpoka v kotu pa tako ozka, da vanjo ne morem zatakniti niti konic prstov. Podlahti imam povsem »navite« in zavedam se, da imam premalo moči, da bi v tanko poč namestil še kakšnega odrešilnega »frenda«. Borim se na vse ali nič, si nekako pomagam s širokimi razkoraki in naslanjanjem kolena ter se na meji padca počasi vse bolj oddaljujem od zadnjega varovala, ki je že nesramno globoko! Ko se tanka poč končno toliko razširi, da vanjo spet lahko zataknem prste, končno spet zadiham. Tresoč se od napora namestim varovanje.

Slabe pol ure pozneje s Tanjo stojiva na vrhu stene. Za nama je že tretja velika grenlandska stena! In tudi to mi je uspelo v celoti preplezati prosto, na pogled, v enem poizkusu. Več kot sem pred odhodom na Grenlandijo sploh upal sanjati!

Deviške stene in vrhovi

Stene nad fjordom Tasermiut bi še najlažje opisal kot križance med navpičnimi yosemitskimi monoliti in viharnimi patagonskimi konicami. Prav zato te stene ponujajo prvovrsten izziv tako s plezalnega kot alpinističnega vidika. In čeprav je v fjordu, ki slovi po najvišjih in najbolj drznih granitnih stenah na Grenlandiji, veliko sten in najbolj logičnih smeri že preplezanih, ostaja za plezalne raziskovalce »nekoristnega sveta« še obilica dela.

S Tanjo nama je v prvih dveh tednih odprave uspelo preplezati kar obe najslavnejši ter najtežavnejši grenlandski steni, in sicer »el-capovski sodček« Ulamertorsuaq in navpični zid Nalumasortoqa, ter dodati še krajšo prvenstveno smer. Zato sva se odločila, da svoj bazni tabor premakneva in preostanek časa porabiva za bolj pionirske avanture. »Zaštopala« sva Inuita, ki naju je s svojim gliserjem prepeljal še kakih petnajst kilometrov

globlje v fjord. Svoj novi bazni tabor sva postavila tik ob ledeniku, ki se je s 1.500 metrov višjega celinskega ledenega pokrova spuščal prav do morja.

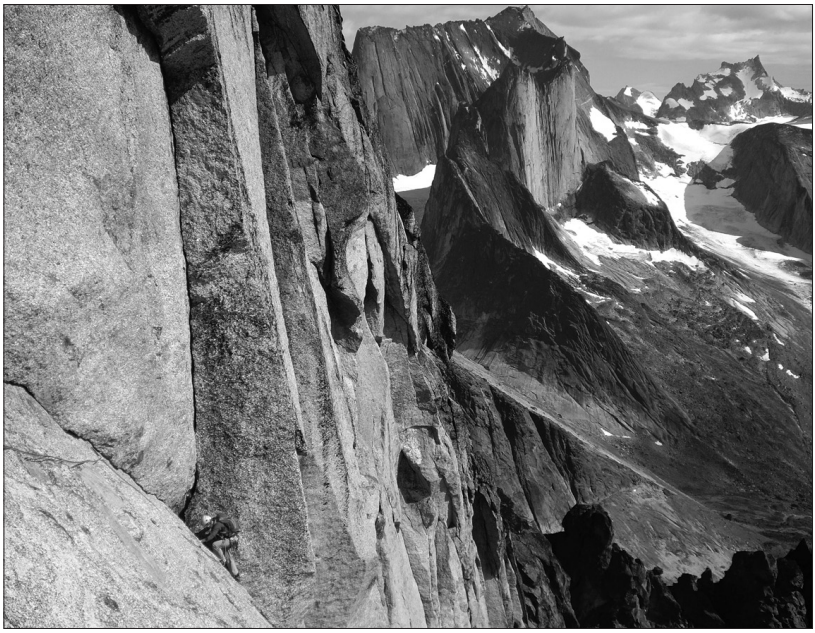

Tanja v Grmolandiji, v ozadju Nalumasortoq.

foto: Andrej Grmovšek

Po informacijah, ki sva jih zbrala, naj bi se v ozki dolini nad najinim novim taborom skrivale zanimive in visoke stene, ki so doživele le nekaj plezalnih obiskov. Že ob prvem, izvidniškem pohodu v dolino sva se obložila z vso plezalno kramo. Lepega vremena, ki je še kar trajalo, nikakor nisva hotela zamuditi. Dolina je zares ponujala številne plezalne možnosti in dan po dostopu sva že stala na vrhu tisočmetrskega stolpa Tinninertuup III.

Plezanje je bilo dobro in pravzaprav je vzpon potekal povsem idealno. Kot prvima nama je uspelo preplezati zahteven osrednji steber. Vseeno pa je vzpon izzvenel skoraj rutinsko. Preveč lepega vremena, preveč plezanja – premalo motivacije?! Potrebovala sva počitek, slabo vreme, ki ga bo opravičevalo, in razvajanje v obmorskem baznem taboru.

Alpinistični bazni tabor kar na morski plaži

Bivanje v najini »bazi« nekaj metrov nad morsko gladino se je zares razlikovalo od »prekladanja« v klasičnih alpinističnih baznih taborih. To je bil »ta pravi« počitek! Počutila sva se, kot da kampirava kje na jadranski obali. No, seveda sva odmislila ledeniško ozadje, trume turistov pa so zamenjale vsaj enako številne in nadležne drobne muhe, mušice in komarji.

Dneve sva si krajšala z lovljenjem rib. Ribolov je glavna gospodarska panoga Grenlandije, med redkimi turisti na tem otoku pa je večina zagotovo ribičev. No, nama je bil ribolov le »plezalni počitek«. Obilne, na žaru pečene zlatovčice, sorodnice postrvi, ki sva jih »vlekla« iz fjorda, so slastno obogatile najino prehrano. Ob sprehodih po obali sva občasno nabrala še kak lonec školjk in z njimi dopolnila svoj morsko obarvani jedilnik. Ob sončnih dnevih sva si v sicer ledeno mrzlem morju ali še bolj mrzlih potokih privoščila celo pravo arktično kopanje. V baznem taboru sva prav zares uživala in imela prave arktične »počitnice«.

Po nekaj dneh uživanja v morski bazi sva se še enkrat podala v hribe. Tik pred koncem odprave sva preplezala še eno prvenstveno tisočmetrsko smer in stala na vrhu še enega stolpa z nič kaj originalnim imenom: Tinininertuup II.

Tasermiut fjord.

foto: Andrej Grmovšek

2,166.086 km² čiste avanture!

Grenlandija je največji otok na obličju Zemlje. Kar štiri petine tega arktičnega velikana prekriva »večni« led. Kljub temu je ime Grønland – »Zelena dežela«, ki ga je otoku nadel prebrisani Viking Erik Rdeči, vsaj deloma upravičeno. Nepoledeneli preostanki otoka, tj. priobalni predeli, so prav zares bolj ali manj zeleni – vsaj poleti.

Ne glede na to pa je otok zelo negostoljuben in preživetje v divji arktični naravi je in je bilo vedno velika avantura. Divji in robati Vikingi so na njem kljubovali le slabih pet stoletij! Tudi danes, ko na tem za dobrih sto Slovenij velikem otoku biva okoli 50.000 Inuitov in pretežno danskih priseljencev, otok ostaja zelo divji. Grenlandski turistični slogan: »Grenlandija – 2,166.086 km² čiste avanture,« se zdi kar na mestu. Za ljubitelje neobljudenih prostranstev in divjih gorskih predelov se na severu Atlantika skriva eden zadnjih slabo raziskanih zakladov našega planeta.

Midva sva v petih tednih »čiste grenlandske avanture« spoznala in okusila le nekaj deset kvadratnih kilometrov tega divjega otoka. Več kot 2,166.000 kvadratnih kilometrov pa še vedno čaka na najin, morda tudi vaš obisk!

Preplezane smeri:

War and Poetry (IX-, 1.000 m), Ulamertorsuaq; Andrej je kot prvi preplezal smer prosto, na pogled;

Left Pillar (IX, 700 m), Nalumasortoq; Andrej je kot prvi preplezal smer prosto, na pogled;

Nalunaq (VII/VII+, 900 m), Tininertuup III; prvenstvena smer;

Leteči Viking (VIII, 850 m), Tininertuup II; prvenstvena smer;

Grmolandija (VII+, 300 m), Pingasuat sud (Pyiramiden); prvenstvena smer.

V iskanju devic Nebeškega gorovja

Bor Šumrada

Julij 2008 smo preživeli na alpinistični odpravi v enem najbolj odmaknjenih in neraziskanih predelov našega planeta, v gorovju Kokšal Too ali po naše Nebeškem gorovju, ki leži na meji med Kirgizistanom in Kitajsko ter na jugozahodu zaključuje večjo skupino Tien Shan. Odpravo smo organizirali v okviru ŠD Freeapproved in je štela osem članov. Anže Čokl, Arne Jeglič, Tadej Oražem, Jaka Ortar, Janez Rutar, Jani Skrinjar, Boštjan Virc in jaz smo se polni ambicij, načrtov in skupnih ciljev podali v neraziskano in nepoznano območje, v želji preplezati in presmučati čim več sten in vrhov ter predvsem doživeti nepozabno dogodivščino v treh tednih popolne samote daleč stran od civilizacije.

V ozadju gorovje Kokšal Too.

foto: Bor Šumrada

Načrti in iskanje primernega kraja so se začeli nekje januarja. Vsi smo si želeli poiskati kotiček sveta, kjer po možnosti še ni bilo ljudi. Nikomur med nami ne dišijo odprave, na katerih se v baznem tabor stiskaš še z desetimi drugimi odpravami ter pri vzponu ali sestopu z gore srečuješ plezalce na vsakem koraku. Tako nam je na srečo uspelo najti agencijo v Kirgizistanu, ki nam je ponudila območje Kokšal Too; to gorsko skupino smo v preteklosti večinoma obiskovali le na obeh koncih, osrednji del gorovja pa je ostal praktično neraziskan. Seveda smo priložnost takoj zagrabili.

Iz civilizacije v odmaknjenost

Z vsemi 60 kg prtljage.

foto: Bor Šumrada

Naš let je potekal preko Istanbula v Biškek, glavno mesto Kirgizistana, kjer po uradnih podatkih prebiva 600.000 ljudi, po neuradnih pa skoraj dvakrat toliko. Letališče v Biškeku je zgodba zase, saj se prav nikomur nič ne ljubi, poleg tega pa vsake toliko časa na celotnem letališču zmanjka elektrike, tako da smo se nekajkrat znašli v popolni temi. Vprašanje je, ali so svetile vsaj pristajalne lučke na letališki stezi. Po dveh zanimivih dnevih ogledovanja in okušanja lokalnih specialitet Biškeka smo končno odrinili. Cilj prvega dneva je bilo vojaško mestece Naryn, ki je od Biškeka oddaljeno 350 kilometrov oziroma skoraj devet ur vožnje z našim brutalno

močnim in velikanskim nekdanjim vojaškim šestkolesnim vozilom Ural, ki ga prebivalci kličejo kar Dušegubka. Po prečkanju zadnje kontrolne točke smo nadaljevali pot po zapuščeni cesti, kjer je nekoč potekala meja med Sovjetsko zvezo in Kitajsko. Ker je to območje še danes pod strogim vojaškim nadzorom, ga je mogoče doseči le s posebno prepustnico. Po dolgi, naporni in nadvse pestri vožnji smo končno dosegli mesto prvega tabora. Zelo mrzel večer na višini približno 3.700 metrov so nam grele neštete zvezde in obrisi gora v oddaljenosti. Po dveh dneh raziskovanja okolice dosežemo točko, kjer nas je na žalost naša Dušegubka odložila, in oprtali smo si vsak svojo gromozansko torbo, nahrbtnik in še torbo s smučmi. Skupna teža bremena, ki smo ga prenesli do baznega tabora dvesto višinskih metrov nižje, je bila okoli šestdeset kilogramov. Bazni tabor smo postavili na prečudovitih zelenih ravnicah ob veliki in mrzli ledeniški reki na višini okoli 3.800 metrov.

Aklimatizacija in pot do tabora ABC

Tisoč metrska stena Granitse (5370 m).

foto: Bor Šumrada

Potem ko smo bazni tabor uredili za skoraj tritedensko bivanje, smo se prvi dan lepega vremena odpravili raziskovat okolico. Predvsem smo želeli najti prehod čez mrzlo ledeniško reko, ki nam je branila prestop na drugo stran ledeniške doline, od koder bi začeli dolgo pot proti taboru ABC (ang. *Advanced Base Camp*). Odločili smo se, da bomo reko poskusili prečiti kar zraven baznega tabora, saj se nam je zdel tam prehod še najobetavnejši. Naslednji dan smo se v dveh skupinah odpravili na prvo aklimatizacijsko

turo. Ena skupina je odšla raziskat del poti proti taboru ABC, druga pa na bližnji vrh. Janez se je povzpel na 4.627 metrov visoki neosvojeni vrh, ki smo ga poimenovali *Freeapproved 2*, trije pa smo odnehali na predvrhu pri 4.380 metrih.

V naslednjih dveh dneh smo se v čakanju lepega vremena pripravili za skoraj 25-kilometrsko pot proti taboru ABC. Pot nas je vodila skozi dolgo in nepoznano ledeniško dolino, nato po dolgi in težko prehodni ledeniški moreni na ledenik Fersmana. Iz baznega tabora smo se odpravili zgodaj zjutraj z zelo težkimi nahrbtniki z opremo za predvidenih deset dni, ki naj bi jih preživeli izven baznega tabora. Rahlo je deževalo in snežilo. Po prečkanju mrzle reke, kjer smo brodili po ledeno mrzli reki skoraj do pasu, smo najprej po lepih travnatih ravnicah prispeli do začetka naše doline, kjer smo kmalu stopili na ledeniško moreno; tam je bil vsak korak negotov, saj je bila hoja po premikajočih se kamnih izredno težavna, še zlasti s težkimi nahrbtniki. Vsak se je v svojem tempu boril z naporno hojo, vendar smo ostali na vidni razdalji, saj se je v takšnem svetu zelo lahko izgubiti. Prvi smo postavljali kamnite možice in tako zaznamovali pot, kar nam je bilo v veliko pomoč pri povratku. Na pragu noči nam je uspelo priti do začetka ledenika. Postavili smo šotore in v slabem vremenu prespali na trdi kamniti podlagi razbite morene. Prebudili smo se v čudovito jasno jutro. Po ledeniku nas je čakalo še približno pet ur hoje do mesta, kjer smo na višini 4.447 metrov postavili tabor ABC. Spremljala nas je prava simfonija bobnečih plazov, ki so se usipali čez bližnje stene. Ob pogledu na 1.500 metrov visoko steno Pik Biely (Grand Poobah, 5.697metrov) nam je zastajal dih. Ta izredno težko dostopni, še neosvojeni vrh je obdan z granitnimi stenami in ledenimi strminami, najtežji del pa je tik pod robom stene, saj je povsod naokoli obdan s stometrskimi seraki, ki se neutrudno lomijo podnevi in ponoči.

V raju nepreplezanih sten in neosvojenih vrhov

Mesto, kjer smo postavili tabor ABC, je bilo čudovito. Do najbližje stene je bilo petnajst minut hoje, zraven je podnevi tekel ledeniški potok, ki je takoj, ko je sonce zašlo, zamrznil. Okoli šotorov smo izkopali pravi vodovodni sistem, da nam voda, ki je tekla podnevi, ne bi zalila šotorov.

Naslednje jutro smo se odpravili do bližnje stene, kjer smo si že med vzponom do tabora ABC začrtali dve smeri. Jaka in jaz ter Janez in Jani smo se odpravili v eno smer, Arne, Anže in Tadej pa v drugo. Od daleč je bila stena videti dokaj položna, od blizu pa smo si ob pogledu proti vrhu stene zaradi neizprosne strmine skoraj zlomili vrat. Zelo so nas presenetile

varljive razdalje in strmine; na prvi pogled je bilo vse videti tako blizu in ne tako strmo, kot je potem dejansko bilo. Tisti dan smo preplezali dve lepi strmi smeri ter vsi osvojili prvi vrh, ki smo ga poimenovali *Pik Anin*. V naslednjih dneh smo preplezali in presmučali še nekaj težkih smeri. Najpomembnejša sta vzpon na neosvojeni vrh na meji s Kitajsko *Zastava*, kjer smo preplezali smer po direktnem ozebniku, imenovano *FAT Couloir Direct* (VI/4, M, 650 m), in poskus vzpona na Pik Biely (Grand Poobah) po južnem grebenu (V/III), kjer smo zaradi serakov in plazov odnehali le tristo metrov pod vrhom. Od smučarskih spustov je zagotovo najtežji spust s predvrha Pik Neizvestny po smeri Skriti led (VI, 400 m).

Plezanje v popolnem vremenu visoko nad Kitajsko.

foto: Bor Šumrada

Ko ti noge obvisijo v zraku

Psihično najtežji del vseh tur je bil sestop. Krst smo doživeli pri sestopu z vrha Pik Anin. Sestopali smo na drugo stran, kjer nas je pričakal na videz povsem lep in položen ledenik brez vidnih razpok. Vendar se je zadeva kmalu zakomplicirala. Ker so Jaka, Jani in Janez smučali, so bili na začetku ledenika nekoliko prej. Ostali štirje smo počasi sestopali zadaj, ko smo nenadoma po radijski zvezi zaslišali Jakov glas, da je padel v ledeniško razpoko. Hitro smo preplezali še zadnje metre do ledenika in zagledali

Jako le pet metrov stran, kako leži na skali nad ledeniško razpoko – ena smučka mu je padla v razpoko, sam pa se je zadržal na skali. Preprosto mu je zmanjkalo tal pod nogami ... Vrgli smo mu dve vrvi in ga potegnili do nas, nato pa ga spustili še deset metrov v ledeniško razpoko po smučko. Zdaj smo se razporedili po navezah in žrebali, kdo bo hodil prvi. V naši navezi brez smučk je »zmagal« Tadej in se pogumno podal na ledenik. Že po petih metrih hoje se mu je udrlo in padel je v razpoko, mene kot drugega v navezi je močno zategnilo, vendar smo zaustavili padec. Pri padcu si je zvil gleženj, tako da je bila pot do tabora ABC še zelo dolga in boleča. Hodili smo po ledeniku ter vsakič, ko se je prvemu udrlo v razpoko, se je vrnil na konec naveze in prepustil čast vodenja po negotovem ledeniku drugemu. Trenutki, ko vidiš pred sabo prelep raven bel ledenik brez ledeniških razpok, potem pa spoznaš, da ti lahko na vsakem koraku zmanjka tal pod nogami, in belino zamenjaš za črnino ledeniške razpoke, so psihično zelo težki. Vendar so po desetih dneh padci v ledeniško razpoko postali že obvezni del ture in se nismo preveč obremenjevali s tem, da si vsakih pet metrov zletel v globino. Čeprav sem si vsakič, ko sem se po ledeniku fizično in psihično utrujen vračal s ture, rekel, da bom samo še ležal v šotoru, sem se naslednji dan že navsezgodaj zjutraj podal na novo dogodivščino, saj so bili po prespani noči vsi napori prejšnjega dne pozabljeni.

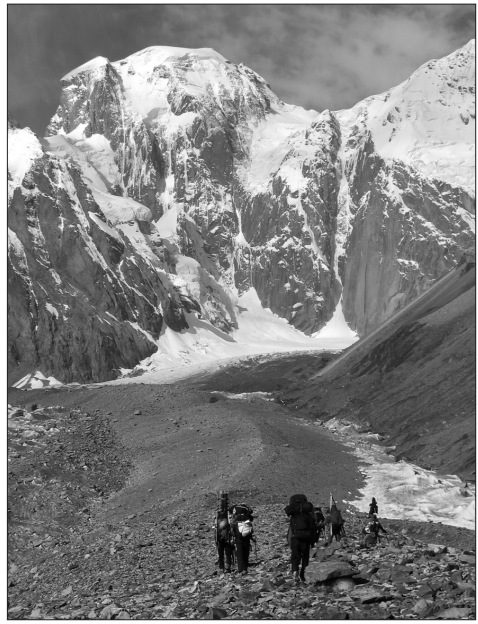

Gran Poobah
(5697 m).

foto: Bor Šumrada

Odprava nam bo ostala v spominu kot nepozabna avantura v nepoznanem svetu, s katere smo se vrnili kot prijatelji z željami, da kaj takega kmalu ponovimo, saj nas je dogodivščina napolnila z nepopisno energijo in voljo. Na odpravi smo posneli tudi dokumentarni film, ki je bil 3. marca 2009 premierno predstavljen v Cankarjevem domu.

Opravljeni alpinistični vzponi:

Pik Anin, severna stena (4.805 m)

Krvavi avrikelj (V/5, 350 m) – Arne + Anže + Tadej

Vodena smer (IV/4, 300 m) – Jaka + Bor, Jani + Janez

Pik Zastava, severna stena (5.070 m)

FAT Couloir Direct (VI/4, M, 650 m) – Arne + Anže

Vrh 5.230 m, severozahodni greben (samo stena do grebena na višini 5.017 m)

Zgrešena (60°/50°, 350 m) – Jaka + Jani + Janez

Pik Plaža, zahodna stena in severni greben (4.905 m)

Brez imena smeri (80°/40°–60°, 350 m) – Bor + Janez

Pik Biely (Grand Poobah), južni greben (5.697 m)

Poskus vzpona – J greben (V/3, skupaj 300 m vzpona) – Arne + Jaka

Pik Neizvestny (5.230 m), severovzhodni greben na predvrh (5.130 m)

SV greben (55/45, 400 m) – Jaka + Jani

Opravljeni smučarski spusti:

Pik Anin (4.805 m)

Špaltna direkt (IV, 250 m) – Jaka, Jani, Janez

Kota (5.017 m)

Najdena (V, 350 m) – Jaka, Jani

Pik Neizvestny (5.230 m) – predvrh (5.130 m)

Skriti led (VI, 400 m) – Jaka, Jani

Pik Marjin (4.578 m)

Prvenstveni ledeniški smučarski spust – Boštjan, Jaka, Janez

Logistika:

Kdo: osem članov ŠD Freeapproved.

Kam: osrednji del gorovja Kokšal Too, Kirgizistan (meja s Kitajsko).

Kdaj: od 27. junija do 20.julija.

Transport: letalo iz Ljubljane preko Istanbula v Biškek. Iz Biškeka do izhodišča za bazni tabor z vojaškim šestkolesnim tovornjakom Ural.

Cena: ugodna, vrednost pa neprecenljiva! 24-dnevni »all-inclusive« aranžma: transport, dovoljenja, hrana, usluge agencije, doplačila za prtljago in tudi nepozabna avantura, žulji, napori, veliko skrbi in dragocene izkušnje – vse za približno 28.000 evrov.

Cilji (doseženi): preplezati stene in osvojiti deviške vrhove ter z njih opraviti prvenstvene spuste na smučeh. Vse posneti in napraviti nov dokumentarni film.

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Klemenča peč

VESELE NOGICE

17. 2. 2008, Samo Supin in Avgust Robnik

VI/IV, 200 m, 2 uri

Smer je v celoti navrtana.

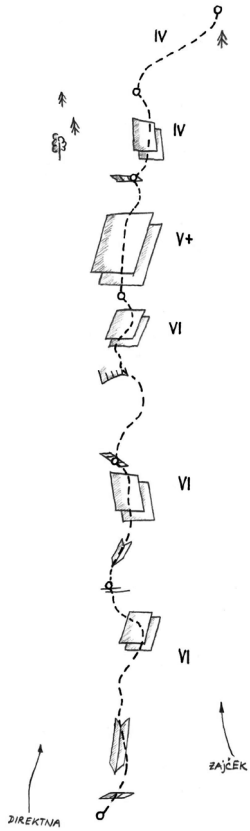

Jezersko, Ravenska Kočna

VILIJEVA SVEČA

17. 2. 2008, Vili Guček in Bojan Leskovšek

M7, 25 m

Smer poteka desno od Vikijeve sveče. Opremljena je s tremi svedrovci in urejenim sidriščem za spust.

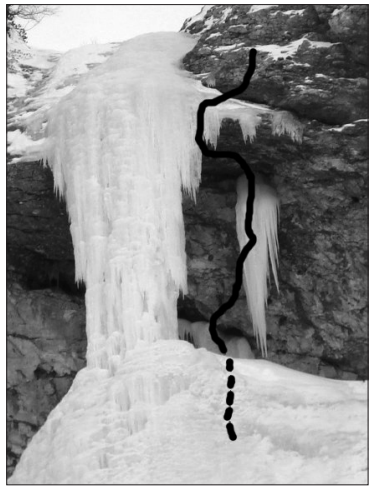

Veliki Greben

CUKR

19. 2. 2008, Matej Knavs in Primož Kunaver

IV+, 120 m

Smer poteka v skrajnem desnem delu stene Velikega Grebena.

Staničev vrh

MUMIJA

23. 2. 2008, Viktor in Suzana Relja

V+/IV, 110 m

Dostop: Po normalnem pristopu do sedla in navzdol po sedaj že dobro uhojeni poti ter po njej proti Kovačnici (1 ura in 30 minut).

Opis: Smer ni opremljena s svedrovci, poteka v odlični skali. V steni je možno plezati skozi vse leto, po dežju je stena hitro suha.

Sestop: Z vrha po grebenu in dalje kot dostop, ali s spusti ob vrvi po smeri Košček neba (4 x 28 m).

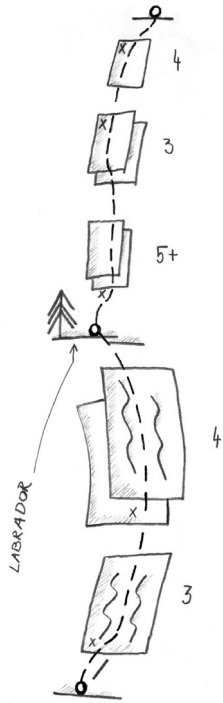

Staničev vrh

BUDRA

23. 2. 2008, Viktor in Suzana Relja

V+/III, 110 m

Dostop, opis, sestop: enako kot pri smeri Mumija.

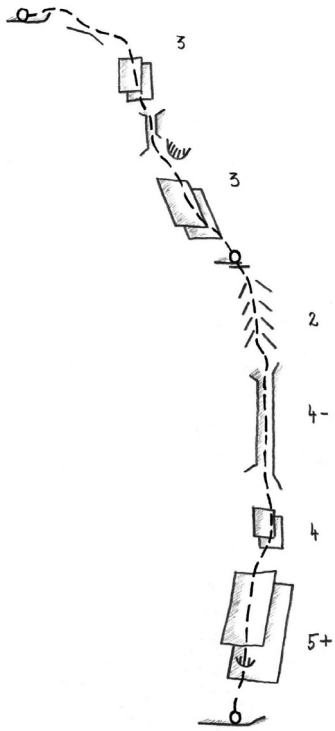

Kalška gora

NERODNA LETA

28. 6. 2008, Viktor in Suzana Relja

V/IV, 130 m

Dostop: Od Zoisove koče (Kokrško sedlo) po poti proti Kalški gori; po 200 m desno po stari poti mimo Pasje glave do stene.

Opis: Orientacijsko nezahtevna smer z odlično skalo, opremljena s svedrovci.

Sestop: Levo po lahko prehodnem svetu do markirane poti; po njej levo proti Kokrškemu sedlu (20 minut).

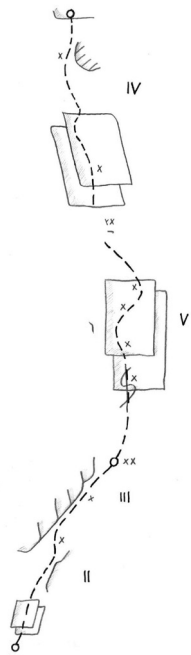

Ute

VETERANSKA SMER

10. 8. 2008, Franc Gričar, Aleš Kilar, Gregr Tener in Marko Zupan

IV/III, 200 m

Ute

ZLOMLJENI KLIN

17. 8. 2008, Aleš Kilar, Gregr Tener in Marko Zupan

V/IV, III, 120 m, 2 uri in 30 minut

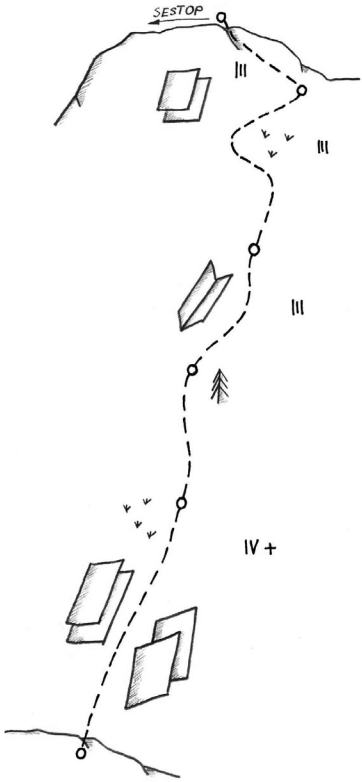

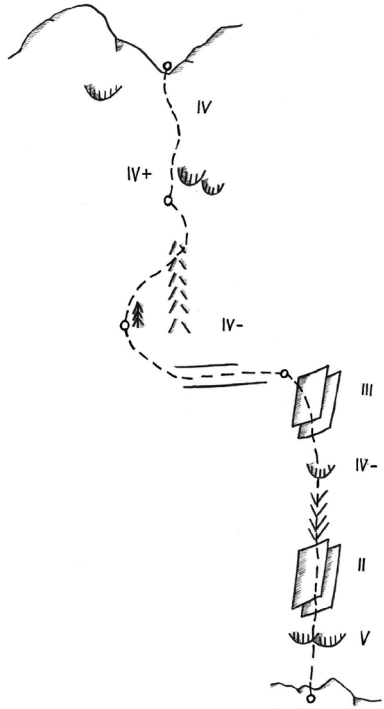

Peca, J stena

PEPELKA

26. 10. 2008, Grega Lačen in Matej Flis

VIII, VII-/VI, 250 m, 6 ur

Opis: 1.R: Vstopiš v sredini stebra pod najbolj izrazitim žlebom pod Direktno smerjo. Plezaš po desni strani stebra približno 5 m mimo prvega sidrišča za spust (v nadaljevanju SS). Konec prvega raztežaja je na drugem SS (V, 50 m). 2.R: Od tam začneš rahlo v desno, kjer je zabit jeseničan, mimo njega en meter navzgor in kratka prečka v desno, nato naravnost do SS (VII-, 30 m). 3.R: Od tam po desni poči naravnost čez rob na polico, iz police čez plati takoj naravnost navzgor - po monolitnih ploščah v direktni liniji čez najboljše prehode. Izpustiš SS, in ga obplezaš po desni. V raztežaju deset metrov pod SS je ostal klin s prusikom. Raztežaj zaključiš na naslednjem SS (VI+, polnih 60 m!). 4.R: Od SS meter v desno in navzgor po majhnem rahlo previsnem razu na polico, iz police prečka v levo po lahkem svetu in na stojišče pod previsom. Sidrišče ni urejeno! (VII-, 40 m). 5.R: Naravnost čez previs, mimo klina s prusikom, višje v previsu še dva jeseničana. Pri tretjem jeseničanu prečka v desno in po robu previsa do dobro vidnega SS (VIII, 25 m). 6.R: Od SS v levo navzgor do sumljive luske, pred njo navzgor pet metrov in rahlo proti desni pod luskami na SS (VI+, 30m). 7.R: Raztežaj je skupen s smerjo Dotik (Ledvični čaj) (VI, 30 m).

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Dolgi hrbet

SPOMINSKA SMER SAŠE KAMENJEVA

29. 1. 2008, Andrej Erceg in Tadej Krišelj

V/VI-, M6, 400 m, 6 ur 30 min

Druga zimska prosta ponovitev smeri.

Brana, Z stena

CENTRALNA GRAPA (DIREKTNI VSTOP)

februar 2008, Marko Prezelj in Miha Valič

M5, M6, 25 m; 660 m

Marko in Miha sta plezala Centralno grapo z direktnim drytooling vstopom po 25 metrski sveči. Vstop sta ocenila z M5, M6.

20. 2. 2008 je isto linijo preplezal tudi Rok Kočevar. Vstopno svečo je ocenil s V.

foto: Rok Kočevar

Skuta, J stena

SONČINA DIREKTNA

31. 5. 2008, Luka Lindič in Jure Oblak

VIII+/IX-, VI, 300 m

Druga prosta ponovitev smeri.

Skuta, J stena

JOŠKA JE NJEN SVET

junij 2008, Luka Krajnc in Albin Simonič

7b, 280 m

Druga prosta ponovitev smeri.

Peca, J stena

MEGLENA

junij 2008, Grega Lačen in Miha Hrastelj

VII+, A0, 200 m

Prva ponovitev smeri.

Peca, J stena

SPOMINSKA SMER

oktober 2008, Grega Lačen, Matej Flis in Miha Hrastelj

VIII, 250 m (VI, A2)

Prva prosta ponovitev smeri.

Peca
KOLČEVA SMER
oktober 2008, Tomaž Jakofčič in
Tina Di Batista
VII+, 250 m
Druga prosta ponovitev smeri.

Mala Raduha
ZAGORČEVA SMER
7. 12. 2008, Marko Lukič in
Andrej Grmovšek
M6, 140 m, 7 ur (poleti V+)
Prva drytooling ponovitev smeri.

JULIJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Prednja glava

ZADNJA PRILOŽNOST

1. 1. 2008, Aljaž Anderle in Andreja Jagodic

WI 5, 50 m

Smer sta nekaj dni kasneje prva ponovila Gregor Malenšek in Neda Podergajs.

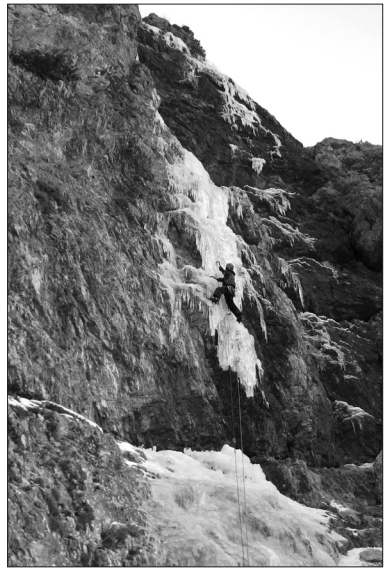

Škofič, SZ stena

BREZ IMENA

februar 2008, Simon Kurinčič in Matej Bizjak

IV, 160 m

Smer poteka levo od Centralne grape. Vstop je iz snežišča pod steno, nato po ozkem žlebu (led, 1R). Dalje po strmih snežnih pasovih in skali do grebena. Težave se gibljejo okoli četrte stopnje v ledu in skali.

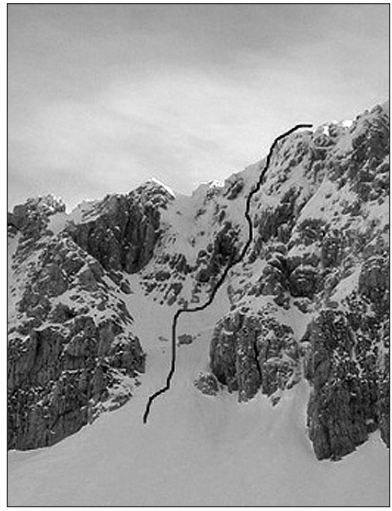

Loška stena, Briceljk, S stena

KRAVICA KATKA

14. 2. 2008, Peter Bajec in Tadej Golob

VI/5, 1000 m, 13 ur

Dostop: Izhodišče je Koritnica. Malo naprej od elektrarne prečiš strugo pri mostičku in se usmeriš čez travnik proti gozdu. Tam uloviš stezo, ki pelje pod vstop (2 uri).

Opis: Smer vstopi po globoki grapi, ki ni vidna, dokler nisi pod njo, v skrajnem levem delu Briceljka. Nekaj metrov navzgor, dokler se ne zapre, nato pa levo čez zasnežene plošče v nadaljevanje grape. Po njej naprej do globokega kamina, ki ga zgoraj zapira velik previs. Od tu proti levi čez skalne

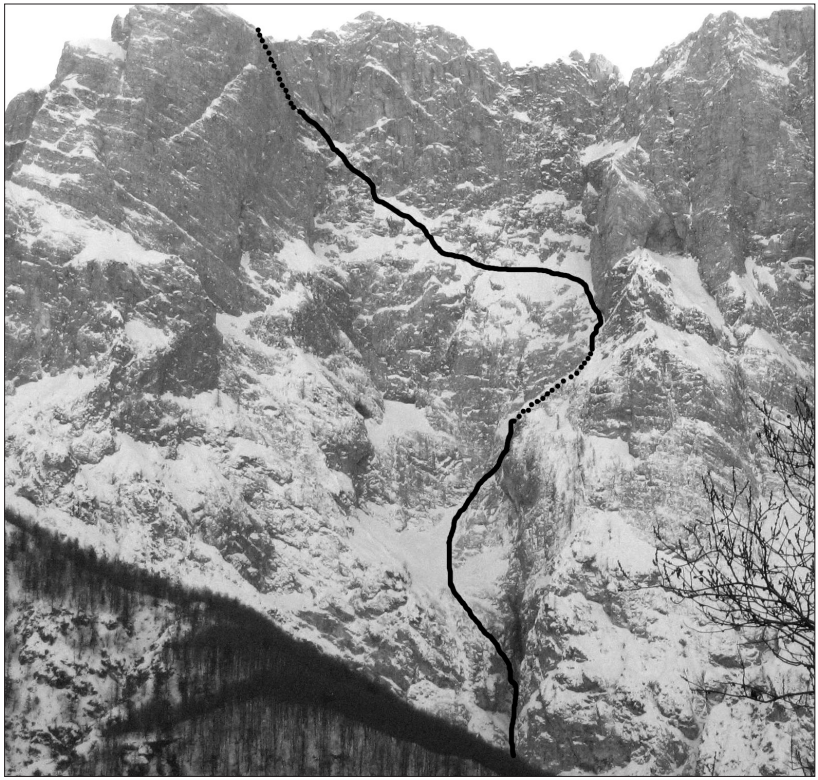

skoke na katere je nalepljen sneg proti neizrazitemu razu. Tam si urediš stojišče. Nato naravnost gor čez skalno-travnat teren do večjega snežišča, kjer se usmeriš desno proti novi grapi, ki jo zopet zapreta votlina in strma skalna stopnja. Sidrišče v votlini. Iz votline proti desni v strme trave, kjer te rahlo vzpenjajoča prečka popelje desno v novo grapo. Ta raztežaj je malo napornejši, možnosti za varovanje so slabe. Nadaljuješ po grapi oziroma po zasneženih plateh na levi naravnost navzgor na novo snežišče vse do vršne skalne zapore Moreža. Od tu dolgo prečenje proti levi, večinoma po strmem snegu, vmes malo skale. Prečenje levo nadaljuješ do travnate zajede (tu prideš v Ovco), ki jo preplezaš v dveh raztežajih. Od tu naprej je lažje. Ponovno prečenje proti levi, v vršno snežišče in na vrh Votlega vrha. Od tu se spustiš na sedlo med Votlim vrhom in Morežem ter poiščeš sidrišče (ostal je en klin). Od tu iščeš prehode proti levi navzgor do vrha Moreža in konca smeri.

Sestop: Sestopiš po prostranih snežiščih v Bavšico. V primeru slabih snežnih razmer zna biti sestop zahteven zaradi nevarnosti plazov.

Oprema: 10 - 15 različnih klinov (jeseničani in bugabuji), komplet metuljev in zatičev ter dva ledna vijaka.

Cmir

SMER BESNE GLISTE

15. 3. 2008, Roman Mihalič in Igor Zupančič

IV+/4, 80°/70°, 60°- 45°, 1100 m, 7 ur

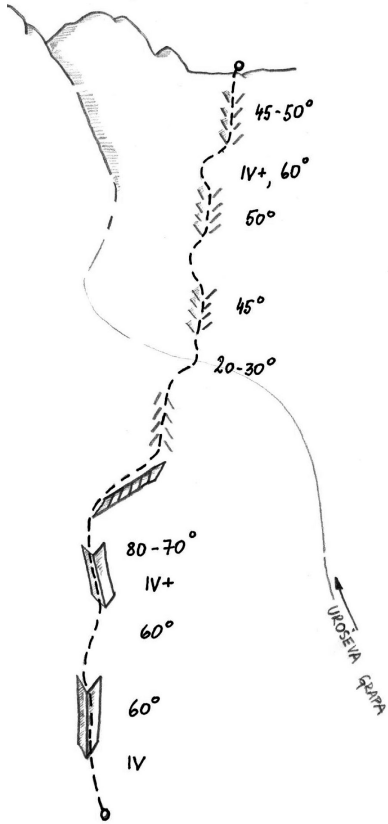

Rušica

LEVI PAS

1. 6. 2008, Tomaž Jakofčič in Miha Valič

VII+/VI+, V, 200 m

Opis: Smer poteka v skrajno levem delu stene. Sledi naravnim prehodom, levo od Črnega kamina. En meter je malo majav, vse ostalo pa kot ulito. V najtežjem raztežaju sta ostala dva klina. Za ponovitev bo zadostovalo sedem klinov ter kompleta zatičev in metuljev.

Sestop: Po urejenih spustih v smeri Aga.

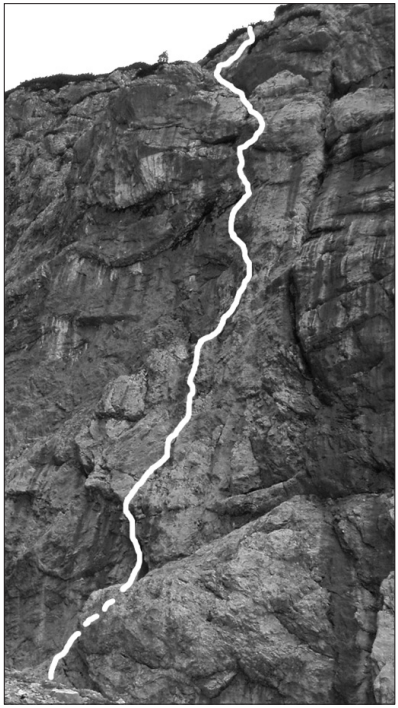

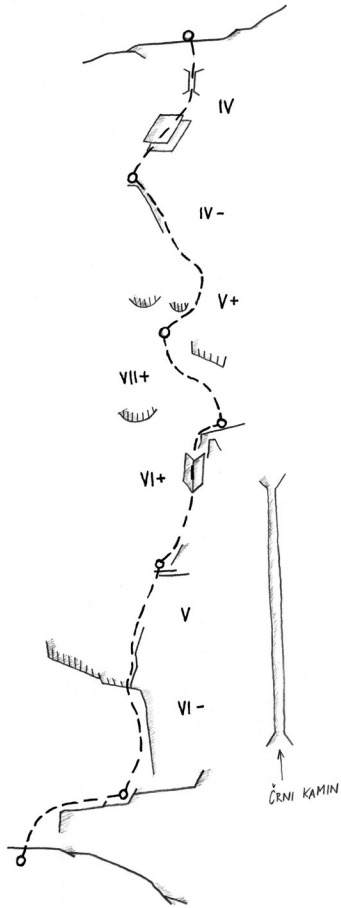

Plešivec, SV stena

NA SVOJI STRANI

16. 7. 2008, Tadej Golob,

Urban Golob in Peter Bajec

V-VI, 400 m, 10 ur

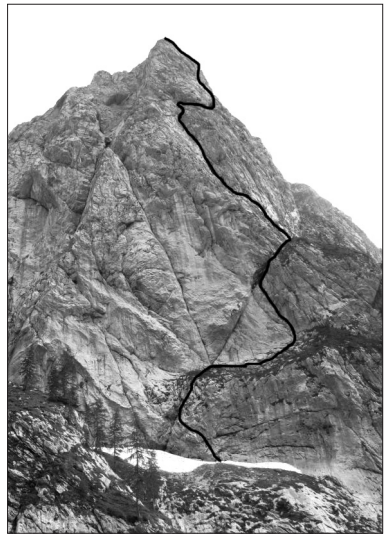

Dostop: S konca ceste v Koritnici po planinski poti proti Plešivcu (2 uri). Vstop približno 15 m desno od vstopa Čmrle in Lovra.

Opis: Smer začne desno od Čmrle in Lovra po očitnih prehodih proti levi. Nekje na sredini se priključi prvemu raztežaju prej omenjenih smeri ter po njemu do sidrišča (klin) na udobni travnati polici. Od tu desno do konca in nove pokline – kamina s previsom. Po njemu navzgor, čez previs in desno ven (težavno) na novo gredino, ki se vleče proti desni. Po njej do konca, nato navzgor po odprtem terenu poraslem s travo proti zajedastemu svetu. Zajeda se izkaže za težavnejšo kot zgleda na prvi pogled, stojišča so skopa, plezanje težavno, preplezaš jo v dveh raztežajih. Ko zajedo zapre streha, prestopiš desno čez ploščo in se skobacaš na stojišče. Od tu naprej greš po lažjem svetu proti vpadnici nove, velike zajede, ki jo na vrhu zapira streha. Izogibaj se previsnega kamina direktno nad tabo. Sedaj je pred tabo po oceni najtežji raztežaj, zahteva kar nekaj znanja s področja baletnega gibanja s slabimi možnostmi varovanja. Z dobrega stojišča greš čez odprto

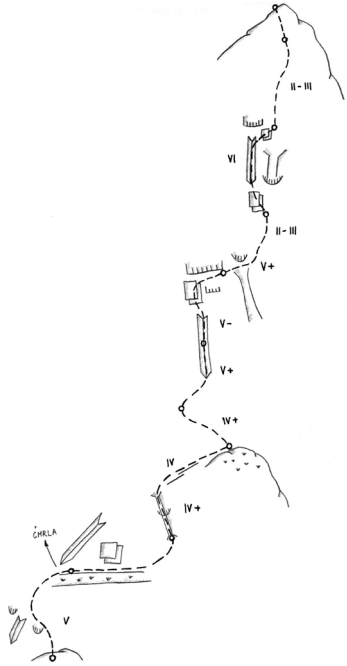

steno vzpenjajoč se levo navzgor pod zajedo. Ko jo zapre streha, prestopiš spet desno čez gladko, strmo ploščo na stojišče. Sedaj si zunaj glavnih težav. Naravnost gor po lepih prehodih do ozkega travnatega sedla ter naprej po njemu pod vršno skalno zaporo, ki jo premagaš po naravnih prehodih (dobra skala) in po dobrih 80 m stopiš na predvrh Plešivca, poraslega z udobno in mehko travnato preprogo.

Sestop: Po planinski poti nazaj pod steno.

Oprema: Potrebuješ okrog 15 – 20 klinov vseh velikosti ter komplet metuljev.

Mangart, Z stena

MAGLA

17. 7. 2008, Tine Cuder in

Tomaž Jereb

VI, V, 400 m, 5 ur

Smer poteka levo od SZ raza. V spodnjem delu se delno prekriva s smerjo Svizec, v zgornjem delu pa poteka čez dobro vidno razčlembo, desno ob strehah. V smeri so ostali trije klini na varovališčih. Za ponovitev zadostuje nekaj klinov ter komplet metuljev.

Opis: Smer vstopi v desno naravnano poč, ki ji slediš do police. Sledijo štirje raztežaji po počeh in zajedah v vpadnici markantne počene strehe. Streho obideš po desni in vstopiš v strm sistem kompaktnih poči, ki te v lepem plezanju pripeljejo do vrha stene.

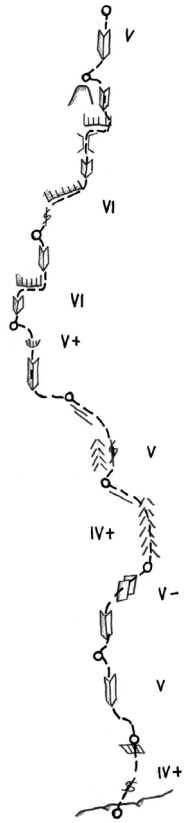

Stador, SV stena

SPOMINSKA SMER GAŠPERJA ŠČANČARJA

19. 7. 2008, Darko Podgornik in Peter Poljanec

VII, 300 m, 5 ur

Dostop: Po cesti do B postaje kaninske žičnice in dalje po gozdni cesti do planine. Naprej po planinski poti proti Prevali ter levo po skrotju pod steno (1 ura in 30 minut).

Opis: Vstop je približno 50 m levo od vpadnice zajede na podstavku na začetku proti levi usmerjene izrazite rampe - poči. 1.R: Po rampi - poči približno 30 m na polico. 2.R: Pod strehami po travnatih poličkah desno; po 15 m prestop na zgornjo poličko in dalje za rob. 3.R: Rahlo navzdol (5 m), nato desno po travah do plošče (klin), čeznjo in desno na neizrazit pomol ter levo čez ploščo na poličko. 4.R: Čez ploščo desno pod poč. Levo čez ploščo in naprej proti desni, nato pa levo čez trave na polico pod strmejšim delom. 5.R: 20 m poševno levo navzgor na travnato rampo ter po njej pod začetek spodnje zajede (klin). 6.R: Po zajedi - poči (klin) ter mimo odpočenega stebrička na poličko. Na desni izrazite plošče. 7.R: Prestop desno v plošče (klin) in po previsni poklini v lažji svet. Proti desni v dno glavne zajede in po njej še 20 m na polico (klin). 8.R: Dalje po zajedi in preko dveh previsov v njej v lažji svet. 9.R: Levo v strmo poklino, na vrh stebra ter čez ploščo v lažji svet ter dalje na vrh.

Sestop: Z vrha po SV razu navzdol, po strmih travah iskajoč prehode (gamsje steze). v lažjem plezanju (I-II) nazaj pod steno (45 minut).

Oprema: Komplet metuljev in zatičev ter približno 10 različnih klinov. V smeri je ostalo 5 klinov.

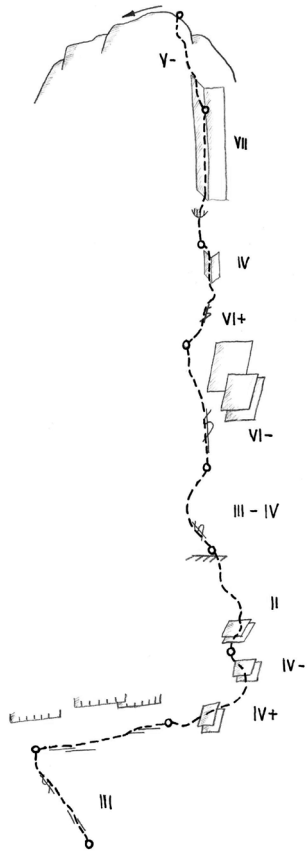

Rakova špica, S stena

VARIANTA

28. 7. 2008, Jurij Hladnik in Borut Škarja

VII-/VI-, 500 m, 9 ur

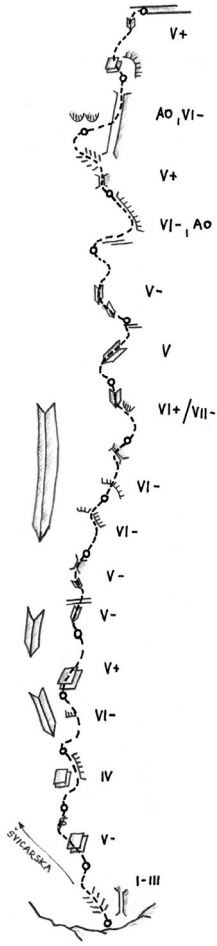

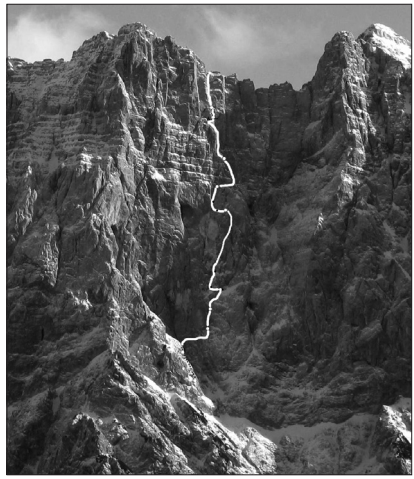

Smer se dvakrat priključi neznani smeri, v zadnjih 200 metrih pa Arihovi smeri. V prvem delu smeri segajo težave do VI-, v srednjem pa do VI+/VII-. V smeri plezalca nista pustila klinov, potrebna oprema za ponavljalce je set metuljev, 6 jeseničanov ter 1 profilec.

Veliki Škedenj, Z stena

GROZILDA

10. 8. 2008, Tomaž Jereb solo

VI, VI-, V, 200 m, 2 uri in 30 min

Opis: Smer se začne v grapi, levo od najvišjega stebra v steni. Plezaš levo od markatnega mokrega kamina približno naravnost navzgor. Smer v manjših ovinkih sledi sistemu neizrazitih zajed, med zajedami pa plezaš po odprtem razbitem svetu.

Opombe: Smer je zaradi krušljivosti resnejša kot navaja »skromna« ocena, previdno!

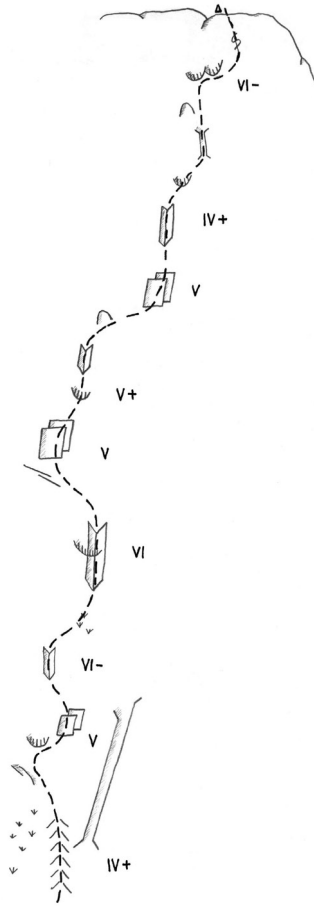

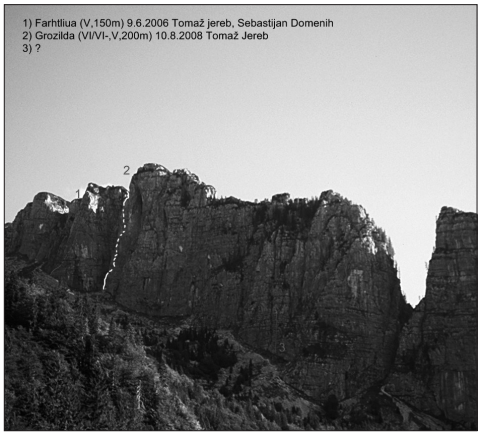

Triglav, Z stena

DIREKTNA VARIANTA

18. 8. 2008, Jurij Hladnik in Borut Škarja

VI+/VI-, 500 m, 8 ur

Dolžina variante je okoli 200 metrov, smer, oz. kombinacija v glavnem Ljubljanske smeri z Direktno varianto, pa zasluži oceno (VI+/-VI, 500 m). V varianti sta plezalca pustila 2 klina. Smer se ves čas prepleta z Ljubljansko smerjo in Srebrnimi stezami.

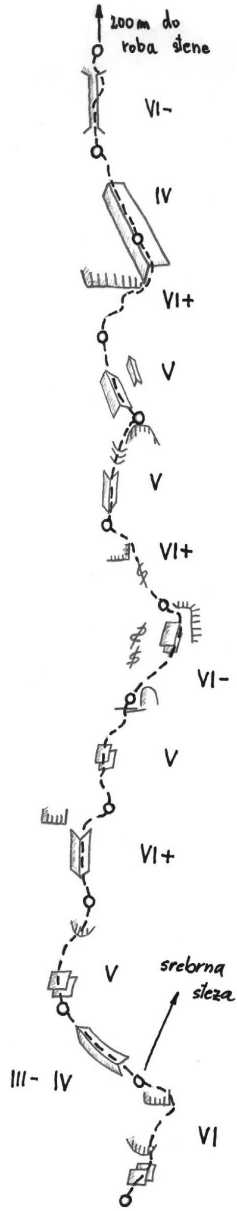

Zadnja Ponca

PASTIRSKA

22. 8. 2008, Filip Bence solo

III/IV, 700 m, 2 uri

Dostop: Od koče Zacchi po stezi za Strug. Ko se odcepi s ceste v gozd, naravnost navzgor po vidnem melišču - grabnu pod steno.

Opis: Na začetku približno 15 m po grapi proti levi, nato desno v bele plošče in poči ter po njih naravnost gor (v smeri spranih belih skal). Ko zavije izrazita polica v levo, ne po njej, temveč naravnost gor po zajedi in po polički levo do macesna. Od njega po melišču in na poševno rampo, ki preide v strmo zajedo in plošče, ki nas privedejo do drugega macesna. Od tam po travah (gamsje stečine) v smeri rdečega grabna. Obidemo ga po desni, nad njim po poličkah v grapo Rdeče škrbine (50 m pod robom stene). Po njej na markirano pot.

Sestop: Po markirani poti preko Srednje Ponce v dolino (v Tamar ali k Belopeškim jezerom).

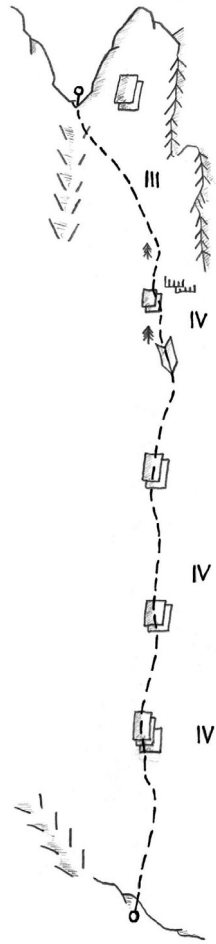

Mangrtski vršiči, J stena

SIJAJ, KDAJ BOŠ NAZAJ

24. 8. 2008, Tine Cuder in Štefan Golob

V/IV, 230 m

Smer poteka v levem delu stene, levo od Smeri izgubljenih duš. V spodnjem delu poteka po kaminih do velike v levo usmerjene rampe, po njej en raztežaj. Nato pa krene desno čez manjši previs (klin), čez plošče proti desni do izstopnega kamina.

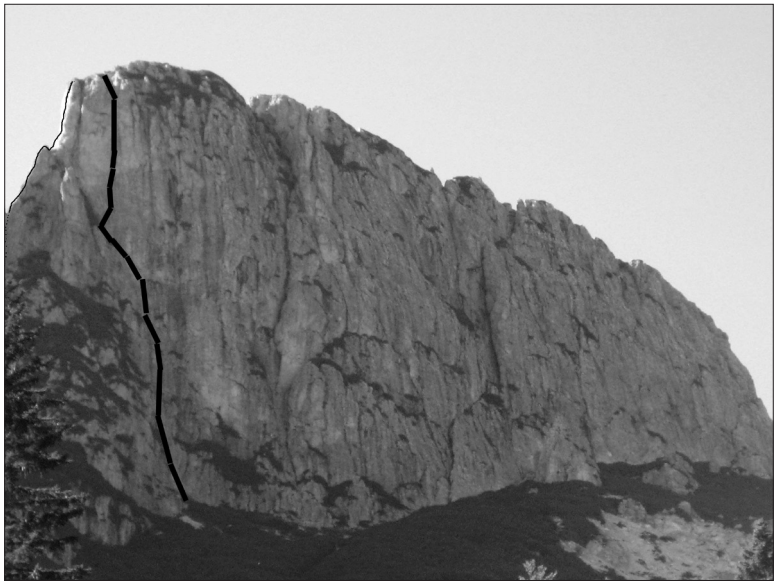

Srednja Ponca

FURJA

26. 8. 2008, Filip Bence solo

III/IV+, 750 m, 2 uri

Dostop: Od koče Zacchi po stezi za Strug. Ko se odcepi s ceste v gozd, naravnost navzgor po vidnem melišču - grabnu pod steno.

Opis: Po grapi, ki teče proti levi, navzgor čez plošče proti balvanastim zaporam. 50 m pred njimi desno v zajedo, ki privede v dno spranega ozkega grabna. Po njem in čez, ali ob strehastih zaporah - mokro. Vseskozi v smeri Rdeče škrbine, nad tremi skoki pa levo ven iz široke grape nad votlino ter po izraziti grapi nad njo do konca na greben - predvrh Srednje Ponce.

Bolj priporočljivo pozimi!

Sestop: Po markirani poti preko Srednje Ponce v dolino (v Tamar ali k Belopeškim jezerom).

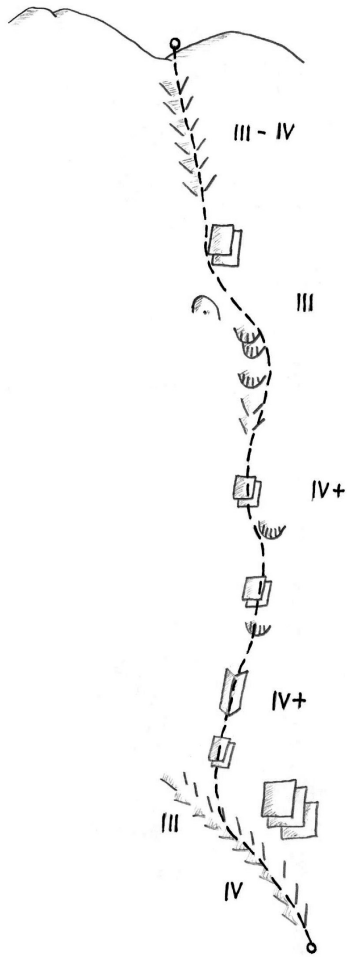

Greben Dovški križ - Oltar, S stena

ZIMMER FREI

31. 8. 2008, Peter Bajec in

Tadej Golob

III-IV/V+, 200 m, 3 - 4 ure

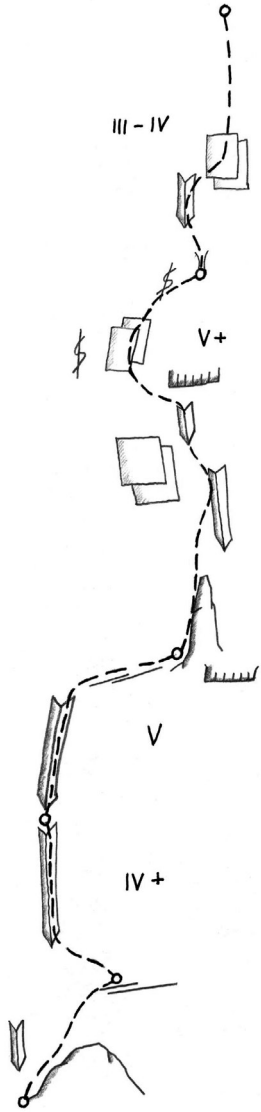

Dostop: Izhodišče je bivak za Akom. Usmeriš se k Trem macesnom in naprej kot za Grlo. Ko prideš v krnico (na poti do Jugove grape) je stena takoj na desni strani.

Opis: Smer poteka desno od smeri No siki riki. Vstopi na očitni podstavek in dalje na udobno, nagnjeno polico. Od tu greš po nekakšnem žlebiču nekaj metrov navzgor, nato prečiš v levo in navzgor v zajedo - žleb, ki ji slediš bolj ali manj naravnost navzgor do stojišča pod nadaljevanjem zajede. Zajeda ponuja nekaj težav, ki pa se višje umirijo in smer te pelje po udobni, navzgor (proti desni) vzpenjajoči se polički, do vznožja odpočenega stebra. Na stojišču je ostal en klin. Skobacaš se na steber (težavno) in čez plošče rahlo navzgor in proti desni v zajedico, ki pelje pod strehasto, krušljivo zaporo. Tik pred njo ji pobegneš po lepem prehodu v levo toda ne v očitno poč, ki te pozdravlja na levi strani. Plezanje čez ta odstavek je strmo, vendar z odlično skalo. Pogumno se poženeš navzgor proti neizraziti poči, ki te po nekaj metrih pripelje na udobno stojišče. Od tu nadaljuješ po poči - zajedi (zgoraj ima krušljiv

zaključek) in se ji kmalu umakneš po naravnem prehodu v desno in navzgor še slabih 25 m po dobri skali na rob stene.

Oprema: Deset različnih klinov (jeseničani in bugabuji) ter komplet frendov.

Sestop: Sestopiš po poti skozi Grlo in nazaj za Ak.

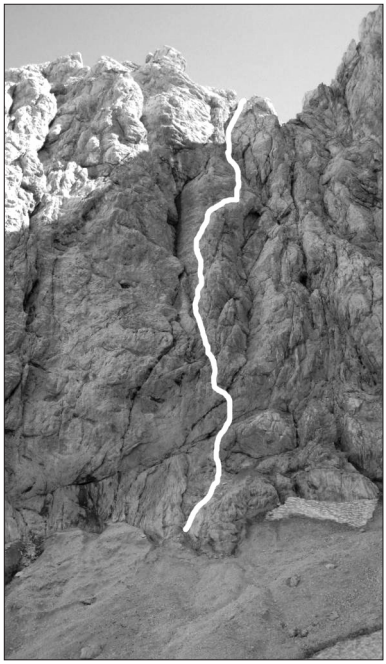

Loška stena, Vrh Krnice, S stena

IDA KRAVANJA

september 2008, Darko Podgornik in Peter Poljanec

VI+/V-VI, 550 m

Dostop: Po stezi na planino Planinica, od tam pod steno na vrh zelene glave, od kjer se spustiš po policah pod ostenje (2 - 3 ure).

Opis: Vstop je približno 150 m desno od glave pod izrazito zajedo. 1.R: Po zajedi 60 m do varovališča ob macesnu. 2.R: Desno po travnatih policah navzdol. 3.R: Še en raztežaj po policah proti desni. 4.R: Po poklini pod napušč in desno na polico v ploščah. 5.R: Najprej desno, potem levo čez manjšo zaporo do neizrazite poči ter levo v lažji svet. 6.R: Najprej naravnost, potem levo po rampi pod strehasto zaporo. 7.R: Na najlažjem mestu čez previs, v osrednji, položni del stene (bele sprane plošče). 8.R: Po pološčah proti levi navzgor. 9.R: Še proti levi do nekakšnega kota, potem pa desno čez lažji previs - poč, na polico. 10.R: Desno navzgor po ploščah in poklini na poličko. 11.R: Desno čez plošče in navzgor do police ter po njej desno pod izrazito, od daleč vidno, streho. 12.R: Navzgor (10 m), nato levo do počene luske. Navzgor in proti levi do zajede in po njej okoli počene strehe v lažji svet. 13.R: Levo do navpične stene, nato desno čez ploščo navzgor. Levo po poči pod streho in čez previsno poč na slabo

poličko. 14.R: Čez novo previsno poč v nekakšno zajedo ter po levi strani na rampo in dalje na stebriček. 15.R: Čez plošče in strehico, nato desno po ploščah med dvema strehama ter navzgor po zajedi pod novo zaporo. 16.R: Čez previsno poč v plošče in naprej proti zajedi ter po njej na varovališče (klin). 17.R: Okoli roba v zajedo. Po njej do konca in desno pod streho na polico. Po izraziti zajedi navzgor in težavno desno pod streho v lažji svet. 18.R: Desno in navzgor na rob stene.

Sestop: Z vrha po J pobočjih Vrha Krnice navzdol proti desni, po strmih travah, iskajoč prehode do steze, ki pelje na Izgoro in dalje navzdol do trdnjave Kluže (2-3 ure). Zahtevna orientacija!

Oprema: Kompleta metuljev in zatičev ter 10 različnih klinov. V smeri je ostal 1 klin.

Mangart - Bukovnik

KRIŽEVA

4. 9. 2008, Filip Bence solo

II/III+, 600 m, 2 uri

Dostop: Po markirani poti čez Plazje do razcepa grap (1 ura in 30 minut).

Opis: Pri zadnjih macesnih desno gor čez dobro vidno travnato gredino. Po njej po gamsjih stečinah, sprva proti desni, nato navzgor proti balvanu. Tam v graben ter levo ob balvanu nad njem po desni grapi ob ploščah ter nato po grapi desno vse do grebena. Tam pa rahlo levo v značilen kot, ki vodi na vrh Bukovnika.

Sestop: Pod grebenom, ali po njem, proti levemu vrhu. Na sedlu pod vrhom najprej po travnati grapi, nato po polici nad borovjem levo ter dol do plošč. Stik s smerjo vzpona. Čez plošče in spust ob balvanu (2 klina, 20 m).

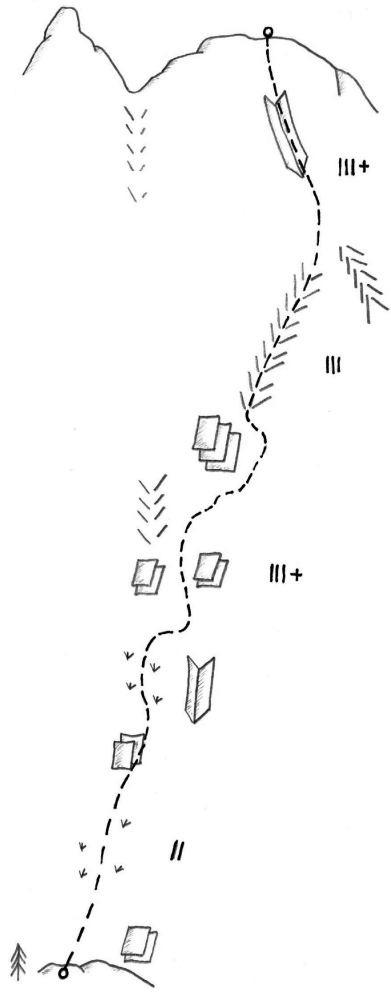

Srednja Ponca

BECKOVA

9. 9. 2008, Filip Bence solo

III+/II, 700 m, 2 uri

Dostop: Od koče Zacchi po stezi za Strug. Po melišču pod centralno grapo (prvo z leve).

Opis: Nekaj časa po grapi, nato v prvo grapico na desni ter skozi zelenje do kamina. Skozi kamin in po gamsjih sledeh skozi grmovje ter čez trave do drugega kamina - zajede na desni. Nato čez delno poraščen greben ali mimo skalnih stolpov do navpične zapore. Čez njo in po grebenu med obema grapama vse do vrha stene.

Sestop: Po markirani poti preko Srednje Ponce v dolino (v Tamar ali k Belopeškim jezerom).

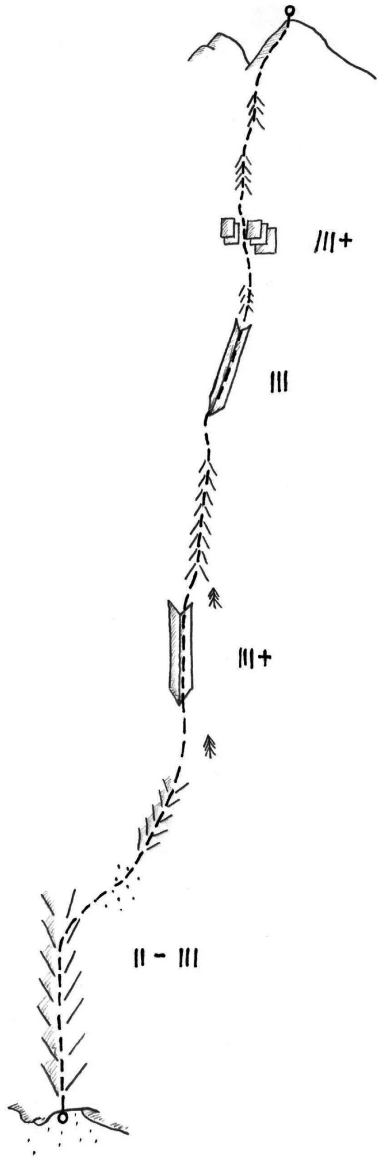

Mala Goličica

NELOGIČNA LEPOTA (DIRETISSIMA)

10. 9. 2008, Rok Stubelj in Miha Zupin

VII/V-VI, 500 m, 6 ur

Opis: Vstopiš po logični liniji v centru stene ter se nato na koncu poči pomakneš desno na raz. Nadaljuješ v poč pod dobro vidno streho in nato po grapi v desno. Zatem naravnost gor po lažjem svetu. Tukaj izbereš srednjo linijo, na levi in desni so izrazite poči. Dosežeš okno in greš skozi. Plezaš malce po travnatem svetu, dokler se ne zaprejo previsi nad teboj. Tukaj greš po levi poči in dosežeš vrhnjo gredino, kjer se razvežeš in nadaljuješ po lažjih prehodih do pod vršnega stolpa. Tukaj izbereš izrazito poč, ki se začne s previsom in se zaključi na vrhu stene. Zadnji raztežaj je možno obiti, oziroma se umakniti iz smeri.

Sestop: Čez vrh na drugo stran. Po poteh v grape in nato pod steno. Pazljivo po meliščih!

Oprema: Seta metuljev in zatičev ter 10 različnih klinov.

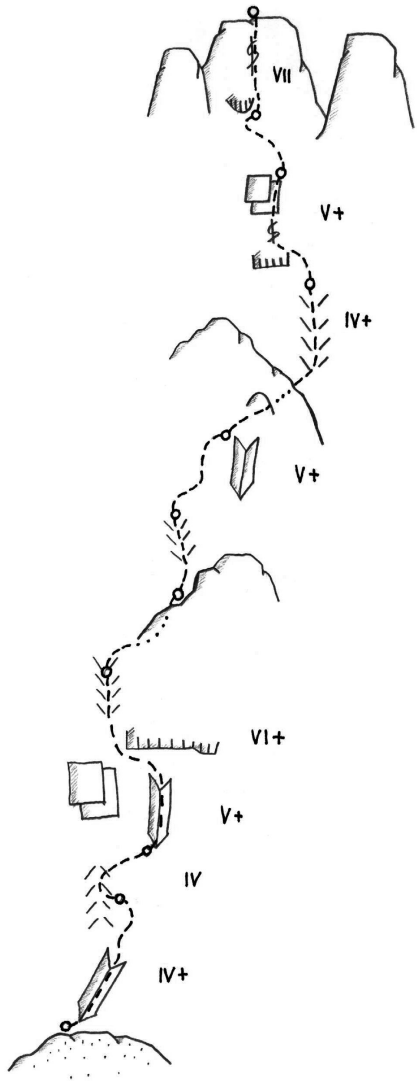

Rogljica, S stena

ISKALEC LEPOTE

11. 9. 2008, Jurij Hladnik, Borut Kozlevčar in Maja Lobnik

VII/VI, 200 m, 700 dolžinskih metrov, 9 ur

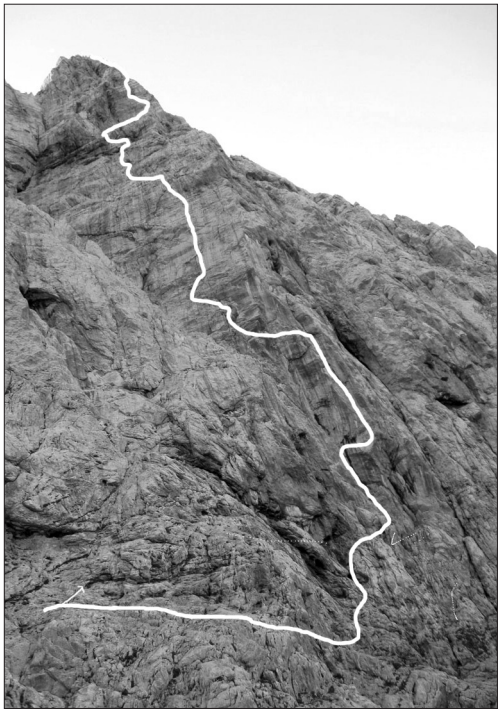

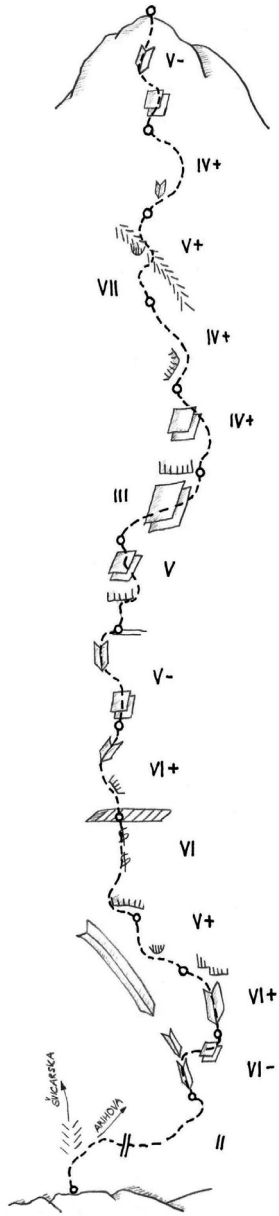

Steber med Batognico in Srednjim vrhom

KAPITAN - KOREN

28. 9. 2008, David Kapitan in Marko Koren

V+/IV-V, 100 m, 3 ure

Dostop: Iz planine Kašina, pod stene med Batognico in Srednjim vrhom, nato po grapi desno od stebra, po kateri poteka spodnji del smeri Kapitan-Kurinčič-Rakušček (100 m).

Opis: Smer se začne kakih 20 metrov višje od mesta, kjer sosednja smer zavije desno na travnato polico. Prvo varovališče je možno urediti na vrhu skoka nad vstopom v smer, kjer je prva naveza pustila klin. Na začetku je potrebno premagati nizek skok nekoliko desno od vpadnice grapaste zajede. S travnate police nad skokom smer poteka bolj ali manj po sredini strme zajede. Za napredovanje je na voljo dovolj dobrih oprimkov ter poči primernih za prste, dlani ali pesti. Pri vrhu zajede je potrebno preplezati manjši, rahlo previsen, trebuh, ki je prvo ključno mesto smeri (V+). Na koncu zajede zavije smer desno, na polico, do stojišča. Od stojišča 3 m desno, na poličko pod manjšo streho, po polički levo in čez manjši trebuh. To je drugo ključno mesto smeri (V). Po nekaj metrih desno v manjšo kotanjo, strmo kratko zajedo pa preplezaš po njeni desni strani. Nato po nekoliko

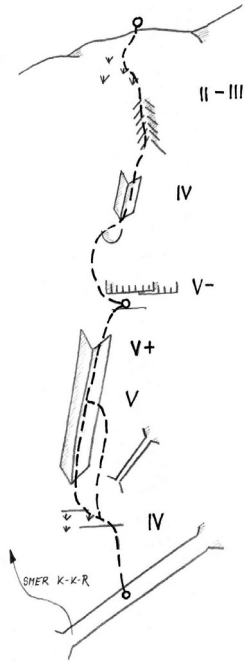

bolj krušljivem razu, na travnat svet do zadnjega stojišča. Smer je že od prvega vzpona bogato opremljena s klini.

Za krnsko pogorje zelo kvalitetna skala, strmo, lepo plezanje.

Sestop: Po planinski poti skozi Lužnico. Možen tudi spust po vrvi po smeri.

Oprema: Komplet metuljev in zatičev, 2 jeseničana.

Mangrtski vršiči, J stena

JUGOZAHODNI RAZ (NEJČKOVA SMER)

30. 9. 2008, Tine Cuder in Miha Zupin

V+/III-IV, 200 m, 2 uri

Opis: Smer na začetku sledi grapi, ki se vije na levi strani južne stene. Prvemu skoku v grapi se ogneš levo v ruševje. Drugi skok prav tako obideš levo po lažjih prehodih in takoj nad skokom zaviješ v zajedo na desni. Nato plezaš deloma po razu in deloma po zajedi (II-III). Višje te čaka strm prehod levo na raz (V-). Do konca raza, kjer te pričaka polica z rušjem. Zgornji, najbolj strm del stene preplezaš čez plošče (V+), ki te višje privedejo v izrazito poč. Nato desno na raz in po razu na vrh.

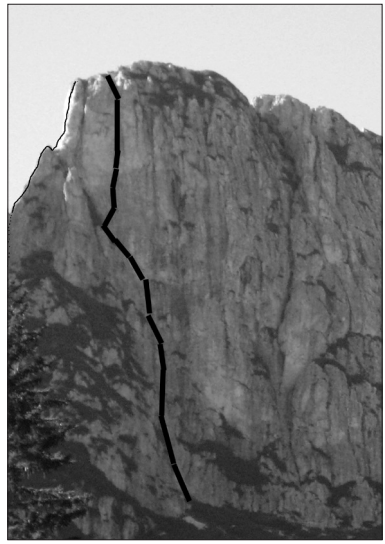

Jugozahodni raz je na fotografiji označen s tanko črto, skrajno levo. Z debelejšo črto je označena smer Sijaj, kdaj boš nazaj.

Meja, J stena

ZVEZDA

11. 10. 2008, Viktor in Suzana Relja

VI (A0)/IV, 200 m

Dostop: Kot za Škrbinsko ploščo do razpotja poti; po desni markirani poti, ki vodi na Vrh nad Škrbino mimo stene (iz planine Kuk 1 ura in 45 minut).

Meja je vrh desno od Vrha nad Škrbino, oziroma desno od znane Škrbinske plošče.

Opis: Orientacijsko nezahtevna smer z dobro skalo. Način plezanja kot v Škrbinski plošči.

Sestop: Levo po stezi do markirane poti in po njej do vstopa v smer. Dalje kot dostop (1 ura in 30 minut).

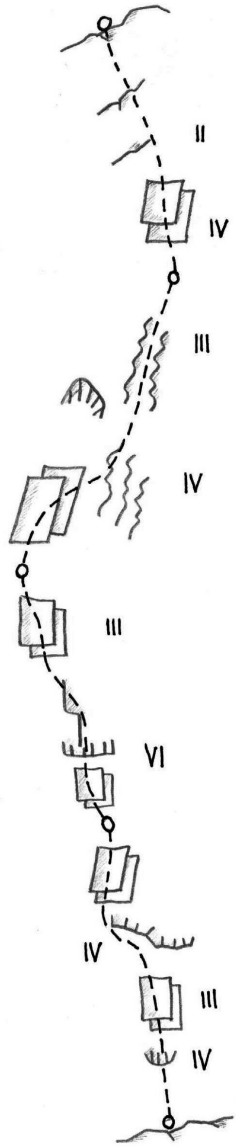

Lengarjev Komen

PERIČNIK

13. 10. 2008, Andrej Cuder in Miha Noč

IV-/II-III, 300 m, 3 ure

Dostop: Parkiramo pri rampi na začetku makadamske ceste, kjer je izhodišče za Kukovo Špico. Po cesti do potočka in tik pred njim levo na stezo ter čez brv preko vode. Sledimo lovski stezi dokler na levi strani ne zasledimo možica. Tu zavijemo levo po poti. Vzpenjamo se navkreber in tik pod steno ponovno pridemo do križišča. Spet zavijemo levo. Čez 50 metrov se začnemo vzpenjati desno v breg, dokler ne pridemo do vstopa.

Opis: Od macesna prečimo desno, navzgor po travnati gredini do dreves; naravnost gor do bora z rdečim prusikom. Levo na raz nad borovčkom, nato po prehodih navzgor do zgornjega nadstropja. Tu spet desno, mimo sidrišča za spust, do luske. Po travnati zajedi do rušja in levo do naslednjega macesna s sidriščem. Navzgor, vendar kmalu v desno po travnati vesini na pomol s posušenim osamelcem. Čez kompaktno ploščo levo, ob rušju pod steno gor, mimo zagozdene skale s prusikom na neizrazito sedlo. Levo na raz, po njem, na sedlo ter levo na vrh.

Sestop: Sidrišča za spuste so urejena, spoznaš jih med potjo navzgor.

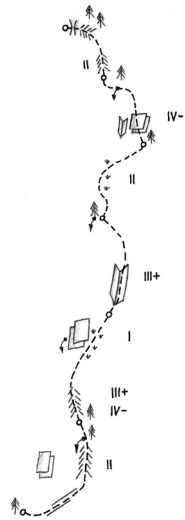

Veliki Pršivec, JV stena

JESENSKA PRIPOVED

26. 10. 2008, Urban Ažman in Jurij Hladnik

VI+/VII-, VI, 250 m, 4 ure

Dostop: Po rušju in skrotju s težavami II-III ter s tremi krajšimi skoki IV. stopnje (3 ure).

Opis: Smer poteka v desnem delu stene, odlikuje jo zelo lepo plezanje po strmih počeh.

Oprema: Vsaj 5 klinov ter obogaten komplet metuljev do številke 3.

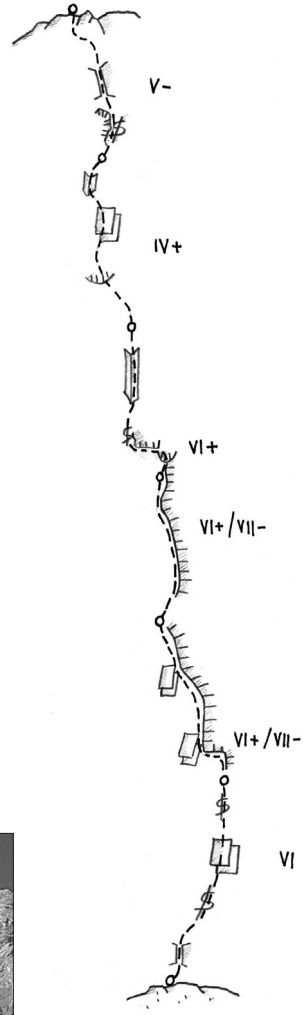

Begunjska Vrtača

RUMENI SNEG

30. 12. 2008, Jurij Hladnik, Nejc Marčič, Jure Mihelčič in Rok Zalokar

M4, 85°, 120 m, 5 ur

Fantje so plezali nekaj metrov desno od smeri AGT in dodali dva nova raztežaja. Nadaljevali so po smeri AGT, plezali po desnem grebenu, prečili Filipovo smer ter z enim spustom po vrvi prišli v Kamnolom in preplezali še zadnji skok. Sestopili so po Lenuhovi.

Tičarica, JV stena

INŠTRUMENTAL

30. 12. 2008, Andrej Cuder in Grega Koblar

III+/3, 350 m, 2 uri

80°/50°-75°

Dostop: Po lovski poti med M. in V. Črlovcem do PP poti; po njej levo, kot za normalen pristop na Kukovo špico proti Gulcam; na ustreznem mestu levo v grapo.

Opis: Po plazišču proti desni (3R), nato levo čez rob in levo navzgor do skalne niše (klin s prusikom). Iz niše rahlo desno na greben (2R), in po zahodni strani na vrh.

Sestop: Po smeri; kjer je treba so urejeni spusti.

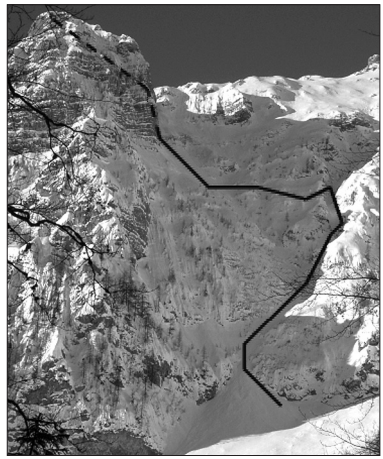

JULIJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Možnica, desno od Ribežnov
NE JOČI PETER
16. in 17. 2. 2008, Blaž Grapar in Blaž Stres
VII-/V+, 700 m
Prva ponovitev smeri.

Plešivec
PODGORNIK-REJC
29. 6. 2008, Peter Bajec in Tadej Golob
III-IV/VI, 300 m
Prva ponovitev smeri s prvenstvenim vstopom.

Triglav
SPOMINSKA SMER BORUTA BERGANTA (v kombinaciji s Čopovim stebrom)
3. 7. 2008, Matjaž Jeran in Luka Krajnc
VIII+/IX-
Prosta ponovitev smeri.

Triglav
ZAHODNI STEBER
20. 7. 2008, Pavle Kozjek in Miha Lampreht
VII/VII+
Prva ponovitev smeri.

Triglav, S stena
OBRAZ SFINGE
29. 7. 2008, Martina Čufar in Miha Valič
IX+/X-
Prosta ponovitev smeri.
13. 8. 2008, Luka Krajnc in Jan Pinter
Tudi Luka je smer ponovil prosto.

Steber med Batognico in Srednjim vrhom
KAPITAN-KOREN
12. 10. 2008, Andrej in Matjaž Smrekar
V+/IV-V, 100 m
Prva ponovitev smeri.

Begunjska Vrtača
MATURANTSKA SMER
31. 12. 2008, Jurij Hladnik, Nejc Marčič, Jure Mihelčič in Rok Zalokar
III/4+, M, 90°/65°, 200 m, 3 ure
Prva zimska ponovitev smeri.

ALPINISTIČNO SMUČANJE

Prvenstveni spusti

Matajurski vrh

ZAHODNA GRAPA

februar 2008, Bogdan Jež

V, mesta S6-, 350 m

13. 2. 2008 je Jaka Ortar opravil prvo ponovitev spusta, predlaga oceno V-, S5+

Opis: Zgornja četrtina presmučane linije poteka deset metrov desno ob grapi. Tam je potrebno natančno smučanje zaradi ozkih prehodov med skalami. Sledi prehod v desni rokav in kasneje zahteven prehod v glavno grapo, po kateri se peljete do izteka.

Matajurski vrh

JUŽNA SMER

februar 2008, Jaka Ortar

V-, S5-, 600 m

Okoli 100 m spusta poteka v območju Odcepljene smeri.

Tolminski Migovec

BELA GRAPA

9. 2. 2008, Peter Poljanec

10. 2. 2008, Borut Kozlevčar in Maja Lobnik, prva ponovitev spusta.

11. 2. 2008, Jaka Ortar, druga ponovitev spusta.

Pišenica (Košuta; prvi vrh vzhodno od Škrbine)

VN

april 2008, Iztok Tomazin in Mateja Vrhunc

IV-, S5/S3-S4, 250 m

Pišenica (Košuta; prvi vrh vzhodno od Škrbine)

GAMSI

april 2008, Iztok Tomazin

V-, S5/S4, 300 m

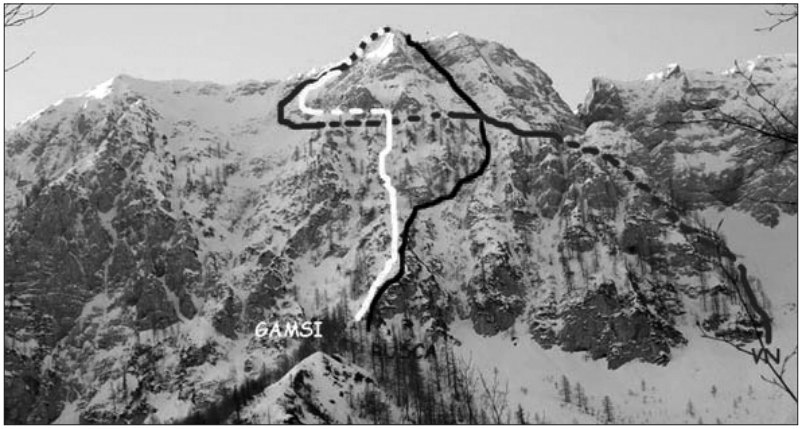

Triglav

VESELI TOBOGAN

24. 4. 2008, Rok Medja, Marko Kern, Maja Lobnik in Jaka Ortar

VI-

Rok je vso smer premagal na smučeh, ostali trije so zaradi neugodnih razmer (veliko novega snega in nevarnost plazov) del smeri sestopali peš (različno dolgo; 5 - 100 m).

Križ

DOBRAVSKA SMER

27. 4. 2008, Jurij Hladnik

III, S5-, 150 m

Križ

SPOMINSKA SMER JANEZA KUNSTLJA

2. 5. 2008, Jurij Hladnik in Borut Kozlevčar

S6, V+, 250 m

Spominska smer Janeza Kunstlja (levo) in Dobravska smer (desno)

Storžič, S stena

SLEPIČ

1. 5. 2008, Iztok Tomazin

IV (IV+), S6/S4-S5, 200 m

Opis: Spust poteka po ozkem žlebu, ki z leve pada v Peto žrelo in se mu priključi na začetku spodnje tretjine. V najožjem delu je širok le 120 cm.

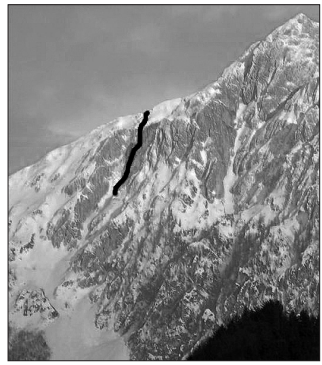

Greben med Velikim Oltarjem in Dovškim Križem

ANJINA SMER

3. 5. 2008, Jurij Hladnik, Samo Kociper in Nejc Marčič

S5-, 150 m

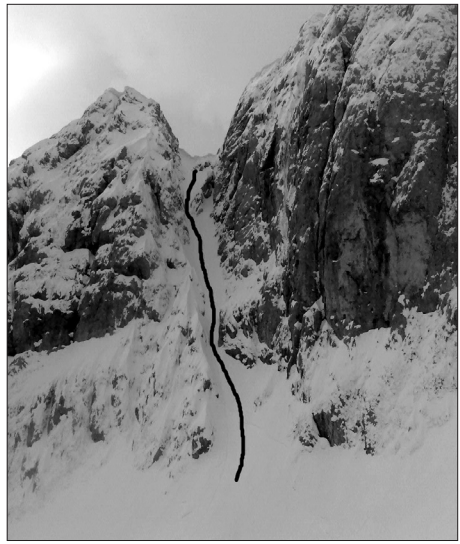

Široka peč

SENDVIČ BREZ PIRA

4. 5. 2008, Jurij Hladnik, Borut Kozlevčar in Nejc Marčič

S4, 200 m

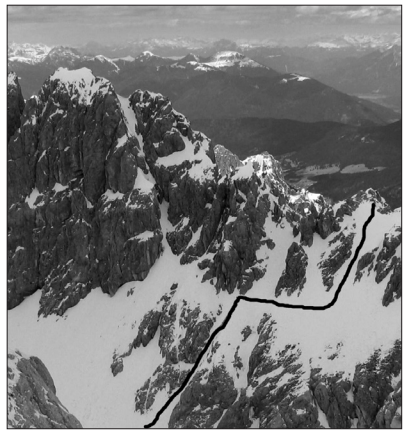

Begunjščica, S ostenje (skrajni desni del)

VEČ SMERI (glej fotografijo)

od 21. decembra 2008 do 2. januarja 2009, Iztok Tomazin (in Mateja Vrhunc)

Smeri so visoke okoli 250 m, težavnost od III+ do V, posamezni odseki od S3 do S5+.

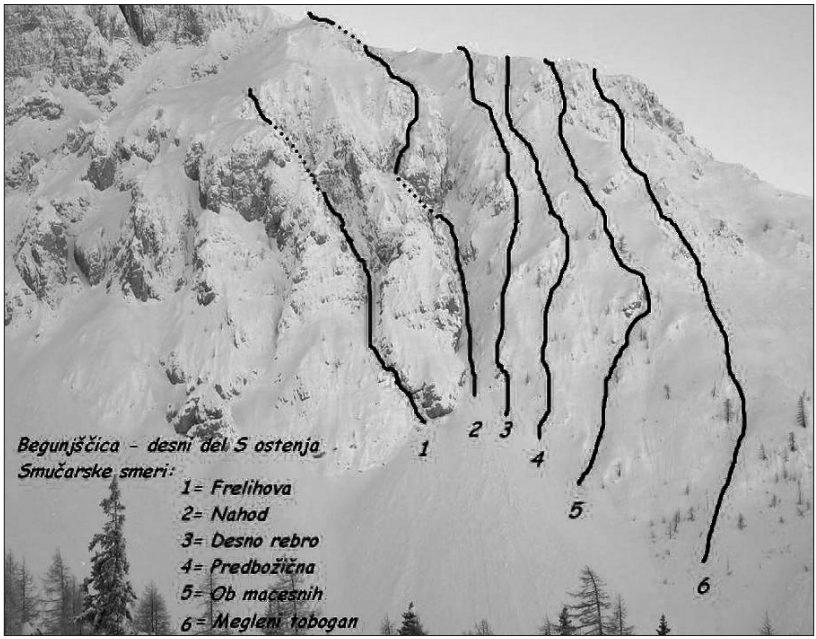

ALPINISTIČNO SMUČANJE

Pomembnejše ponovitve

Triglav, JV stena

GORJANSKA SMER

27. 4. 2008, Rok Medja in Jaka Ortar

Prva ponovitev smeri.

28. 4. 2008, Borut Kozlevčar in Maja Lobnik

Druga ponovitev smeri.

V+, mesto S6+

Veliki Oltar

TOČNO OPOLDNE

3. 5. 2008, Jurij Hladnik, Samo Kociper, Borut Kozlevčar, Nejc Marčič in Klemen Sladič

S6, 350 m

Druga ponovitev smeri.

7. 5. 2008, Jaka Ortar in Arne Jeglič

V+, S6+, 350 m

Ponovitev smeri ter prvenstven spust popolnoma z vrha Velikega Oltarja.

Razor

KUGYJEVA SMER

8. 5. 2008, Marko Kern, Samo Kociper, Borut Kozlevčar, Maja Lobnik in Jaka Ortar

VI, 600 m

Ponovitev smeri.

Izmenjava s poljskimi alpinisti

Udeleženci: Rok Blagus (vodja), Tine Cuder, David Debeljak, Tomaž Jereb, Luka Lindič, Dejan Miškovič, Blaž Ortar in Aljaž Tratnik; Poljaki: Adam, Łukasz Depta, Paweł Karczmarczyk, Paweł Kopta, Wojtek Kozub, Jan Kuczera, Staszek Piecuch, Andrzej Sokołowski.

Pri vzponih so sodelovali še: Matjaž Jeran, Matej Knavs in Marko Prezelj.

Trajanje: od 8. do 17. februarja 2008.

Prvi del izmenjave je potekal v Sloveniji, drugi del izmenjave pa naj bi bil leta 2009 na Poljskem. V začetku je bilo zamišljeno, da bodo vsi vzponi potekali v mešanih poljsko-slovenskih navezah, kmalu pa se je pokazalo, da je predvsem zaradi težavnega komuniciranja bolje, da vsaj v težkih smereh plezajo posebej.

Celotno srečanje je potekalo dokaj gladko, tako da so udeleženci kljub ne najboljšim razmeram nanizali lepo število vzponov:

Centralni slap, Prisojnik (III, 4, 200 m), več navez.

Slap nad votlino, Tamar (3, 100 m), Blagus, Depta.

Centralni slap, Tamar (4-, 120 m), več navez.

Damoklejev meč, Travnik (4, 250 m), Blagus, Lindič, Prezelj, Miškovič, Kopta in Karczmarczyk.

Riofreddo, Mrzle vode (III, 5, 200 m), Cuder, Adam in Karczmarczyk

Ledinski slapovi, Jezersko (III+, 5+, 400 m), Tratnik, Lindič, Adam in Karczmarczyk

Bavbav, Travnik (IV, 6, 500 m) Lindič, (Depta in Kozub)

Bele Sanje, Vrh Polic (IV, 3, 800 m), Tratnik, Ortar in Knavs, Adam, Depta, Karczmarczyk in Kozub.

Spomin, Rjavina (III, M4, 1300 m), Depta in Kozub.

Medvoška smer, Teme (VI+, 450 m), Jeran, Debeljak, Piecuch in Kuczera (Poljaka večkrat A0).

Sivi ideal, Jerebica (VI, mesto A0, 500 m), Jereb, Blagus.

Piussi-Sorvetao, MK Magart (IV, A1, 500 m), 2 dni, Piecuch in Kuczera (tudi nekaj padcev).

Švicarska smer, Rakova špica (VII-, 600 m), vse skupaj 3 dni, Lindič, Debeljak, Kopta in Sokołowski (slednji več mest A0).

Opravili so še nekaj bolj ali manj resnih poizkusov v dolgih snežnih smereh, kjer pa zaradi slabih razmer niso bili uspešni.

EVROPA

Avstrija

Diebsofen
LAW AND ORDER
marec 2008, Erik Švab
M13, 40 m
Četrta ponovitev smeri.

Francija

Dru
DIREKTNI SEVERNI OZEBNIK
januar 2008, Andrej Grmovšek in Marko Lukić
VI, 6+, M8, 700 m
Druga prosta ponovitev smeri, na pogled.
februar 2008, Tina Di Batista in Tomaž Jakofčič
Tretja prosta ponovitev smeri, na pogled.

Aig. Rocheuse
LATE TO SAY I'M SORRY
9. 2. 2008, Tina Di Batista in Tomaž Jakofčič
V, 6, M7, 1000 m
Prva prosta ponovitev smeri.

Grandes Jorasses, S stena
REVE EMPHERE D'ALPINISTE
februar 2008, Tina Di Batista, Tomaž Jakofčič in Miha Valič
V, 5+, M5+, 800 m
Prva zimska ponovitev smeri. Prva prosta ponovitev smeri. Druga ponovitev smeri.

Fournel 2008

Slovenska udeleženca: Jure Juhasz in Dejan Koren.

Trajanje: od 9. do 13. januarja 2008.

Jure in Dejan sta se udeležila 17. srečanja lednih plezalcev v francoskem L'Argentieru la Besseeju.

Preplezane smeri:

1. dan: Madame Tape Dur (II/4, 120 m).

2. dan: Davidoff (II/4+/5, 200 m) z vmesno varianto po sistemu sveč (II/6, 20 m).

3. dan: Ceillac: Prends moi sec! (II/M7+, 20 m),

Sodomice (II/M6+/M7, 20 m),

No 5 (II/M6+/M7, 20 m),

No 6 (M8, 20 m),

Dejan vse prosto NP, Jure pa Sodomice in No 5 z RP.

4. dan: Val di Landro: La Via e Bella (M11); Dejan prosto.

Zimski tabor v Chamonixu 2008

Člani: Boris Lorenčič (vodja), Miha Valič (vodja), Luka Ajnik, David Debeljak, Matjaž Dušič, Luka Krajnc, Tadej Krišelj, Luka Lindič, Matija Nabergoj, Urban Novak, Matej Smerkolj, Karel Završnik, Miha Zupan, Miha Zupin.

Trajanje: od 7. do 15. marca 2008.

Tabor je minil ob slabšem vremenu, kot s(m)o ga bili vajeni v prejšnjih letih. Prva dva dneva sta bila še precej lepa, udeleženci tabora so ju dobro izkoristili. Opravili so trinajst alpinističnih vzponov, večinoma krajših, enodnevnih, in sicer v stenah Mont Blanc du Tacul in Aiguille Carree, z izjemo vzponov v severni steni Droatov in Aiguille du Midi.

Sledilo je tridnevno obdobje slabega vremena, ki so ga zapolnili s treningi na umetni steni, s športnim plezanjem, z zatikanjem cepinov in z nakupovalnimi izbruhi. Mladci so pri plezanju prikazali veliko mero moči in vzdržljivosti– do D10 na pogled (Krajnc in Lindič).

Po treh dneh postopanja po dežju in napovedanih 80 centimetrih novega snega v gorah je imela večina vsega dovolj in se odločila za povratek domov oziroma umik v toplejše južne kraje. V Chamonixu so ostali le štirje. Opravili so še dva krajša vzpona in rešili skoraj zasute smuči pod steno Droatov. Za kaj težjega in daljšega bi bilo potrebno precej več motivacije in želje po trpljenju, ki jim je nekako ni uspelo sestaviti.

Vreme je žal nekoliko pristriglo peruti zagretim mladcem in zaradi tega tudi opravljeni vzponi niso na nivoju potenciala udeležencev tabora. Vsekakor pa se nam ob takšni generaciji, kakršna prihaja, za prihodnost slovenskega alpinizma ni treba bati.

Opravljeni vzponi:

8. marca

- Pointe Farrar: FARAON (II, 4+, 5c, 400 m); Nabergoj, Zupin;

- Pointe Farrar: FARAON (II, 4+, 5c, 400 m); Zupan, Smerkolj;

- Aiguille du Midi: EUGSTER COULOIR DIRECT (IV, 5, 1.000 m); Ajnik, Dušič;

- Mont Blanc du Tacul-Petit Capucin: CHIPPENDALE (IV, 4, 300 m); Lindič, Završnik;

- Mont Blanc du Tacul-Pointe Lachenal: HIT MASHINE (III, 4, M6, 250 m); Debeljak, Krajnc;

- Petit Aiguille Verte: IMASSACRE (IV, 5+, M, 450 m); Lorenčič, Valič;

9. marca

- Mont Blanc du Tacul-Petit Capucin: CHIPPENDALE (IV, 4, 300 m); Nabergoj, Zupan;

- Mont Blanc du Tacul: MODICA-NOURY (III, 5+, 500 m); Zupin, Smerkolj;

- Mont Blanc du Tacul-Pointe Lachenal: PELLISSIER GULLY (...); Ajnik, Dušič;

- Mont Blanc du Tacul: GABARROU-ALBINONI (III, 4+, 500 m); Lindič, Završnik;

- Mont Blanc du Tacul: SCOTCH ON THE ROCKS (IV, 7, M, 450 m); Debeljak, Krajnc;

- Droites: GINAT (IV, 5, 1.000 m); Krišelj, Novak;

- Mont Blanc du Tacul: M6 SOLAR (III, M5+, 200 m); Lorenčič, Valič;

14. marca

- Aiguille Carree: FRENDO-RAVANEL (II, 5, 500 m); Krišelj, Novak;

- Mont Blanc du Tacul: GABARROU-ALBINONI (III, 4+, 500 m); Lorenčič, Valič;

Grenlandija

Člana odprave: Andrej in Tanja Grmovšek.

Trajanje: od 11. julija do 18. avgusta 2008.

Julija in avgusta 2008 je na Grenlandijo krenila mini alpinistična odprava, ki sta jo sestavljala Tanja in Andrej Grmovšek. Ker je bil finančni zalogaj za to odpravo eden večjih v njuni zgodovini odprav, sta se odločila, da se pri ladijskem prevozu pridružita britanski odpravi, ki je šla na podobno lokacijo, in sicer v fjord Tasermuit.

Med posebnosti te odprave zagotovo sodi plezanje na kar dveh območjih, in sicer na najbolj znanem območju Ulamertorsuaq-Nalumasortoq ter na doslej manj obiskanem področju skupine Tinninertuup. Prvi bazni tabor sta Tanja in Andrej postavila ob fjordu Tasermuit, pod granitnimi stenami Ulamertorsuaq in Nalumasortoq. Na tem območju sta v naslednjih dveh tednih preplezala štiri smeri, nato pa sta se s čolnom odpeljala globlje v fjord, kjer sta postavila drugo bazo in kjer je imela tabor tudi britanska odprava. V dvanajstih dneh bivanja v drugi bazi sta preplezala še dve smeri na manj obiskanem področju Tinninertuup.

Zastavljene cilje sta več kot izpolnila. Vsi vzponi so bili opravljeni hitro, lahko in prosto ter zgolj z uporabo premičnih varoval. Andreju je kar v dveh zelo zahtevnih smereh uspel izjemen dosežek, saj je v njiju opravil prva »prava« prosta vzpona (plezalec prepleza celo smer prosto v enem zamahu), in to na pogled. Tudi prvenstvene smeri so bile dobro izbrane in z izbranim načinom plezanja pravi izziv.

Preplezane smeri:

- Mosqito Attack, VII, 320 m dolžine, 7R; Pyramid of Ulamertorsuaq (Little Uli), 18. 7. 2008

- War and Poetry (varianta Geneva Diedre), VI, 5.12c (IX-), 1000 m višine; Ulamertorsuaq, Andrej NP, 22.–23. 8. 08, prvi »pravi« prosti vzpon

- Grmolandija, VII+, 280 m višine, 370 m dolžine, 8R; Pingasuat sud (Pyiramiden), prvenstvena smer, 26. 7. 08

- Left pillar (British route), VI, 5.12+ (IX), 700 m višine, 19R; Nalumasortoq; Andrej NP, prvi »pravi« prosti vzpon, 29. 7. 08

- Nalunaq, VII/VII+, 900 m višine, 1250 m dolžine, 23R; Tinninertuup III, prvenstvena smer, 3. 8. 2008

- Leteči Viking, VIII, 850 m višine, 1200 m dolžine, 22R; Tinninertuup II, prvenstvena smer, 10. 8. 2008.

Grmolandija

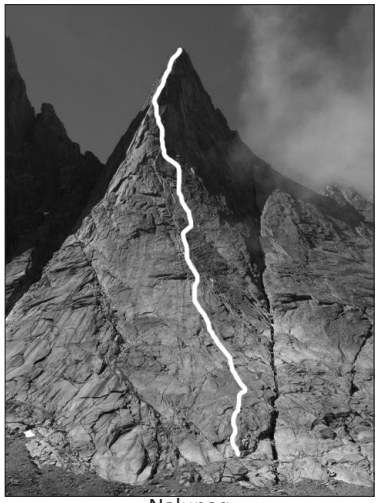
Nalunaq

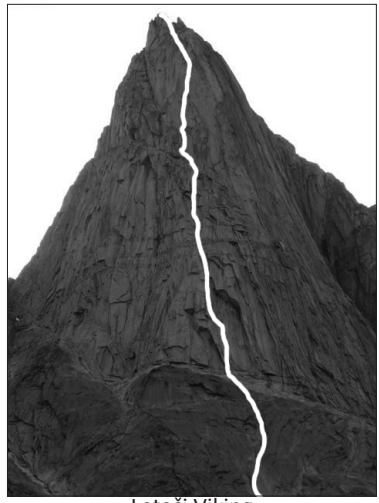
Leteči Viking

Hrvaška

Aniča Kuk
LAŽNIVKA
junij 2008, Andrej in Tanja Grmovšek
VII+, 220 m
Druga prosta ponovitev smeri.

Italija

Dolina Vallunga (Val Gardena)
ILLUMINATI
februar 2008, Klemen Premrl in Erik Švab
M11, WI6+, 5R
Druga ponovitev smeri.

Tofana di Roses
PAOLO VI
25. 6. 2008, Andrej Grmovšek in Marko Lukić
VIII+/IX-, 500 m
Na pogled.

Cima Scottoni
VIA DIBONE
28. 6. 2008, Andrej Grmovšek in Marko Lukić
VIII+/IX-, 500 m
Na pogled.

Skutnik (Torre Guarda)

BABY BOOM

1. 6. 2008, Matic Košir, David Sefaj in Mitja Šorn

VII/V-VI, 300 m, 6 ur

Opis: Po razpoložljivih podatkih poteka po glavni razčlembi na sredi stene že starejša smer. Okoli te razčlembe je speljana tudi ta smer, le da spodaj poteka bolj levo (trije raztežaji). Smer se tudi višje izogiba stari liniji, dober raztežaj pa je verjetno skupen z njo. Skala je zadovoljiva do odlična. V steni je ostalo nekaj klinov. Za ponavljalce je priporočljiv set zatičev ter 6 različnih klinov.

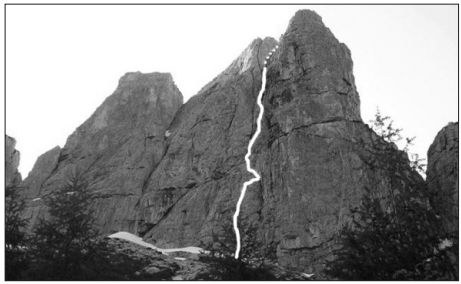

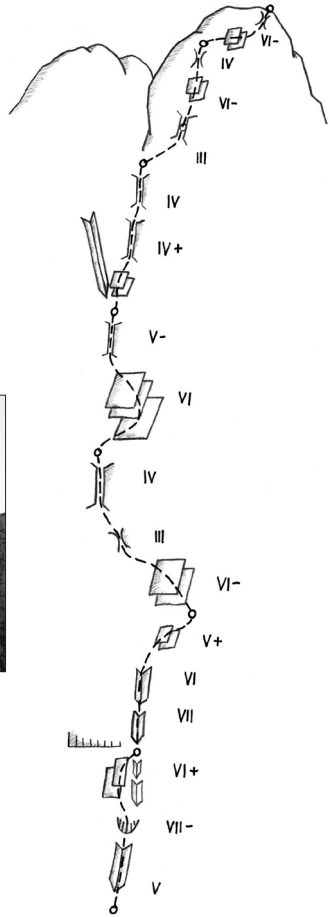

Meisules, V stolp
ALFA E OMEGA
28. 6. 2008, Erik Švab in Stefano Staffetta
VIII+/IX-, 190 m
Prva ponovitev smeri. Prvi vzpon na pogled.

Meisules (Val Gardena)
DIAMANTE
september 2008, Martina Čufar in Erik Švab
7a+ (prosto), 300 m
Prva prosta ponovitev smeri.

Zahodna Cina
ŠVICARSKA SMER
9. 7. 2008, Rok Blagus in Luka Lindič
VIII+/IX-, 550 m
Prosta ponovitev smeri.

Norveška

Lofotski otoki

Člana: Matej Knavs in Primož Kunaver

Trajanje: avgust 2008

Matej in Primož sta se za ogrevanje lotila štirih krajših smeri v bližini Henningsværa. Nato sta po (v teh krajih obveznem) premoru zaradi slabega vremena zadnji dan še ujela razjasnitev in preplezala novo linijo v gori Pillaren nad čudovito dolino in jezerom Djupfjord. Smer Medena (VI+, A0, 400 m) je bila v spodnjem delu začinjena s težavno tanko počjo, v višjem delu pa je postala položnejša. Megla, dež in težaven sestop po ostrem grebenu so doživetju dodali piko na i.

Medena

Švica

Eiger, S stena

KLASIČNA SMER

V/V, A0, 1800 m

14. 2. - 15. 2. 2008, Andrej Erceg, Dejan Miškovič in Markus Stoffer (CH)

23. 2. - 24. 2. 2008, Luka Ajnik in Jernej Breščak

Wales

Mednarodno srečanje plezalcev – Wales

Slovenska udeleženca: Matjaž Jeran in Luka Krajnc.

Trajanje: od 11. maja do 18. maja 2008.

British Mountaineering Council (BMC) vsako leto organizira mednarodno srečanje plezalcev, ki je tokrat potekalo v severnem Walesu. Udeležilo se ga je 40 plezalcev z vsega sveta. Slovenijo sta zastopala Matjaž Jeran in Luka Krajnc. V enem tednu sta okusila različne tipe skale in striktno tradicionalno nameščanje varovanja. Smeri z ocenami do E5 (Luka) in E6 (Matjaž) sta plezala na pogled.

Srečanja se je udeležil tudi tržaški Slovenec Erik Švab, ki je prav tako na pogled plezal smeri, ocenjene do E6.

SEVERNA AMERIKA

Aljaska

Ruth Gorge 2008

Člana odprave: Tina Di Batista in Tomaž Jakofčič.

Trajanje: od 2. aprila do 4. maja 2008.

Tina in Tomaž sta na ledenik Ruth priletela 7. aprila, po daljšem obdobju slabega vremena. Pričakale so ju na debelo zasnežene stene, hud mraz in nobenega ledu. Po nekaj oglednih turah je bilo bolj ali manj jasno, da kaj drugega kot južne stene ne bo prišlo v poštev, tako zaradi mraza kot zaradi razmer.

Po šestih urah gaženja s smučmi in nekaj plezanja sta prišla 10. aprila na plato Root Canal pod južno steno Moose's Tooth. Naslednji dan sta preplezala smer Ham and Eggs (V, 4+, 900 m) in v snežnem neurju sestopila nazaj do baze.

Sledila je še neponovljena smer Freezy Nuts v London Towerju (TD+, 95°, 800 m). Lepa linija, ki je od daleč spominjala na Supercouloir, je bila presenetljivo enostavna. Smer je bila le za odtenek težja od npr. Teranove smeri.

Dvaindvajsetega aprila sta ob četrti uri zjutraj vstopila v smer Season of the Sun v Mt. Bradleyju. Eden prvih in po skici sodeč tudi najtežjih raztežajev v smeri, zajeda z oceno M6, ki so si jo leta 2007 Japonci opremili s fiksi, je prijetno presenetila s tankim ledom, ki je plezanje preko težavnega mesta malo olajšal. Po zapletenih snežnih prehodih sta dosegla osrednji žleb, kjer se je začela najtežja plezarija. Pokazalo se je, da so bile razmere tu precej slabše kot ob prvem vzponu, saj je bilo plezanje zahtevno tudi tam, kjer bi morala biti le udobna grapa. Poleg najtežjega mesta originalne smeri (M6, R) sta imela še kar nekaj podobnih. Zadnje težje raztežaje sta zaradi pomanjkanja ledu v prvotno predvidenih počeh morala preplezati po svoje, kar je bilo ključ do vrha. Vrh sta dosegla ob osmi uri zvečer. Eno uro sta bivakirala pod vrhom in naslednji dan v sedmih urah sestopila po

zapletenem JZ-grebenu v bazo. Smer Season of the Sun ima aljaško oceno V, kar bi po naše pomenilo VI, 5+, M6+, 1500 metrov. Prvo ponovitev smeri sta Tomaž in Tina opravila po šestnajstih urah plezanja.

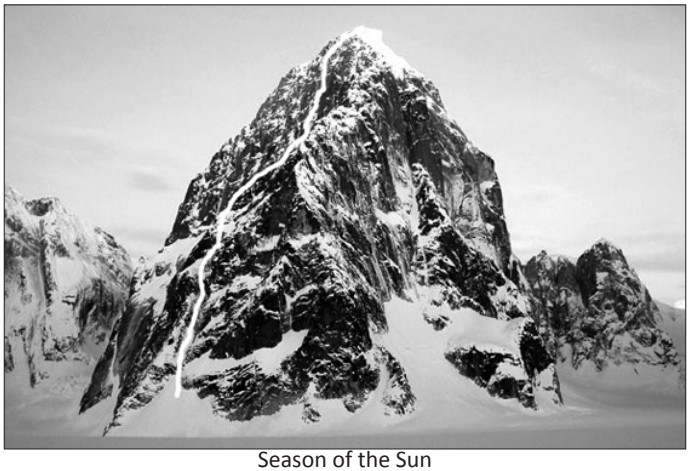

Season of the Sun

Aljaska 2008

Člani odprave: Ambrož Bajde, Matej Kladnik, Aleš Koželj, Urban Novak, Aljaž Tratnik in Davor Velikanje.

Trajanje: od 20. maja do 23. junija 2008.

Člani odprave so 24. maja prileteli na ledenik Kahiltna. Po ureditvi baznega tabora so naslednji dan s smučmi odšli pod ostenje Mount Hunterja, kjer so ugotovili, da so razmere za plezanje dobre.

Kot prvi aklimatizacijski vzpon so Aljaž, Davor, Ambrož in Aleš preplezali severozahodni greben Mount Francesa. Greben je snežno-skalnat, težave v snegu dosežejo 60 stopinj, skala pa je ocenjena s težavnostno stopnjo 5.8. Isti dan sta Matej in Urban plezala v severnem ozebniku v Mini-Moonflowerju in naletela na suh in zelo trd led. Plezanje jima je popestril najtežji raztežaj, ki zaradi tankega ledu ni bil preplezljiv. Odločila sta se

za plezanje leve variante, ki mestoma poteka po previsnem ledu. Smer sta preplezala do grebena, vrh pa opustila zaradi Matejeve poškodovane roke ter hitro bližajoče se nevihte.

Naslednje dni so počivali in se pripravljali za plezanje v Mount Hunterju.

Tridesetega maja sta kot prva v steno vstopila Ambrož in Aleš, in sicer v Francosko smer (Grison-Tadeshi, 1984). Po ozebniku v spodnjem delu stene sta napredovala hitro, nekaj več časa so jima vzele prečnice v srednjem delu smeri. Zgornji del smeri je bil najtežji, plezanje so popestrili težki kombinirani raztežaji. Smer sta preplezala do vrha Mount Hunterja in sestopila po dolgem zahodnem grebenu. V slabem vremenu se nista mogla orientirati, zato sta z grebena sestopila po ozebniku pod vpadnicami serakov (9 ur, s spusti ob vrvi). Za celotno plezanje, od baze do baze, sta porabila 56 ur.

Navezi Tratnik-Velikanje ter Novak-Kladnik sta z enournim presledkom vstopili v smer Deprivation. V spodnjem delu jih je pričakalo strmo plezanje z mestoma slabim varovanjem in enim odsekom skalnega plezanja. Proti večeru so naredili kratek odmor in ponoči plezali naprej. Na zgornje snežišče so zaradi slabih razmer izstopili po smeri North Buttress ter nato nadaljevali do bivaka Cornice oz. »Corny«. Raztežaj nad bivakom so sklenili, da vzpon na vrh opustijo, saj se jim je hitro približevalo slabo vreme. Odločili so se, da sestopijo čez steno in ne po orientacijsko zahtevnem zahodnem grebenu. Sestopiti so želeli po smeri North Buttress, kjer so spusti že deloma opremljeni. Sneg in megla sta jim to onemogočila, zato so se spustili po smeri, po kateri so plezali. Za spust so potrebovali petnajst ur, za celotno plezanje od baze do baze pa so porabili 46 ur.

Naslednje dni so porabili za počitek in sušenje opreme.

Šestega junija zvečer so odšli proti baznemu taboru Denali. Po petih urah hoje so se zaradi vetra in sneženja utaborili sredi Ski Hilla. Naslednji dan so v ne najboljšem vremenu prišli do tabora 11000-foot Camp. Ker se je obetalo slabo vreme, so se po dnevu počitka Bajde, Koželj, Tratnik, Velikanje in Novak odločili, da gredo na Denali (6194 m) po najlažji smeri. Vrh Denalija so v hudem mrazu dosegli okoli polnoči in takoj nadaljevali sestop do šotorov. Medtem si je Matej krajšal čas s smučanjem.

Zaradi slabega vremena so se Bajde, Koželj, Tratnik in Velikanje vrnili v letalsko bazo, od koder so naslednji dan poleteli v Talkeetno. Matej in Urban sta še ostala na ledeniku ter se utaborila v bližini gore Kahiltna Peak. Nameravala sta preplezati ozebnik v desnem delu stene, vendar sta v njegovi vpadnici opazila nevaren serak ter se zaradi lastne varnosti odločila za drug cilj. Na koncu sta preplezala severozahodni greben Mount Francesa, na katerega so se ostali povzpeli za aklimatizacijo. Zatem sta se srečala z ostalimi člani v Anchorageu, kjer so skupaj preživeli še dva dneva in se vrnili v Slovenijo.

Preplezane smeri po navezah; ocene so v glavnem aljaške (Alaska Grade):

Ambrož Bajde in Aleš Koželj:
- Mount Frances (3400 m), smer po SZ-grebenu (IV, 5.8, 60°, 1200 m)
- Mount Hunter, Francoska smer (6/90° led/mešano, M6, 1.500 m + vrh)
- Denali (6194 m), West Buttress (2, 50°)

Aljaž Tratnik in Davor Velikanje:
- Mount Frances (3400 m), smer po SZ-grebenu (IV, 5.8, 60°, 1200 m)
- Mount Hunter, Deprivation (6/6, M, 1500 m)
- Denali (6194 m), West Buttress (2, 50°)

Matej Kladnik in Urban Novak:
- Mini-Moonflower, severni ozebnik (4, 85°, M6, R, 700 m)
- Mount Hunter, Deprivation (6/6, M, 1500 m)
- Denali (6194 m), West Buttress (2, 50°); na vrhu le Novak
- Mount Frances (3400 m), smer po SZ-grebenu (IV. 5.8, 60°, 1200 m)

Denali

Člani odprave: Iztok Arbiter (vodja), Dušan Božič, Franci Rupnik in Boris Strmšek.

Trajanje: od 1. junija do 23. junija 2008.

Namen odprave je bil preprost – vzpon na vrh Denalija (6194 m). To je uspelo trem članom. 13. junija je po 13 urah iz tabora (4300 m) vrh dosegel Boris Strmšek, odsmučal navzdol ter v dveh urah in pol spet grel svojo spalko 1900 m nižje. Isti dan sta z naskokom na vrh poskusila tudi Franci in Dušan, vendar sta se na višini 5600 m obrnila. Ponovno sta poskusila dva dni pozneje in tokrat jima je uspelo. Za Francija je bil to že šesti najvišji vrh celin, manjka mu le še najvišji – Everest. Iztok je bil zadovoljen z doseženo višino 4900 m.

Kanada 2008

Člana: Aljaž Anderle in Klemen Premrl.

Trajanje: od 22. februarja do 12. marca 2008.

Aljaž in Klemen sta deset let po svoji prvi odpravi v Skalno gorovje ponovno obiskala to področje. Pri plezanju jima je občasno delal družbo tudi Janez Aleš, ki že dlje časa živi v Kanadi.

Opravljeni vzponi:

- Nightmare on Wolf Street (M7+, WI6, 150 m, vsi trije);

- Clocking (WI5+, 250 m, 2. ponovitev smeri, Aljaž in Klemen);

- Universe queen (WI6+, 200 m, Aljaž in Klemen);

- Sliver (WI6+, 60 m, vsi trije);

- Burning by water, drowning by flame (WI6+, 50 m, vsi trije);

- Nine, (WI6, 70 m, Aljaž in Klemen);

- Mixed machine (WI5+, M8 A1, 300 m, Aljaž in Klemen);

- Curtain call (WI6, 150 m, vsi trije).

Kanada 2008

Člani: Jure Juhasz, Dejan Koren, Miha Praprotnik in Milena Praprotnik.

Trajanje: marec 2008.

Preplezane smeri:

- Lake Louise: Louise Falls (WI 4/5, 110 m) – vsi;

- Lake Louise: Do More Crack (M7+, 30 m) – Dejan;

- Yoho National Park: Carlsberg Column (WI 5, 150 m) – vsi;

- Yoho National Park: Pilsner Pillar (WI 6, 300 m) – Jure in Dejan, Miha 1.R;

- Icefields Parkway: Central Pillar Weeping wall (WI 5+, 180 m) – vsi;

- IP/Upper Weeping Wall: Weeping Pillar (V, WI 6, 170 m) – Miha in Dejan;

- The Bow Valley: Cascade Waterfall (III, WI 3, 300 m) – vsi (Jure in Dejan – solo);

- Icefields Parkway: Curtain Call (WI 6, 125 m) – Miha in Dejan, (Jure);

- Icefields Parkway: Ice Nine (IV, WI 6, 100 m) – vsi;

- Icefields Parkway: Slaughterhouse (M8+, 30 m) – Dejan (NP);

- Golden Area: Essondale Right (III, WI 4+, 130 m) – Milena, Jure in Dejan;

- Golden Area: Pretty Nuts (II, WI 4, 110 m) – Milena, Jure in Dejan;

- Icefields Parkway: Polar Circus (V, WI 5, 700 m) – vsi (Jure in Dejan solo vse razen zadnjega raztežaja);

- Stanley Headwall: Nightmare on Wolf Street (V, M7+, WI 6+, 175 m) – Dejan in (Jure);

- The Bow Valley: The Professor Falls (III, WI 4, 280 m) – Miha in Milena;

- Haffner Creek: Sleek (M8, 20 m), Oscar (M8+, 15 m), Fight Club (M8+, 15 m), Sundy Morning Blumpy (M8, 15 m), Morcheeba (M8, 15 m), Mojo

(M8+, 15 m) – Dejan (NP);

- Icefields Parkway North: Musashi (M12, 25 m) – Dejan (3. poizkus);

- Icefields Parkway North: Coming Attraction (M7-, 10 m) – Jure (2. poizkus).

ZDA

Yosemite 2008

V Yosemite prihajajo plezalci z vsega sveta. V jesenskem času je bilo tam tudi precej slovenskih alpinistov.

Zakonca Milena in Miha Praprotnik sta bila uspešna v nekaj legendarnih in lepih smereh v dolini. Preplezala sta Central pillar of Frenzy (5.9, 5R), kombinacijo smeri Serenity crack + Sons of Yesterday (5.10d, skupaj 8R), East Buttress v El Capitanu (5.10b, 13R, Milena enkrat A0) ter Regular route (5.9, C1, 600 m, 23R) v Half Domeu. Preplezala sta tudi več krajših smeri v različnih plezališčih. Miha je v navezi z Luko Krajncem preplezal tudi smer Good book (5.10d, 5R, Miha enkrat A0).

Andrej Erceg je z različnimi soplezalci opravil lepo število vzponov:

Yosemite, oktober 2008:

- The Rostrum, North Face (5.11c, 250 m) – Marko Lukič (Marko skoraj vse v vodstvu, PP, NP);

- El Cap, Free Blast (5.11b, 350 m) – Luka Krajnc (oba PP, Luka vse v vodstvu);

- El Cap, West Face (5.11c, 700 m) – Marko Šturm (oba PP, Marko NP);

- Sentinel Rock, Chouinard-Herbert (5.11c, 500 m) – Marko Šturm (oba PP, NP).

Indian Creek, november 2008:

Proste ponovitve različnih smeri: Andrej Erceg do 5.11+, Peter Jeromel do 5.11, Marko Šturm do 5.12.

Yosemite 2008

Člana: Miha Bogataj in Tadej Krišelj.

Trajanje: od 19. septembra do 20. oktobra 2008.

Namen odprave je bil spoznati plezanje v granitu ter raziskati kalifornijske stene in plezališča. Cilj odprave je bil preplezati steno El Capitana, po možnosti preko smeri Nos v enem dnevu, mogoče poizkusiti tudi v steni Half Domea. Cilj se zaradi tehničnih problemov (premalo »frendov«) in vremena (mraz na Half Domeu) ni uresničil, kljub temu pa sta bila Miha in Tadej z izkupičkom zadovoljna. Preplezala sta lepo število smeri, temeljito spoznala plezanje v granitu, predvsem pa na veliko uživala.

Preplezane smeri:

21.9.: Toulumne Meadows – Fearview Dome – Regular Route (5.9., 400 m);

21.9.: Toulumne Meadows – Fearview Dome – Lucky Strikes (5.10b, 280 m);

22.9.: Toulumne Meadows – Hammer Dome – (5.9, 35 m);

22.9.: Toulumne Meadows – Hammer Dome – (5.6, 30 m);

23.9.: Toulumne Meadows – Steatly Pleasure Dome – South Crack (5.8 Run out, 200 m);

23.9.: Toulumne Meadows – Murphy Creek– Garthloug (5.9, 25 m);

23.9.: Toulumne Meadows – Murphy Creek – Penguin Cafe (5.11a, 25 m);

25.9.: Yosemite – Middle Catedral Rock – Central Pillar of Frenzy (5.9, 220 m);

26.9.: Yosemite – Higher Cathedral Rock – Northeast Buttress (5.10a, var., 400 m);

29.9.: Yosemite – El Capitan – Nos (7R, sestop);

1.10: Yosemite – El Capitan – Nos (A1, 5.10c, 12R, sestop);

2.10.: Yosemite – Nutcracker (5.9, 200 m);

2.10.: Yosemite – Cookie Clif – (5.10c, 35 m);

2.10.: Yosemite – Cookie Clif – (5.11c, TP);

3.10.: Yosemite – Royal Arches – Serenity Crack + Sons of Yesterday (5.10c, 270 m, NP);

5.10.: Yosemite – Cookie Clif – (5.9 + 5.11c (A1));

6.10.: Yosemite – El Capitan – East Buttress (5.10b, 400 m);

8.10.: Yosemite – El Capitan – West Face (5.11c (A1), 700 m, 19R);

10.10.: Needles – Witch Needle – Airy Interlude (5.10a, 120 m);

10.10.: Needles – Socrerer, west face – The Raven (5.11b, NP, 100 m);

13.10.: Red Rocks – Black Velvet – Prince of Darkness (5.10c, 250 m);

13.10.: Red Rocks – Black Velvet – Gobler (5.10a, 100 m);

14.10.: Red Rocks – Black Velvet – Epinephrine (5.9., 600 m);

15.10.: Red Rocks – plezališče Sunny and Steep, vsak 7 smeri, Tadej 5.12a NP.

JUŽNA AMERIKA

Argentina

Aconcagua 2008

Člani odprave: Marjan Gregorčič (vodja), Vital Vek in Franc Zarnik.

Trajanje: od 14. januarja do 1. februarja 2008.

Cilj : vzpon na vrh po klasičnem pristopu in smučanje z vrha.

Člani so prispeli v bazo Plaza del Mulas 18. januarja. Sledila je kratka aklimatizacija.

Vzpon na vrh so pričeli v vetrovnem in snežnem jutru 24. januarja iz tabora Berlin. Marjan se je obrnil na višini 6300 metrov zaradi starih omrzlin. Vital in Franci sta zaradi pomanjkanja snega pustila smuči na višini 6500 metrov, vrh sta dosegla ob 15.30 uri.

Patagonija in Aconcagua 2008

Člani odprave: Matjaž Dušič, Aleš Kovač, Boris Strmšek, Lovro Vršnik.

Trajanje: od 9. januarja do 27. februarja 2008.

Aleš in Matjaž sta 23. januarja zjutraj krenila iz tabora Nipo Nino na ledeniku Torre ter popoldne pričela s plezanjem. Prespala sta v bivaku, naslednji dan pa sta okoli šeste ure popoldan v lepem vremenu priplezala na vrh Fitz Roya po Francoski smeri (VI+, pribl. 2000 m) v severozahodni steni. Spustila sta se nazaj po smeri, še enkrat bivakirala in se 25. januarja vrnila v tabor.

Boris in Lovro sta 24. januarja ob treh zjutraj krenila iz tabora pod Cerro Torrejem, splezala približno 400 m višje do Rame (V+, 50°) in nato še 11 raztežajev oz. približno 500 m smeri Via Kompressore (VI+, A1–A2). Za bivakiranje sta se spustila raztežaj nižje in prespala na majhni polici. Zjutraj se je vreme poslabšalo, zato sta se odločila za sestop.

Boris se je potem pridružil še sedmim članom (Emilu Tratniku, Romanci Sedlak, Jožetu in Vandi Terčič, Iztoku Erženu, Marjanu Videnšku in Danilu Salemoviču) pri odpravi na Aconcaguo, katere vrh sta 16. februarja dosegla Emil Tratnik in Boris Strmšek.

Peru

Peru 2008 - Mojstrana

Člani odprave: Gregor Berce, Gregor Kofler, Rajko Lotrič, Boris Madon, Anita Perger, Maja Robič, Jure Vajs.

Trajanje: od 25. junija do 26. julija 2008.

Odprava je bila organizirana ob 60-letnici AO Mojstrana in 80-letnici PD Mojstrana.

Opravljeni vzponi:

– pristop na Urus (5495 m);

– zahodna stena Tocllaraju (6034 m), D+, 450 m;

– pristop na Ishinco (5530 m);

Neuspeli poizkusi:

– vzpon na Artesonraju;

– vzpon na Caraz 1 (normalna smer) in 2 (jugovzhodna stena).

Peru 2008 - Snežnik

Člani: Gregor Abram, Aleš Benigar, Marko Gorišek, Žiga Gorišek, Albert Ličan, Damjan Prosen in Mijodrag Vujkovič.

Trajanje: od 15. junija do 11. julija 2008.

Gregor Abram in Žiga Gorišek sta prišla na vrh Quitaraja (6036 m) po varianti smeri North Face direkt (650 m, D). Razmere v smeri so bile zaradi obilice novega snega precej slabe.

Dve navezi (Žiga-Marko, Mijodrag-Gregor) sta se v idealnih razmerah povzpeli na Tocllaraju (6032 m) po smeri West face direct (500 m, D+) ter na Ishinco (5530 m).

Druga skupina (Aleš, Albert in Damjan) se je lotila vzpona na Ranrapalco (6162 m) po običajni smeri, vendar se je zaradi ogromne razpoke na višini približno 5900 m obrnila in sestopila čez Ishinco

Peru 2008 - AO Nova Gorica

Člani: Mitja Gleščič (vodja), Jernej Arčon, Milan Čujec, Rado Dominko, Pavel Ferjančič, Vladimir Makarovič, Stojan Mihelj, Mitja Mikuž, Igor Mozetič, Vanja Nastran, Matic Obid, Zlatko Weitzer ter pridružena člana Soškega AO Marko Bokan in Igor Vidrih.

Trajanje: od 13. junija do 13. julija 2008.

Opravljeni vzponi:

- pristop na Urus (5495 m); Stojan Mihelj, Rado Dominko, Igor Mozetič, Igor Vidrih, Marko Bokan;

- pristop na Ishinco (5530 m); vsi člani odprave razen Igorja Vidriha;

- Tocllaraju (6034 m), zahodna stena (450 m, D+); Vladimir Makarovič, Pavel Ferjančič, Matic Obid, Vanja Nastran, Zlatko Weitzer, Mitja Gleščič;

- Chopicalqui (6345 m), vzhodna stena, prvenstvena smer *Burros Eslovenos* (M5, 60–70°, 600 m); Vladimir Makarovič, Pavel Ferjančič, Matic Obid,

Mitja Gleščič;

- Churup (5493 m), zahodna stena (450 m, D+); Jernej Arčon, Mitja Mikuž, Vanja Nastran, Igor Mozetič, Juho (Finska);

- Huascaran sur (6768 m), pristop do ok. 6600 m, Pavel Ferjančič, Rado Dominko, Marko Bokan.

Burros Eslovenos

Cordiliera Real 2008

Člani odprave: Klemen Hočevar, Urban Kunc, Janez Levec, Jerica Penko (AK Vertikala); Igor Karlovšek, Marija Karlovšek (AO Celje-Matica); Simona Cokan, Iki Golob (AK Ravne na Koroškem).

Trajanje: od 26. junija do 26. julija 2008.

Za večino članov je bilo to prvo srečanje z visokimi gorami oziroma Andi. Izkoristili so lepo vreme in opravili naslednje vzpone:

- Chacaltaya (5300 m), aklimatizacijska tura čez najvišje ležeče smučišče na svetu;

- Mururata (5868 m), normalka; Igor in Marija Karlovšek, Janez Levec, Jerica Penko, Simona Cokan, Iki Golob;

- Huayna Potosi (6088 m), normalka; Igor in Marija Karlovšek, Janez Levec, Jerica Penko, Klemen Hočevar, Simona Cokan, Iki Golob;

- Tarija (5060 m), normalka; Igor in Marija Karlovšek, Janez Levec, Jerica Penko, Klemen Hočevar, Urban Kunc, Simona Cokan, Iki Golob;

- Pekeño Alpamayo (5370 m), Southwestridge route: Igor in Marija Karlovšek, Janez Levec, Jerica Penko, Klemen Hočevar, Simona Cokan, Iki Golob;

- Piramida Blanca (5230 m), Westridge route: Igor in Marija Karlovšek;

- Condoriri (Cabeza del condor, 5648 m), Southwestridge route: Janez Levec, Klemen Hočevar, Iki Golob;

- Pico Austria (5100 m), normalka: Urban Kunc, Klemen Hočevar;

- Illimani – Pico Sur, (6439 m), normalka: Igor in Marija Karlovšek, Janez Levec, Klemen Hočevar, Iki Golob;

- Illimani – Pico Central (6362 m), normalka: Klemen Hočevar, Iki Golob.

AZIJA

Himalaja

Broad Peak 2008

Člani odprave: Franc Oderlap (vodja), Rok Maček (zdravnik), Franc Pepevnik - Aco, Hanscho Cristian (A), Klaura Fritz (A), Badia Bonilla (MEX) in Mauricio Lopez (MEX).

Trajanje: od 11. junija do 24. julija 2008.

Cilj odprave: vzpon na vrh po smeri prvopristopnikov; trije višinski tabori.

13. julija so Aco, Franc in Rok uspešno postavili tabor 3 in se naslednjo jutro odpravili proti vrhu 8.047 metrov visokega Broad Peaka. Po 20 urah boja s slabim vremenom in gaženjem do kolen so se na višini 7800 metrov obrnili in sestopili v T3 ter naslednji dan v bazo.

Čo Oju 2008

Člani: Miha Valič (vodja), Tone Perhaj in Tomaž Repar.

Trajanje: september, oktober 2008.

Miha Valič je bil vodja mini slovenske odprave z gorskovodniško vsebino na šesto najvišjo goro sveta Čo Oju (8201 m). Po uspešni aklimatizaciji je trojica pričela z vzponom. Tomaž je obrnil med T1 in T2 zaradi vetra in osebnih razlogov, Miha in Tone pa sta 3. oktobra dosegla vrh. Sestop je bil za Miha usoden.

Makalu II

Člani odprave: Marko Prezelj, Vince Anderson in Steve House.

Trajanje: oktober 2008

Marko Prezelj in Vince Anderson sta med aklimatizacijo preplezala novo smer Anderson-Prezelj (TD, 900 m) na Kanchungtse oz. Makalu II (7678 m) po zahodni, še neosvojeni steni. Z vzponom sta pričela 16. oktobra. Prišla sta do T2 na višini 6700 m. Naslednje jutro sta pričela s plezanjem ob 7. uri. Spremljalo ju je lepo vreme z močnim vetrom in hudim mrazom. Zadnje raztežaje sta plezala v temi in tako tudi sestopila do T2, kjer ju je s čajem in toplo juho pričakal Steve. Skupaj so potem sestopili do baznega tabora.

Zaradi močnega severnega vetra so opustili glavni cilj – prvenstveni vzpon v zahodni steni 8462 metrov visokega Makaluja.

Manaslu 2008 – mednarodna odprava

Člani: Dragan Jačimović (vodja), 12 članov iz Bosne, Črne Gore, Hrvaške, Slovenije (Simona Pogač) in Srbije.

Trajanje: od 27. avgusta do 9. oktobra 2008.

Simona Pogač se je pridružila trinajstčlanski mednarodni odpravi na Manaslu. Slabo vreme (sneženje, nevarnost plazov ...) je oteževalo aklimatizacijo oziroma onemogočalo vzpone nad T1 (5700 m). Veliko število plezalcev iz drugih odprav je obupalo in se vrnilo domov, člani te odprave pa so vztrajali. V krajšem nekajdnevnem obdobju lepega vremena, tik pred predvidenim odhodom iz baze, se jim je nasmehnila sreča. Brez zaključene aklimatizacije so se 4. oktobra povzpeli na vrh Manasluja (8163 m), potrebna pa je bila uporaba dodatnega kisika. Na vrhu je stalo kar 10 članov odprave, med njimi so bili predstavniki skoraj vseh republik bivše Jugoslavije (manjkal je le predstavnik Makedonije).

Nanga Parbat 2008

Člani: Irena Mrak in Mojca Švajger iz SLO; Billy, Dave in Fabrizio iz ZDA.

Trajanje: od 1. avgusta do 12. septembra 2008.

Glavni cilj: Messnerjeva smer v Rupalski steni.

Petčlanska ekipa se je na vrh Nanga Parbata želela povzpeti čez Rupalsko steno po Messnerjevi smeri. Bazo so najprej postavili v t.i. Herrligkofferjevi bazi, vendar so jo čez nekaj dni zaradi težke prehodnosti ledenika proti Taboru 1 prestavili v t.i. Korejsko bazo (3500 m), ki je bližje Messnerjevi smeri. Od baze do vrha jih je ločilo dobrih 4600 m. Tabor 1 so postavili na 4700 m, Tabor 2 pa skoraj dva tedna kasneje na 5750 m. Do T2 so napeli 1200 m vrvi, naprej bi v primeru lepega vremena napredovali zgolj s plezalnimi vrvmi. Vsi poskusi vzpona na vrh so se zaradi slabih vremenskih razmer končali neuspešno. Člani so se osemkrat povzpeli na T1 in petkrat proti oz. do T2, ob tem pa naredili 14.200 metrov vzpona.

Pisang 2008

Člani: Milan Romih (vodja), Vlado Bračko, Marjan Frešer, Branko Justinek, Stane Tršinar, Simon Unuk in Marko Rašić (hrv).

Trajanje: od 16. oktobra do 8. novembra 2008.

Pisang Peak (6091 m) je gora v Nepalu, blizu nepalsko-tibetanske meje, ki se dviga med dvema osemtisočakoma, Anapurno in Manaslujem. Vrh je osvojil Marjan Frešer s šerpo, ostali žal niso bili uspešni.

Tukuče 2008

Člani odprave: Matjaž Šerkezi (vodja), Miha Habjan (tehnični vodja), Luka Ajnik, Matjaž Dušič, Matevž Jerman, Jernej Knop, Igor Kremser, Andrej Pahovnik, Jan Pinter, Davor Rozman, Marsel Šnepf in Karel Završnik.

Spremljevalna ekipa: zvezni oficir Ishwar Poudel, sirdar Padam Tamang, kuhar, pomočnik kuharja, nosač med bazo in Marpho.

Trajanje: od 2. oktobra 2008 do 8. novembra 2008.

Tudi v letu 2008 je KOTG PZS organizirala tabor za mlade alpiniste v Himalaji, ki se ga je udeležilo dvanajst Slovencev. V preteklosti je bil cilj odprave 7075 m visoki Satopan v Garvalski Himalaji na severu Indije, tokrat pa se je KOTG odločila za vrh Tukuče v pogorju Daulagirija v Nepalski Himalaji. Odprava je bila namenjena mladim perspektivnim alpinistom za nabiranje prvih izkušenj v visokih gorah Himalaje.

Časovni potek odprave:

2. 10.: Odhod z Brnika do Moskve.

3. 10.: Moskva–Delhi.

4. 10.: Delhi: težave z birokracijo zaradi nepotrjenih letalskih vozovnic.

5.10.: Delhi: težave z birokracijo zaradi nepotrjenih letalskih vozovnic. Popoldne polet proti Katmanduju. Še isti dan Šerkezi uredi birokracijo na Ministrstvu za turizem in pridobi vsa potrebna dovoljenja.

6. 10.: Priprava opreme za odpravo.

7. 10.: Katmandu–Pokara–Beni, ki je izhodišče za pohod proti baznemu taboru.

8. 10.: Beni–Tatopani (1190 m).

9. 10.: Tatopani–Gasa (2010 m).

10. 10.: Gasa–Marpha (2670 m).

11. 10.: Marpha–Yak Karka (3680 m).

12. 10.: Yak Karka–Baza Hidden Valley (5040 m). Jernej Knop ostane na Yak Karki zaradi težav s prebavo.

13. 10.: V bazo pride tudi Jernej Knop. Kremser, Pahovnik in Dušič se dvignejo za sto metrov.

14. 10.: Habjan, Završnik in Šerkezi se povzpnejo na French Pass (5360 m). Šerkezi nadaljuje na koto 5824 m proti Sita Chuchuri (6611 m). Šnepf gre na nemški T1 (5650 m). Jerman in Rozman gresta na mali Tukuče do višine 5500 m.

15. 10. Habjan, Kremser, Završnik, Knop in Šerkezi se povzpnejo na Dampus Peak. Habjan in Knop se obrneta na vršnem grebenu (5800 m). Ajnik, Dušič, Pahovnik in Pinter gredo na Dampus Peak, kjer na višini 5750 m postavijo šotor in prespijo.

16. 10.: Ajnik, Pahovnik in Pinter gredo na Dampus (6012 m). Dušič sestopi v bazo. Jerman in Rozman se dvigneta do višine 5750 m proti nemškemu T1. Šnepf se povzpne na višino 5700 m proti Dampusu.

17. 10.: Počitek v bazi za vse člane.

18. 10.: Habjan, Dušič, Knop, Završnik, Kremser in Šerkezi postavijo v zelo slabem vremenu dva višinska šotora na višini 6000 m na Tukuče (slovenski T1). Habjan in Završnik se vrneta v bazo, ostali štirje prespijo na T1. Ostali člani počivajo v bazi.

19. 10.: Dušič, Knop, Kremser in Šerkezi se vrnejo v bazo. Šnepf gre do nemškega T1. Rozman in Jerman se povzpneta do slovenskega T1 in tam prespita. Ob 10.30 gredo iz baze Pahovnik, Ajnik in Pinter z namenom, da brez spanja na T1 dosežejo vrh Tukuče. Pinter zaradi mraza ostane v T1, Pahovnik in Ajnik nadaljujeta po grebenu proti vrhu.

20. 10.: Pahovnik in Ajnik nadaljujeta po grebenu vse do opasti na vrhu grebena, ki ju ustavi, ker nimata ustrezne opreme (vrvi in sablje). Sestopita v bazo.

21. 10.: Po spoznanju, da vzpon po grebenu zaradi naklonine, snežnih razmer, vetra in vršne opasti ne bo tako enostaven, kot so pričakovali, se odločijo, da težja mesta opremijo z vrvmi, ki so jih na gori pustile druge odprave. Habjan, Kremser, Završnik, Knop, Dušič in Šerkezi gredo do T1 in s seboj nesejo vrvi in ostalo opremo. Gredo do višine 6360 m in napeljejo

40 metrov vrvi.

22. 10.: Jerman, Rozman, Pinter, Pahovnik in Ajnik gredo na T1. Ostali počivajo v bazi.

23. 10.: Šnepf se povzpne na Dampus. Jerman, Rozman in Pinter zaradi mraza in slabega počutja sestopijo v bazo. Ajnik in Pahovnik ob 15. uri dosežeta glavni vrh Tukuče (6920 m) in sestopita v bazo. Habjan, Završnik, Kremser, Dušič, Knop in Šerkezi gredo na T1.

24. 10.: Habjan, Završnik, Dušič in Šerkezi se lažje zastrupijo s plinom (gorilnik ni dobro izgoreval, ker je bil pokvarjen). Habjan, Dušič, Kremser in Završnik sestopijo v bazo. Šerkezi vseeno nadaljuje z vzponom na vrh in skupaj s Knopom ob 13. uri doseže Zahodni Tukuče (6890 m). Še isti dan se vrneta v bazo.

25. 10. Pinter, Završnik in Knop se povzpnejo na Tapa Peak (6000 m). Rozman in Jerman se povzpneta na Dampus peak. Habjan in Dušič se povzpneta na Dampus Pass (5100 m).

26. 10.: Vsi člani počivajo v bazi.

27. 10.: Vsi člani počivajo v bazi.

28. 10.: Ajnik, Pahovnik in Dušič gredo na French Pass in naprej proti Sita Chuchuri. Gredo z namenom, da bi vstopili v SV steno Sita Chuchure. Prespijo na višini 5400 m. Habjan, Kremser, Završnik, Jerman, Rozman in Šnepf gredo na T1, kjer prespijo.

29. 10.: Ajnik in Dušič gresta pod steno Sita Chuchure, kjer zaradi pršnih plazov ugotovita, da razmere za vzpon niso primerne. Skupaj s Pahovnikom se dvignejo na koto 5824 m, nato pa se vrnejo v bazo. Habjan, Kremser, Završnik, Rozman, Jerman in Šnepf se vzpnejo proti vrhu Tukuče. Zaradi orkanskega vetra se Jerman, Rozman in Šnepf obrnejo na grebenu (6400 m). Habjan, Završnik in Kremser nadaljujejo z vzponom, a se zaradi vetra obrnejo na višini 6620 m. Vseh šest podre T1 in sestopi v bazo.

30. 10.: Pospravljanje baze. Prihod nosačev.

31. 10.: Odhod iz baze proti Marphi.

1. 11.: Marpha.

2. 11.: Treking Marpha–Jomoson.

3. 11.: Polet z letalom iz Jomosoma do Pokre in z avtobusom v Katmandu.

4. 11.–6. 11.: Katmandu.

7. 11.: Odhod proti Delhiju in Moskvi.

8. 11.: Prihod na letališče Jožeta Pučnika in zaključek odprave.

Kirgizija

Kirgizija 2008

Člana: Andrej Magajne in Tine Marenče.

Trajanje: od 23. julija do 26. avgusta 2008.

Kronološki potek dogodkov:

23. 7.: Odhod iz Ljubljane.

26. 7.: Prihod v bazni tabor.

26. 7.–18. 8.: Dejavnosti na ledeniku Južni Engilček.

19. 8. –26. 8.: Vrnitev v Biškek, izlet v Ala Arčo in vrnitev v Slovenijo.

Vzponi:

- 30. 7.–31. 7. 2008: Severni Troglav (5200 m), 1. ponovitev Slovenske smeri (V/4+ R (led), do V (skala), M5 (kombinacija), 1000 m, 18 ur);

- 10. 8. 2008: Han Tengri (7000 m) po Normalni smeri (18 ur iz baze).

Pik Lenin 2008 – Koroška

Člani: Joc Koprivnikar, Damjan Sekuti, Sebastjan Zapušek in Andrej Zorman.

Trajanje: od 18. julija do 8. avgusta 2008.

Na vrh Pik Lenina (Pik Neodvisnosti, 7134 m), najvišjo goro v Kirgistanu, bivši sovjetski republiki, so se povzpeli trije člani koroške alpinistične odprave. 29. julija je to uspelo Damjanu Sekutiju, dan kasneje pa tudi Sebastjanu Zapušku in Jocu Koprivnikarju.

Pik Lenin 2008 – alpinistično-raziskovalna odprava

Člani: Iztok Cukjati (vodja), Marjana Bahar, Irena Baraga, Ana Bergant, Tanja Bjedov, Stojan Burnik, Marko Češarek, Miha Jemec, Snežana Jug, Bojan Kovačec, Matjaž Krstovski, Zoran Mislej (HR), Christine Moltinger (AT), Jaka Ortar, Vlado Paušič (HR), Jernej Per, Gorazd Pozvek, Nejc Pozvek, Nika Radjenovič.

Trajanje: od 30. julija do 21. avgusta 2008.

Člani odprave so avgusta naleteli na precej lepo in nekoliko pretoplo vreme, tudi snežne razmere so bile ugodne. Večini je uspelo preseči dosedanjo osebno najvišjo nadmorsko višino. Nika Radjenovič in Stojan Burnik sta uspešno osvojila vrh (7134 m), trije so se povzpeli nad 7000 metrov (Bojan Kovačec, Jaka Ortar, Marko Češarek), vsi ostali pa so prišli vsaj do Tabora 3 (6130 m). Uspelo jim je tudi nekaj smučarskih spustov po smeri vzpona z višin med 6130 m in 6900 m do T1 ter smučarski spust po severni steni s približno 7015 metrov (Bojan in Jaka).

Na odpravi so se soočali z nekaterimi višinsko pogojenimi težavami (prebavne težave, glavobol, slabost, periodično dihanje, moten spanec, simptomi možganskega edema ipd.) in s pastmi ledeniškega sveta (ledeniške razpoke, plazovi, podori serakov), a so jih preživeli brez hujših posledic.

Med odpravo (tudi pred njo in po njej) so člani sodelovali v raziskavi, katere namen je bil ugotoviti vpliv vadbe in vzdržljivostne pripravljenosti na sposobnosti na visokih nadmorskih višinah.

Kirgizija – Tien Shan 2008

Člani odprave: Aleš Holc (vodja), Lado Kladnik, Tadej Krišelj, Franc Miš, Marko Petek, Andrej Rezar, Vital Vek; pridružena člana: Uroš Cerar in Matej Smerkolj.

Trajanje: od 20. julija do 19. avgusta 2008.

Odprava je bila organizirana ob 115-letnici PD Kamnik in 70-letnici alpinizma v Kamniku. Med 25-dnevnim bivanjem v baznem taboru (4100 m) na ledeniku Južni Engilček so člani raziskali obširno območje sicer neraziskanih dolin in redko obiskanih gora, ki poleg Han Tengrija in Pika Pobedy zaznamujejo ta del Nebeškega gorovja. Del ekipe je raziskal tri doline, ki se odpirajo vzhodno z ledenika Zvezdočka, drugi del ekipe pa se je povzpel do ledenika Domčenko.

V dokaj nestanovitnem vremenu so 27. julija po enajstih urah plezanja Aleš Holc, Tadej Krišelj in Matej Smerkolj v Piku Parašutni (5360 m) preplezali novo, tisoč metrov visoko ledno smer in jo poimenovali *Slovenska rojstnodnevna zabava* (90°/80°–50°, 1020 m, 10 ur in pol). Smer so končali na SZ grebenu, 150 metrov pod vrhom, ter ob močnem sneženju z njega po zahodnem ozebniku dobesedno pobegnili pred plazovi. Smer krasi lepo ledno plezanje s kočljivimi strmimi izstopnimi žlebovi, polnimi nepredelanega snega.

Po opravljeni aklimatizaciji so 8. avgusta isti trije dosegli vrh 7010 metrov visokega Han Tengrija po zahodnem grebenu. Naslednji dan so uspeh odprave z vrhom dopolnili še Marko Petek, Vital Vek in Lado Kladnik.

Poleg omenjenih šestih so k odpravi dragocen delež prispevali še Uroš Cerar, Franc Miš in Andrej Rezar.

Zadnji teden so bili prisiljeni ob sneženju preživeti v bazi, v petih dneh je na višini 6500 metrov zapadlo več kot poldrugi meter snega.

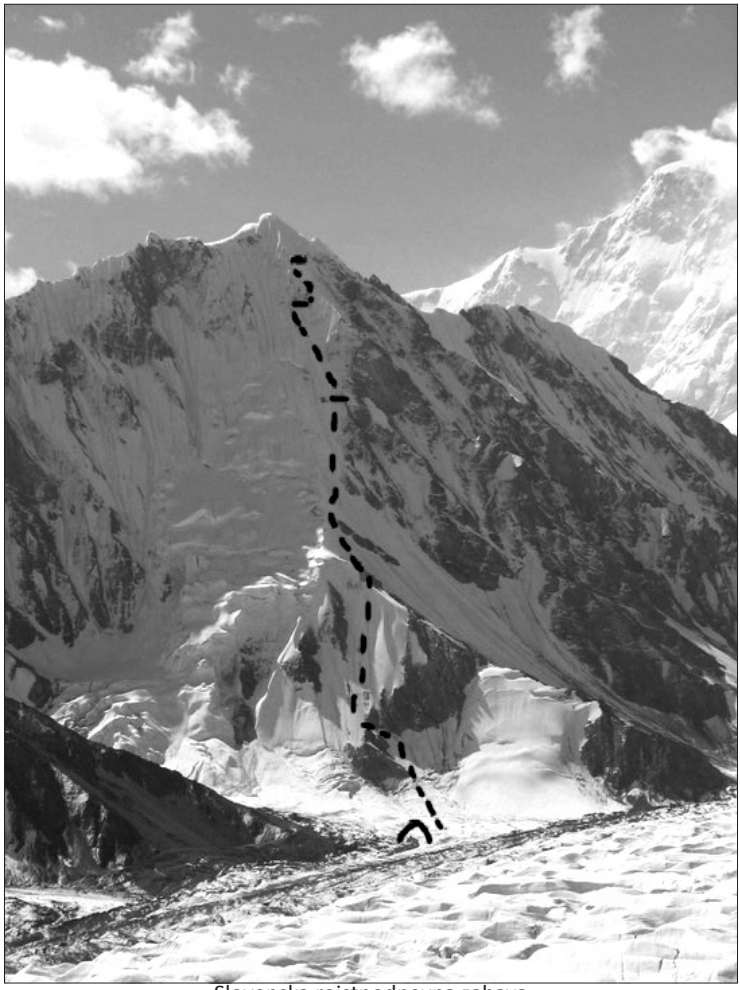

Slovenska rojstnodnevna zabava

Kirgizistan 2008 – Kokšal Too

Člani: Anže Čokl, Arne Jeglič, Tadej Oražem, Jaka Ortar, Janez Rutar, Jani Skrinjar, Bor Šumrada in Boštjan Virc.

Trajanje: od 27. junija do 20. julija 2008.

Osem članov ŠD Freeapproved se je odpravilo raziskovat slabo poznano območje na meji med Kirgizistanom in Kitajsko. Opravili so večje število prvenstvenih vzponov in smučarskih spustov. Najpomembnejša sta vzpon FAT Couloir Direct (VI/4, M, 650 m) na še neosvojen vrh Pik Zastava in smučarski spust s predvrha Pik Nezvestny po smeri Skriti led (VI, 400 m). Fantje so na odpravi posneli tudi dokumentarni film Špaltna Ekspres.

Opravljeni alpinistični vzponi:

- Pik Anin, severna stena (4805 m): Krvavi avrikelj (V/5, 350 m) – Arne, Anže,Tadej;

- Pik Anin, severna stena (4805 m): Vodena smer (IV/4, 300 m) – Jaka, Bor, Jani, Janez;

- Pik Zastava, severna stena (5070 m): FAT Couloir Direct (VI/4, M, 650 m) – Arne, Anže;

- Vrh (5230 m), severozahodni greben (samo stena do grebena 5017 m): Zgrešena (60°/50°, 350 m) – Jaka, Jani, Janez;

- Pik Plaža, zahodna stena in severni greben (4905 m): Brez imena smeri (80°/40°-60°, 350 m) – Bor, Janez;

- Pik Biely (Grand Poobah), južni greben (5697 m): poskus vzpona – J greben (V/3, skupaj 300 m vzpona) – Arne, Jaka;

- Pik Neizvestny (5230 m), severovzhodni greben na predvrh (5130 m): SV greben (55°/45°, 400 m) – Jaka, Jani.

Opravljeni smučarski spusti:

- Pik Anin (4805 m): Špaltna direkt (IV, 250 m) – Jaka, Jani, Janez;

- Kota 5017: Najdena (V, 350 m) – Jaka, Jani;

- Pik Neizvestny (5230 m) – predvrh (5130 m): Skriti led (VI, 400 m) – Jaka, Jani;

- Pik Marjin (4578 m): Prvenstveni ledeniški smučarski spust – Boštjan, Jaka, Janez.

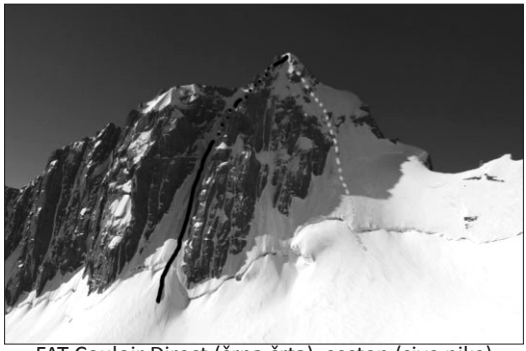
FAT Couloir Direct (črna črta); sestop (sive pike)

Vodena smer (leva) in Krvavi Avrikelj (desna)

Oman

Oman - Jabal Misht

Člani: Pavle Kozjek, Dejan Miškovič, Matej Knavs in Andreja Ravnik.

Trajanje: od 17. januarja do 31. januarja 2008.

Štiričlanska ekipa se je v drugi polovici januarja odpravila plezat na Arabski polotok. Glavni cilj je bila več kot pet kilometrov široka stena Jabal Mishta, ki ponuja pretežno odlično apnenčasto skalo in precej možnosti za nove smeri.

Pavle Kozjek in Dejan Miškovič sta 20. januarja po dobrih devetih urah plezanja v JV steni dodala smer Yel-la sadike (Pohiti, prijatelj), VII-/VI, 1000 m. Prvih sto metrov stene (do V) sta preplezala nenavezana, vseskozi proti desni v vpadnici velikih streh v osrednjem delu stene. Po treh navpičnih raztežajih (okrog VI) sta dosegla streho, kjer se je prvotno načrtovana leva varianta izkazala za zamudno in vprašljivo. Tudi kvaliteta skale je bila tam slabša. Z raztežajem prečnice v desno pod strehami (VI-) sta znova dosegla odlično skalo in prehode, ki so vodili rahlo nazaj proti levi navzgor. Lepo plezanje po kompaktnih počeh in ploščah (VII-, nato VI, V) ju je pripeljalo na polico 250 metrov pod robom stene, kjer sta se razvezala in po logičnih prehodih (do IV+, deloma verjetno po smeri Empty Quarter) v prvem mraku dosegla rob stene.

Pavle je po šestih dneh zapustil druščino in se vrnil v Slovenijo, ostali trije pa so nadaljevali s plezanjem in bili pri tem zelo uspešni. Dejan in Matej sta po šestnajstih urah plezanja zarisala še eno prvenstveno smer, tokrat v J steni Jabal Mishta – Kabir Hayar, V/VIII; V-VI, 1000 m.

Opravila sta tudi dve prvi ponovitvi, in sicer Italijanske smeri (II/VII, V; 275 m) v JV steni Al Hamra Towers ter smeri Mantis (III/VI; 200 m) v SZ steni Wadi Mehr.

Jabal Misht, JV stena

YEL-LA SADIKE

20. 1. 2008, Pavle Kozjek in Dejan Miškovič

VII-/VI, 1000 m, 9 ur

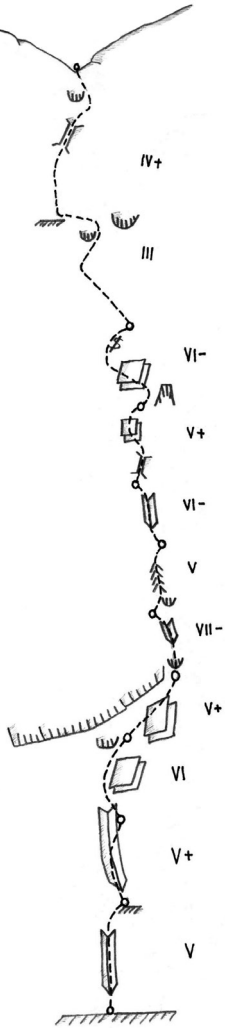

Jabal Misht, J stena

KABIR HAYAR

januar 2008, Dejan Miškovič in Matej Knavs

V/VIII-, 1000 m, 16 ur

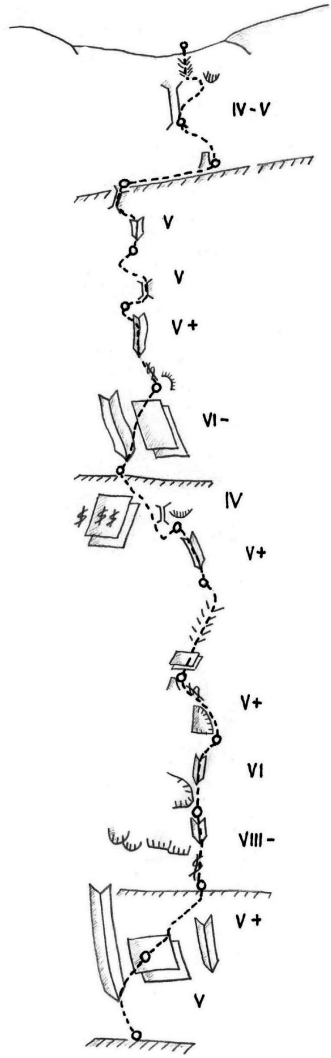

Pakistan

Charakusa - K7

Člani: Rok Blagus, Aleš Česen, Nejc Česen, Miha Hrastelj, Luka Lindič in Rok Šisernik.

Trajanje: od 27. julija do 4. septembra 2008.

Odprave v pakistanski Karakorum se je udeležila pisana druščina z vseh koncev Slovenije. S Koroške Miha Hrastelj in Rok Šisernik, iz Celja najmlajši član odprave Luka Lindič, iz Ljubljane Rok Blagus, z Gorenjske pa Nejc in Aleš Česen.

Med bivanjem v dolini Charakusa so opravili naslednje vzpone:

- Nasser Brakk (5200 m): Britanska smer (200 m, 6a+) – vsi člani odprave;

- Sulu Peak (6050 m): JZ ozebnik (1000 m, 60 st.) - Rok Blagus, Aleš Česen in Luka Lindič;

- Stolpi v K7 (~5500 m): prvenstvena smer Luna (VII+/V, A2, ~1100 m; dolžina 1400 m) – Nejc Česen, Miha Hrastelj, Rok Šisernik;

- K7 W (6858 m), 1. ponovitev smeri Anderson-House-Prezelj (ED, 6c, M6 90°, ~2200 m) – Rok Blagus, Aleš Česen, Luka Lindič;

Njihovo bivanje pod granitnimi velikani se je nepričakovano predčasno zaključilo. Po komaj dveh dneh počitka in regeneracije po uspešno izvedenih vzponih so izvedeli tragično vest o nesreči Pavleta Kozjeka in Dejana Miškoviča na Mustagh Towerju. Trije alpinisti iz skupine so s helikopterji pakistanske vojske odleteli v njihov bazni tabor, da bi po svojih močeh pomagali pri nastali situaciji. A to je že neka čisto drugo zgodba ...

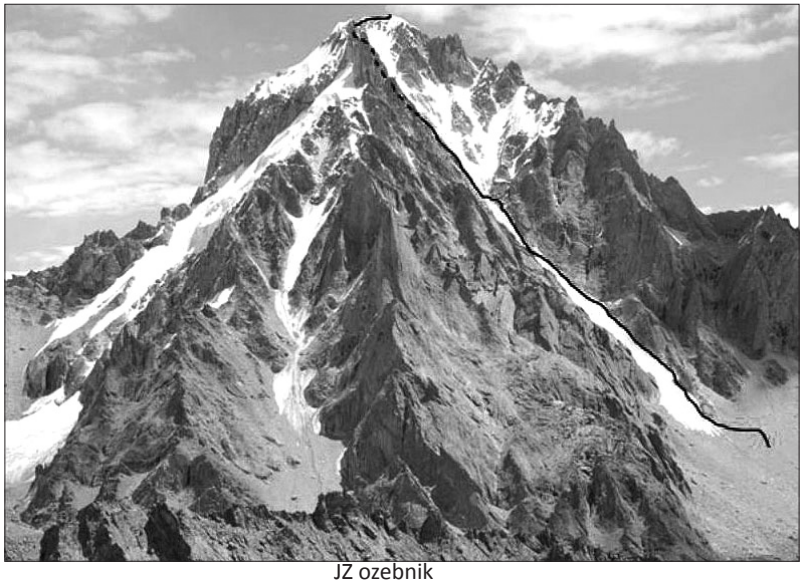

JZ ozebnik

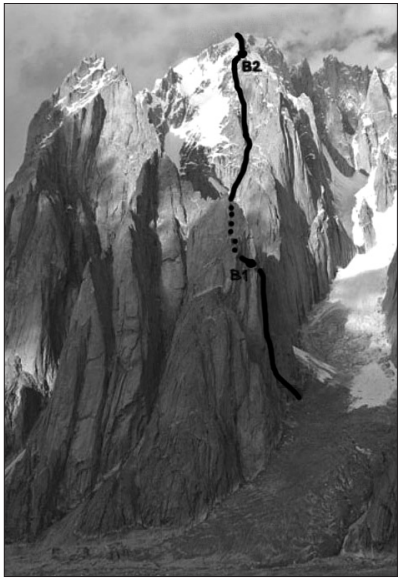

Anderson-House-Prezelj

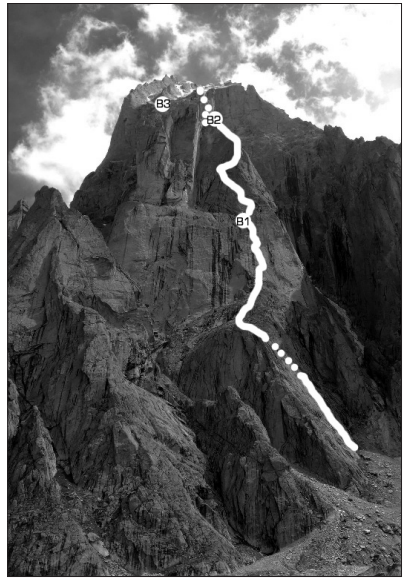

Luna

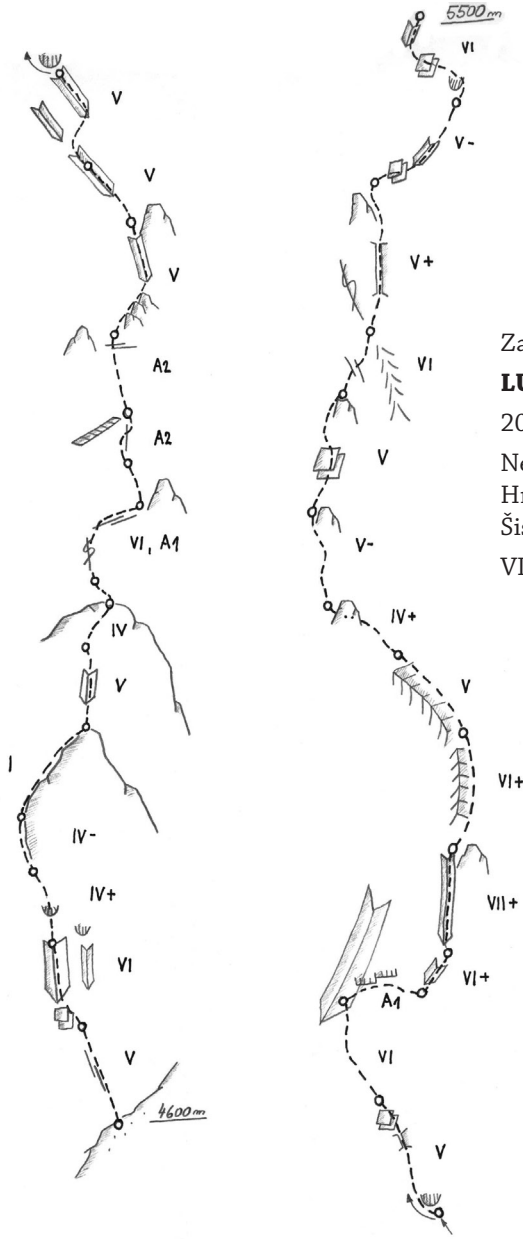

Zahodni K7, J stena

LUNA

20. - 23. 8. 2008

Nejc Česen, Miha Hrastelj in Rok Šisernik

VII+, A2, 1400 m

Mustagh Tower 2008

Člani odprave: Pavle Kozjek (vodja), Gregor Kresal in Dejan Miškovič.

Trajanje: od 27. julija do 4. septembra 2008.

Cilj odprave: prvenstvena smer na Mustagh Tower po 2200 metrov visoki severni steni in prvi »ekološki vzpon« na vrh v hitrem alpskem slogu.

27. julija je na pot kot prvi odšel Dejan, in sicer skupaj s člani odprave na K7, s katerimi je opravil tudi aklimatizacijski vzpon do baznega tabora pod K7. Pavle in Gregor sta na pot odrinila teden pozneje, vsi trije so se 7. avgusta dobili v Skarduju. Sledila je slikovita vožnja do vasi Askole, nato pa štiridnevni treking prek ledenika Baltoro do baznega tabora (4600 m) neposredno pod Mustagh Towerjem.

Zaradi konstantnih težav z zdravjem se je Gregor odločil za povratek domov; 19. avgusta ga je v dolino odpeljal helikopter. Dejan in Pavle sta nadaljevala z aklimatizacijo in prespala na pobočju nasproti SV stene Mustagh Towerja, na višini nekaj čez 6000 metrov.

V steno sta vstopila 24. avgusta ob pol treh zjutraj. Po sedemnajstih urah napornega plezanja sta prišla do roba stene, kjer sta si izkopala snežno luknjo ter v njej počakala na jutro. Zjutraj sta se odločila, da ne gresta na vrh, temveč začneta s sestopom po Francoski smeri na drugi strani gore. Med sestopom se je Pavle smrtno ponesrečil, Dejan pa je brez pijače in potrebne opreme za sestop ostal ujet na gori. Kljub vsemu mu je uspelo sestopiti do roba ledenega slapu. kjer je počakal na reševalce. Po štirih dneh ga je iz stene na varno prepeljal helikopter.

Izgubljena magija

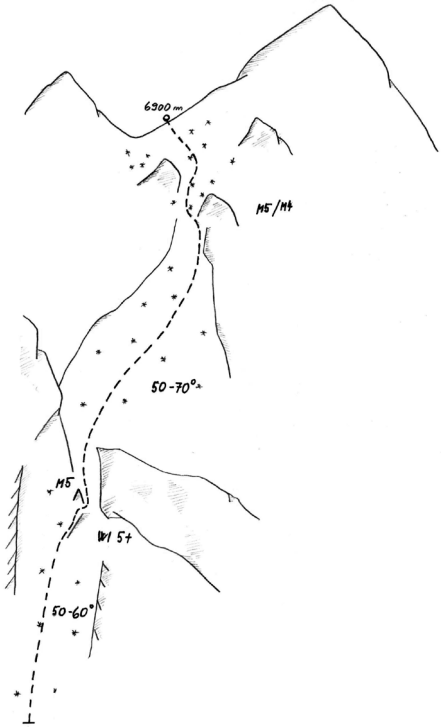

Mustagh Tower, SV stena

IZGUBLJENA MAGIJA

24. 8. 2008, Pavle Kozjek in Dejan Miškovič

VI/M5, WI 5+; 50°-70°, 1900 m

IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTOV 2008

Izbor najuspešnejših alpinistov 2008

Najuspešnejše alpiniste izbiramo že kar nekaj let, z izjemo lanskega, ki je izpadel po spletu okoliščin in težav čisto tehnične narave. Vsem, ki bi lahko lani kandidirali za ta naslov, se zato iskreno opravičujem.

Namen izbiranja najuspešnejših je jasen: širši javnosti predstaviti dosežke alpinistov v zgoščeni obliki. Obenem pa je to priložnost, da se vzponi, opravljeni med letom, ki so deležni različne medijske pozornosti, ovrednotijo z istega zornega kota in se vsaj približno postavijo drug ob drugega. Ocenjevanje alpinističnih vzponov in medsebojno primerjanje je silno nehvaležen posel, kar je jasno vsakomur, ki je to poskusil, tudi če je medsebojno primerjal in vrednotil zgolj svoje lastne vzpone. Da to nalogo opraviš objektivno in kar se da nepristransko, pa je prava umetnost.

Najuspešnejši alpinisti 2008 (z leve proti desni: Luka Lindič, Tina Di Batista in Andrej Grmovšek

foto: Matjaž Šerkezi

Podobno kot zadnjega se je tudi tega izbora lotila skupina alpinistov, ki jih je imenovala Komisija za alpinizem. V to skupino smo poskušali zajeti starost in modrost, bogate izkušnje, poznavanje domačega in svetovnega alpinizma, skratka imena slovenskega alpinizma, ki nekaj pomenijo, in pa tudi take, ki nekaj vedo o lokalnih scenah, kamor včasih pricurljajo pomembne podrobnosti o opravljenih vzponih. Naš izbor nikakor ni absolutna resnica in upam, da se tega vsi zavedamo. Izbor je samo najboljši približek, za katerega smo se potrudili po najboljših močeh.

Skupino smo sestavljali: Anton Škarja, Tomo Česen, Marko Lukić, Urban Golob, Peter Mežnar, Jernej Bevk in Andrej Štremfelj.

Pri izboru najuspešnejše alpinistke nismo imeli težav, saj je bila kandidatka žal samo ena. Tudi med perspektivnimi smo si bili enotni. Večja gneča je bila pri alpinistih. Številni dobri vzponi brez kakega zares izjemnega so napovedovali tesnejši izid, kot se je pokazalo kasneje, saj je najboljši po našem izboru dobil kar pet glasov od sedmih.

Letos smo se prvič odločili, da poleg najuspešnejšim podelimo priznanja še tistim posameznikom, ki so po našem mnenju s posameznimi vrhunskimi vzponi pomembno zaznamovali preteklo leto.

Za konec želim vsem nagrajencem in nominirancem, da bi v letošnjem letu presegli lanske dosežke in se vedno varno vrnili v dolino.

Načelnik KA

Andrej Štremfelj

Najuspešnejši alpinist: **Andrej Grmovšek**

Datum rojstva: 15. 7. 1973

Alpinist od leta 1995

Andreja odlikujeta odlična psihična in fizična pripravljenost. V preteklosti se je specializiral za proste ponovitve težkih smeri v stenah Dolomitov in Alp. V zadnjih letih je odličnemu športnoplezalnemu nivoju dodal še vrhunski nivo v kombiniranem plezanju. Vse skupaj je združil v letošnji sezoni, ko je najprej prosto ponovil Drujev Severni ozebnik. Nadaljeval je poleti, ko je s stalnim soplezalcem preplezal nekaj odličnih prostih vzponov v Dolomitih. Vrhunec pa je dosegel s prostima ponovitvama dveh težkih smeri na Grenlandiji v enem zamahu.

Seznam Andrejevih najboljših vzponov v letu 2008:

- Alpe: Dru: Direktni severni ozebnik (VI, 6+, M8, 700 m), 2.PP, NP,

- Grenlandija: Ulamertorsuaq, War and Poetry (-IX, 1000 m),

- Grenlandija: Nalumasortoq, Left Pillar (IX, 700 m), oboje prvi prosti vzpon smeri v enem zamahu in vse v vodstvu,

- Grenlandija: Tinninertuup III, Nalunaq (VII/VII+, 900 m), PRV,

- Grenlandija: Tinninertuup II, Leteči Viking (VIII, 850 m), PRV,

- Tofana di Roses: Paolo VI (VIII+/IX-, K, 500 m), NP

- Cima Scottoni: Via Dibone (VIII+/IX-, K, 500 m).

Ostali nominiranci: Rok Blagus, Aleš Česen, Tomaž Jakofčič, Marko Prezelj, Dejan Miškovič, Matej Kladnik.

Najuspešnejša alpinistka: **Tina Di Batista**

Datum rojstva: 22. 1. 1975

Alpinistka od leta 1997

Tina Di Batista že vrsto let sodi med najboljše slovenske alpinistke in je gonilna sila ženskega alpinizma pri nas. Tina je tudi v svetovnem merilu prepoznavno ime. Ta sloves si je z letošnjimi vzponi nad Chamonixem še utrdila, saj je kot enakovredna partnerka v navezi opravila vrsto prvih ponovitev, prvih prostih ponovitev ter nekaj izjemno težkih vzponov. S prosto preplezanim Severnim ozebnikom v Druju in drugimi težkimi vzponi prekaša marsikaterega alpinista. Drugi vrhunec pa predstavlja prva ponovitev smeri Season of the Sun na Aljaski. Skupaj z drugimi vzponi je tako ponovno dokazala, da ji v alpskih vzponih ni para daleč naokoli.

Seznam Tininih najboljših vzponov v letu 2008:

- Aljaska: Mt. Bradley, Season of the Sun (VI, 5+, M6+, 1.500 m), 1.P. (100 m prv. M6+),

- Aljaska: Moose's Tooth, Ham and Eggs (V, 4+, M5, 900 m),

- Aljaska: London Tower, Freezy Nuts (TD+, 900 m), 1.P.,

- Alpe: Mt. Blanc du Tacul, Scotch on the Rocks (IV, 7, 450 m),

- Alpe: Aig. Rocheuse, Late to say I`m sorry (V, 6, M7, 1000 m), 1. PP,

- Alpe: Gr. Jorasses, Reve emphere d`Alpiniste (V, 5+, M5+, 800 m), 1. ZP, 1.PP, 2.P,

- Alpe: Dru, Direktni severni ozebnik (VI, 6+, M8, 700 m), 3.PP, NP.

Najperspektivnejši alpinist: **Luka Lindič**

Datum rojstva: 16. 5. 1988

Alpinist od leta 2007

Luka Lindič pleza vsega skupaj pet let. Še lani je potrpežljivo zbiral kilometre v gorah in klasičnih smereh Kamniško-Savinjskih in Julijskih Alp, letos pa so vsa ta leta treningov in plezanja prišla do izraza. Je alpinist, pri katerem se zdi, da stvari tečejo kar nekako same od sebe, nevsiljivo in brez velikega trušča. Že pozimi je z odličnimi prostimi ponovitvami nakazal, da je letos njegovo leto. Nadaljeval je z odličnimi prostimi ponovitvami pri nas in v Dolomitih, vrhunec pa je dosegel z odpravo v Charakuso na zahodni vrh K7, kjer je s soplezalci opravil prvo ponovitev smeri Anderson-House-Prezelj. Po vrnitvi z odprave je bil kmalu spet v gorah. Ob odličnem temelju športnega in kombiniranega plezanja ima v domačem odseku tudi dostojnega tekmeca. Prav Luka je bil eden od tvorcev zdravega rivalstva med mladimi alpinisti, ko so letos poleti za šalo ponavljali vedno težje smeri. Za njegova leta izjemno zrel odnos do alpinizma je zagotovilo, da bomo o njem še slišali.

Seznam Lukovih najboljših vzponov v letu 2008:

- Charakusa: Nayser Brakk, Britanska smer (6a, 200 m),

- Charakusa: zahodni vrh K7, Anderson-House-Prezelj (ED, 6c, M6, 90°, 2.200 m), 1.P,

- Dolomiti: Z. Cina, Švicarska smer (7b, 550 m),

- Triglav, Bergantova smer (7b+, 350 m),

- Dolomiti: Z. Cina, Raz kortinskih veveric (VIII, 550 m),

- Skuta, Sončina direktna (VIII+/-IX, VI),

- Rakova Špica, Švicarska smer (IV, M7-), ZP.

Ostali nominiranci: Luka Kranjc, Urban Novak, Ambrož Bajde.

V SPOMIN

Pavle Kozjek

(15. 1. 1959 - 25. 8. 2008)

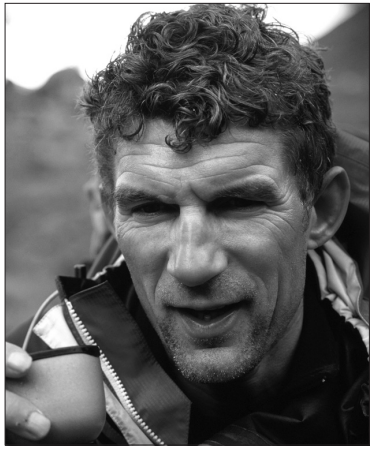

Ko sem kot osnovnošolec prvič prišel plezat na rimski zid, je bilo tam prislonjeno rumeno dirkalno kolo. Nedaleč od njega je po majhnih oprimkih (velike, ki so bili rešilni za nas začetnike, je kar izpuščal) plezal skodran plezalec. Brez dvoma je bil nekaj posebnega. Od daleč sem strmel vanj, ko je za šalo preplezal najtežje dele dolge prečnice, se nato usedel na kolo in odhitel kdo ve kam. Pavleta sem v tistem času velikokrat srečal tam, videl pa sem ga tudi na alpinističnem odseku, kjer sem se vpisal v alpinistično šolo. Čeprav ni bil nikoli glasen, je že samo s svojo prisotnostjo napolnil sobo, kjer so se zbirali alpinisti. Vedel sem, kaj vse je do tedaj že preplezal, in čeprav pomena njegovih takratnih vzponov kot zelen tečajnik še nisem popolnoma razumel, sem si ga komaj upal pozdraviti. Niti v sanjah nisem pomislil, da bi se skupaj z njim kdaj navezal celo na vrv.

Pred nekaj leti pa se je zgodilo tudi to. Od takrat sva kar nekajkrat plezala skupaj tako v hribih kot v plezališčih. Skupaj sva bila celo na dveh odpravah. Nekoč je v nekem intervjuju dejal, da največ in najraje pleza s tistimi alpinisti, ki podobno čutijo in razumejo gore. Na tihem sem bil kar malo počaščen, da sem očitno prav zaradi tega med njegovimi soplezalci tudi sam, in od njega sem se lahko tudi marsičesa naučil.

Nekoč sem srečal Grega Childa, odličnega alpinista in prekaljenega odpravarskega mačka. Ko smo se pogovarjali o soplezalcih, je rekel: »Na koncu se ne spominjaš ljudi po tem, kaj vse so preplezali, ampak po tem, kako si užival v njihovi družbi.« To velja tudi za Pavleta, a s pripombo, da ob njegovem imenu vedno lebdi njegova neverjetno bogata bera vzponov od Himalaje in Andov do domačih krušljivih sten. Everest brez dodatnega kisika, dva osemtisočaka v petih dneh, zimski bivak na Daulagiriju na višini 8000 metrov brez vsakršne opreme, vzpon na osemtisočak Čo Oju preko nove smeri v pičlih petnajstih urah in številni prvenstveni vzponi v perujskih Andih vzbujajo občudovanje slehernega gornika, mnogim »posvečenim« alpinistom pa zbujajo spoštovanje njegovi solo vzponi v naših gorah, polnih ne najbolj zanesljivih oprimkov. Sestop po Čihulovi smeri v odmaknjeni in divji steni Široke peči in podobna dejanja povedo razgledanemu alpinistu o Pavletovih psihofizičnih sposobnostih praktično vse.

S svojo plezalno kariero bi bil Pavle brez dvoma lahko uspešen profesionalni alpinist, a je nekoč rekel, da ga to sploh ne zanima. Samo za plezanje da je živel v študentskih časih, zdaj pa ga veseli služba, najpomembnejša pa mu je tako ali tako družina. V svoj natrpani urnik šefa oddelka na Statističnem uradu je uspel stlačiti še tekaški trening, da mu je nekajkrat uspelo preteči maraton pod tremi urami, za plezanje pa so ostali v glavnem vikendi ali pa kakšen dan dopusta med tednom.

Čeprav bolj tih kot ne, je bil Pavle svetovno znan alpinist. A cenjen ni bil samo zaradi svojih vizionarskih alpinističnih dejanj, temveč tudi zaradi svojega humanitarnega prepričanja. Pomoč drugim je bila zanj samoumevno na prvem mestu. Prav Pavle je pred dvema letoma v javnost spravil posnetke streljanja kitajskih vojakov na mlade nune, ki so hotele prečkati prelaz Nangpa La med Tibetom in Nepalom. Zaradi tega je imel Pavle doma v Sloveniji tudi nekaj težav, precej večje neprijetnosti pa je zaradi Pavletovih posnetkov imel predsednik Kitajske, ki se je moral za to dejanje svoje vojske javno opravičiti. Pavle je vedel, da so mu zaradi tega vrata k tibetanskim goram verjetno za vedno zaprta. »Ampak z veseljem bi še enkrat naredil isto, dobrih hribov je po svetu tako ali tako še cel kup,« je rekel o tem.

S Pavletom sva za letošnjo sezono imela še kar nekaj načrtov. Plezanje v Dolomitih nama je prekrižalo slabo vreme, prvenstveno smer v Prisanku pozabljeni klini v dolini, ponovila pa sva njegovo prvo prvenstveno smer iz leta 1980 v Koglu. Na skupnih turah bi spet lahko slišal njegove zgodbe iz rodnega Mačkovega grabna pri Polhovem gradcu, o lovljenju rib v

tamkajšnjem potoku, o nekdanjih plezalskih žurih na njihovem seniku ... Imela sva tudi nekaj podobnih plezalskih zamisli za prihodnja leta. Teh zdaj na žalost ne bova mogla uresničiti. Morda se bova na isto vrv navezala spet enkrat drugič, nekje drugje.

Urban Golob

Miha Valič

(4. 11. 1978 - 4. 10. 2008)

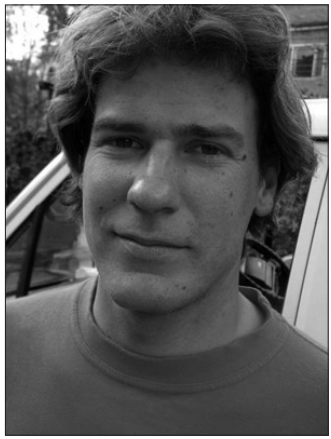

Prvič sva se malo bolje spoznala, ko sva v Trenti uganjala taborniške norčije. Takrat si ravno kolesaril po Sloveniji in na poti obiskoval tabore svojih taborniških kolegov. Za en dan si se ustavil tudi v našem taboru. Na »štangi« si me peljal nekaj kilometrov do sosednjega tabora, kjer sva, seveda, v skladu z nagajivo taborniško tradicijo ukradla zastavo in se nato pogajala za odkupnino. Na poti nazaj si mi pripovedoval, da si se pričel ukvarjati s alpinizmom. Kmalu ti je to postala najpomembnejša dejavnost, a taborništva nisi nikdar opustil, saj si bil še dolga leta zelo aktiven član Rodu Sivega volka.

Ko sem se čez nekaj let pridružil istemu alpinističnemu odseku kot ti, si že presegel meje amaterskega alpinizma. V manj kot dveh letih zelo aktivnega plezanja si opravil vse predpisane pogoje in postal alpinist, takoj po končani gimnaziji in opravljeni maturi pa si se že udeležil prve odprave v Bolivijo. Kasneje so se odprave vrstile vse pogosteje.

V tistem obdobju se nas je na alpinističnem odseku zbralo veliko pripadnikov iste generacije in postajali smo vse bolj povezani. Skupaj smo preživeli veliko plezalnih dni in marsikateri večer smo ob pivu reševali svet in iskali odgovore na aktualna alpinistična vprašanja. Verjetno bodo med nami še dolgo krožile smešne zgodbe in hudomušne izjave, ki so nastale ob našem druženju in mnogih burnih debatah.

Zame si bil velik in najbolj univerzalen alpinist, kar sem jih poznal, izžareval si surovo moč in zanesljivost, ki jo premore redko kdo. Za teboj sem vedno težko izruval klin. Bil si zaupanja vreden soplezalec, ki je deloval kot dobro namazan stroj. Vse si počel z veliko predanostjo in v vsem, česar si se lotil, si bil v ospredju. Hkrati pa si bil zabaven in dobrosrčen prijatelj.

Tvoja psička Uka je bila tvoj zaščitni znak in zvesta spremljevalka v dneh, kadar nisi bil v stenah. Nikoli ne bom pozabil večera, ko si mi demonstriral, kako ti prinese pivo iz hladilnika. Nato pa si, kot da to še ni bil dovolj velik izziv zanjo, zahteval od nje, da ti prinese pivo druge znamke. Tudi to ji je uspelo čez nekaj trenutkov. To je bila le ena od neštetih prigod, s katerimi si prikazoval navdušujočo sposobnost svoje psičke in svoj občutek za vzgojo. Neskončno rad si jo imel, in ona tebe.

Bil si zares velika karizmatična oseba z unikatnim grobim šarmom in občutkom za individualno razumevanje človeka, s katerim si govoril. Imel si trdna in strastna stališča, ki pa jih nikoli nisi preveč vsiljeval drugim. Bil si zanesljiv in povsem dostopen človek, ki se ni bal priznati svojih šibkejših plati in napak.

Ko sva stopila na Les Droites, zadnji štiritisočak tvojega projekta, si z rahlo tresočim glasom rekel: "Veš, stari, zdejle mi gre pa kr mal' na jok". Na vrhu sem te gledal, bil si povsem miren in še nekaj časa si zamišljeno tiho opazoval razgled okoli sebe. Po več kot treh mesecih velikih naporov si z veliko vztrajnosti končal zastavljeni projekt osvajanja vseh evropskih štiritisočakov v eni zimi, ki na podoben način verjetno še dolgo ne bo ponovljen. Začuden sem te čez nekaj časa vprašal, če se ne boš nič huronsko zadrl, kot si se ponavadi, kadar si kaj težkega preplezal. Še nekaj minut si bil tiho, nato pa se je tvoj močni glas razlegel po vrhovih okoli Chamonixa.

Če je tvoje življenje že moralo biti tako kratko, Miha, me tolaži, da si ga živel zares polno, in to v slogu, kot da je to povsem običajno. Za seboj si pustil velik pečat in ogromno praznino, bil si del nas, ki ga nikoli več ne bo. Tebi enakega ni in ga nikoli ne bo. Hvala, ker si bil del naše mladosti. Vsak dan, v vsaki smeri ter na vsakem vrhu si in vedno boš z menoj.

Blaž Grapar,

Alpinistični odsek Rašica

SLOVENIAN MOUNTAINEERING AND CLIMBING

2008

THE HIMALAYAS

Tukuche

In 2008, SAA organized a camp for young alpinists in Himalayas. The camp led by Miha Habjan and Matjaž Šerkezi, hosted 10 perspective young climbers visiting Himalayas for the first time. Their goal was to climb Tukuche peak in Daulaghiri range, Nepal. Tukuche main peak (6920m) was reached by Ajnik and Pahovnik and the West peak (6890 m) by Šerkezi and Knop. Other attempts were repelled by strong winds.

Mustagh tower

A small expedition set off to climb a new line in the north face of Mustagh Tower, alpine style. Grega Kresal returned home for medical reasons while Pavle Kozjek and Dejan Miškovič committed to the climb. A new route was finished when they got to a summit ridge after 17 hrs of climbing. The two climbers bivied on the ridge and started descending the following day. Kozjek died on descent leaving Miskovič stuck on the face without drink and essential bivi gear. A successful rescue attempt by a helicopter brought him to safety 4 days later.

Charakusa - K7

Two respectful climbs were done by young teams: Rok Blagus, Aleš Česen and Luka Lindič did the second ascent of Anderson-House-Prezelj (ED, 6c, M6 90°, ~2200 m) in western peak of K7. Rok Šisernik, Miha Hrastelj and Nejc Česen made the first ascent on K7 towers, Luna (VII+/V, A2, ~1100 m).

Makalu

Marko Prezelj and Vince Anderson climbed a new route Anderson-Prezelj (TD, 900m) to Kanchungtse (7678m) in the course of acclimatization. Stormy winds prevented them from finishing their main project – Makalu

west face, 8462m.

Cho Oyu

A mini Slovenian expedition led by Miha Valič reached the summit of Cho Oyu (8201m) on October 3rd. Unfortunately, Valič died descending.

Nanga Parbat

Irena Mrak and Mojca Švajger participated in a 5-member international expedition to Nanga Parbat Rupal face. Their ambition to climb the Messner route was cut short by unfortunate weather.

KIRGIZISTAN

Kokshal too

Eight members of the Freeaprooved sport club ventured to little known border area between Kirgizistan and China. They climbed and skied from several summits. The main achievement was a new route to Pik Zastava, FAT Couloir Direct (VI/4, M, 650 m) and skiing from Pik Nezvestny fore summit: Skriti led-Hidden ice (VI, 400 m, first descent).

They also shot a documentary film, called »The Crevasse Express«.

OMAN

Hayar Mountains - Jabal Misht

Two new routes were added to the Jabal Misht range: the Yel-la sadike (IV/VII-, V-VI, 1000 m, 10 hrs); FA by Pavle Kozjek and Dejan Miškovič, and Kabir hayar (V/VIII-, V-VI, 1000 m, 16 hrs), FA by Dejan Miškovič and Matej Knavs.

ALASKA

Tomaž Jakofčič and Tina Di Batista climbed the Season of the Sun to Mt. Bradley (VI, 5+, M6+, 1500 m, 16 hrs). Poor conditions forced them to bypass the upper 100 m of the original route by mixed terrain (new variation, up to M6+).

The Deprivation (AG 6/6, M6, 1500m) on Mt. Hunter was climbed by two teams (Aljaž Tratnik- Davor Velikanje and Matej Kladnik- Urban Novak) whereas the classic French route (AG 6, M6, 1500 m) on the same mountain was done by Ambrož Bajde and Aleš Koželj.

EUROPE

Winter season saw lots of good ascents in French Alps. Marko Lukić and Andrej Grmovšek made the second free ascent to the Northern couloir of Les Drus (VI, 6+, M8, 700 m). The same route was later also climbed by Tomaž Jakofčič and Tina Di Batista.

Amongst many mixed climbs, second ascent of Late to say I'm sorry (V, 6, M7, 1000 m) is worth mentioning.

Summer season was somewhat less active with some free ascents standing out in Dolomites: the Swiss route (VIII+/-IX, 550 m), Paolo VI (VIII+/-IX, 500 m) and Via Dibone (VIII+/-IX, 500 m).

Greenland

Andrej Grmovšek has sent two hard routes, Ulamertorsuaq-War and Poetry (-IX, 1000 m) and Nalumasortoq-Left Pillar (IX, 700m). Additionally, Andrej and his wife Tanja made three first ascents in the area.

Chamonix winter camp 2008

Bad weather spoiled the annual winter climbing camp in Chamonix.

Twelve young climbers, with mentors Boris Lorenčič and Miha Valič, managed to do 15 ice and mixed routes. A score that would have been much higher had the weather played a different tune.

International climbers' meeting – Wales 2008

2008 BMC annual climbers' meeting took place in Wales. Two Slovenian climbers, Matjaž Jeran and Luka Krajnc took part to taste the traditional British way of climbing. They onsighted several routes grading between E5 and E6.

SLOVENIJA

In the year 2008, most of the prominent climbs in Slovenia were done by young alpinists. Luka Lindič and David Debeljak made a high-end winter ascent of the Swiss route in Rakova špica in a company of two visiting Polish climbers. It took them 3 days to complete the climb (V, M7-, 600m). Summer season saw two ascents in Triglav Sfinga face (IX -7c) by Miha Valič, Martina Čufar and Luka Krajnc. In addition, many other hard alpine routes up to VIII+/IX were freed in the region.